

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 март 2023 г.
(OR. en)

7568/23

Междуетноститутуционално досие:
2023/0079(COD)

COMPET 234
IND 123
MI 213
POLCOM 49
RELEX 367
RECH 95
IA 46
CODEC 412

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 17 март 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 160 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и
устойчиви доставки на суровини от критично значение и за
изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858,
2018/1724 и (ЕС) 2019/1020

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 160 final.

Приложение: COM(2023) 160 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.3.2023 г.
COM(2023) 160 final

2023/0079 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2023) 360 final} - {SWD(2023) 160 final} - {SWD(2023) 161 final} -
{SWD(2023) 162 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Суровините се намират в началото на всички промишлени вериги за създаване на стойност. Акцентът в настоящия регламент е поставен върху неенергийните и неселскостопанските суровини, които са от значение за икономиката на ЕС и чиито доставки са изложени на високо равнище на риск, свързан с доставките. Тези суровини от критично значение често са абсолютно необходими входящи ресурси за широк кръг от стратегически сектори, включително сектора на възобновяемата енергия, цифровия сектор, космическия сектор, сектора на отбраната и здравния сектор. В същото време, в зависимост от използваните методи и процеси, добивът и преработката на суровини от критично значение може да оказват отрицателно въздействие върху околната среда, както и да имат социално въздействие.

По отношение на много от суровините от критично значение ЕС разчита почти изцяло на внос. Често пъти доставчиците на въпросния внос са силно концентрирани в малко на брой трети държави, като в тях се осъществяват както етапът на добив, така и етапът на преработка. Така например ЕС се снабдява с 97 % от магнезия от Китай. Тежките редкоземни метали, използвани в постоянните магнити, се рафинират изключително в Китай. 63 % от кобалта в света, вложен в батерии, се добиват в Демократична република Конго, а 60 % от него се рафинират в Китай. Тази концентрация излага ЕС на значителни рискове, свързани с доставките. Съществуват прецеденти на държави, които използват силната си позиция на доставчици на суровини от критично значение в ущърб на държави купувачи, например чрез ограничения на износа.

С прехода в глобален план към енергия от възобновяеми източници и с цифровизацията на нашите икономики и общества през следващите десетилетия се очаква бързо нарастване на търсенето на някои от тези суровини от критично значение. До 2050 г. се очаква търсенето в световен мащаб на литий, който се използва в производството на батерии за целите на мобилността и акумулирането на енергия, да се увеличи до 89 пъти. Търсенето в ЕС на редкоземни метали, от които се произвеждат постоянни магнити, използвани във вятърни генератори или електрически превозни средства, се очаква да се увеличи от шест до седем пъти до 2050 г. Очаква се до 2050 г. търсенето в ЕС на галий, използван за производството на полупроводници, да нарасне 17 пъти. Замяната на материали и увеличаването на тяхната ефикасност и кръговост могат до известна степен да смекчат прогнозираното нарастване на търсенето, но не се очаква тези мерки да обърнат тенденцията. Понастоящем е налице риск настоящият и планираният капацитет да не са в състояние да задоволят повече от 50 % от прогнозираното търсене на кобалт и се очаква бъдещото увеличение на търсенето на редкоземни метали да изпревари увеличението на капацитета¹. При тези обстоятелства много държави са възприели политики на активно обезпечаване на своите доставки на суровини от критично значение, което води до засилване на конкуренцията в областта на ресурсите.

¹ Carrara, S. и др., Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU – A foresight study („Анализ на веригата на доставките и прогноза за търсенето на материали в стратегическите технологии и сектори в ЕС — прогнозно проучване“), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2023 г., doi:10.2760/386650, JRC132889.

Прекъсването на доставките на стоки от първа необходимост по време на кризата, свързана с COVID-19, и енергийната криза, предизвикана от военната агресия на Русия срещу Украйна, откритоиха структурните зависимости при доставките на ЕС и потенциалните вредни последици от тях по време на криза. Ключовата важност на суровините от критично значение за екологичния и цифровия преход и за отбранителните и космическите приложения означава, че прекъсването на техните доставки би предизвикало значителни отрицателни последици за промишлеността в ЕС. То би нарушило функционирането на единния пазар и би било в ущърб на конкурентоспособността на ЕС, като същевременно би изложило на риск работни места и създаването на нови такива и би засегнало условията на работа и възнагражденията. Освен това без сигурни доставки на суровини от критично значение Съюзът няма да бъде в състояние да постигне целта си за екологично и цифрово бъдеще.

Инициативата за суровините от 2008 г. и планът за действие от 2020 г. относно суровините от критично значение предоставиха рамка за инициативи за оценяване на оценката на критичното значение на различните суровини, международната диверсификация, научните изследвания и иновациите и развитието на производствените мощности за добиване на суровини от критично значение в ЕС. Въведените мерки способстват да се гарантират по-сигурни доставки. Така например предвидените в плана за действие стратегически партньорства, сключени с трети държави, спомагат за разнообразяване на източниците на доставки на суровини чрез допълнително интегриране на веригите на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините във веригите на богатите на ресурси трети държави.

Нерегулаторните дейности обаче не са достатъчни, за да се гарантира достъпът на ЕС до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение. Понастоящем липсва регулаторна рамка, която да е насочена към структурно намаляване на свързаните с доставките рискове при редица суровини от критично значение. Първо, при липсата на обща рамка, която да гарантира, че стопанските субекти са устойчиви и подготвени за възникващите проблеми, промишлеността продължава да бъде изложена в прекомерна степен на риск от прекъсвания на доставките. Второ, потенциалът на ЕС за увеличаване на мощностите му за добив, преработка или рециклиране все още не е оползотворен в достатъчна степен. Често пъти познанията за находищата на полезни изкопаеми на държавите членки са от времето, когато суровините от критично значение не са били толкова търсени, колкото са понастоящем. Понякога трудният достъп до финансиране, дългите и сложни процедури по издаване на разрешителни и липсата на обществено одобрение, както и свързаните с околната среда потенциални опасения са основните пречки пред разработването на проекти за суровини от критично значение. Трето, законодателството относно управлението на отпадъците не създава достатъчно стимули за подобряване на кръговостта на суровините от критично значение („тяхната кръговост“) или за развитието на пазар за вторични суровини. На последно място, липсват достатъчно стимули за докладване и ограничаване на отрицателното въздействие върху околната среда на суровините от критично значение, пускани на пазара на ЕС.

В тази връзка настоящото предложение има следните цели:

- укрепване на различните етапи на европейската верига за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение;
- диверсифициране на вноса на ЕС на суровини от критично значение с цел намаляване на стратегическите зависимости;

- подобряване на капацитета на ЕС за наблюдение и намаляване на настоящите и бъдещите рискове от прекъсвания на доставките на суровини от критично значение;
- гарантиране на свободното движение на суровините от критично значение на единния пазар, като същевременно се гарантира високо равнище на опазване на околната среда чрез подобряване на тяхната кръговост и устойчивост.

Този меморандум се отнася само до настоящото предложение за регламент. Цялостната стратегическа визия за укрепване на доставките на суровини от критично значение в Европа чрез действия както в рамките на ЕС, така и извън него, е обяснена в съобщението, придружаващо настоящото предложение.

• **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е съвместимо със стратегията „Европейски зелен пакт“ и Европейския закон за климата. То има за цел да помогне на ЕС да се оборудва с мощностите, които ще му бъдат необходими, за да постигне целите си за производство на енергия от възобновяеми източници, за разработване на стратегически производствени технологии, като например полупроводници, и за постигане на целите за неутралност по отношение на климата.

С настоящото предложение се отговаря на приетата от Европейския съвет през 2022 г. Версайска декларация, в която се изтъква стратегическото значение на суровините от критично значение за гарантирането на отворената стратегическа автономност на ЕС и европейския суверенитет. Предложението е в съответствие и с резолюцията на Европейския парламент от ноември 2021 г. относно стратегията на ЕС в сферата на суровините от критично значение и със заключенията на Конференцията за бъдещето на Европа. И накрая, настоящият регламент е в изпълнение на ангажимента за намаляване на зависимостта на ЕС от суровините от критично значение, поет от председателя Фон дер Лайен в речта ѝ за състоянието на Съюза от 2022 г. Това ще бъде постигнато чрез диверсифициране и гарантиране на устойчиви вътрешни доставки на суровини от критично значение чрез установяване на стратегически проекти по цялата верига на доставките и чрез изграждане на стратегически запаси. Преди обявяването на законодателния акт за суровините от критично значение, в съобщението за REPowerEU и в Съвместното съобщение относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия през май 2022 г. беше обявено законодателно предложение относно суровините от критично значение.

Докато настоящото предложение е насочено към изграждането на способността на ЕС за осигуряване на доставките на суровини от критично значение, в съобщението, което го придружава, се пояснява основната стратегия за обезпечаване на доставките за сектора на суровините от критично значение, която включва нерегулаторни мерки за диверсифициране на външните доставки от държави извън ЕС и за стимулиране на научните изследвания, иновациите и уменията. Регламентът се придружава от резултатите от оценката на Комисията на критичното значение, съответните книжа на хартиен носител за суровините от критично значение и стратегическите суровини (за повече информация вж. подробното обяснение на стр. 15), към които е насочено това предложение, и от последното прогнозно проучване. Предложението е представено съвместно със законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии, който ще подкрепи промишленото производство на ключови технологии в ЕС, както е обявено в Съобщението относно Промисления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии.

Настоящото предложение е в съответствие със съобщението на Комисията от май 2021 г. за актуализиране на промишлената стратегия на ЕС от 2020 г., в което се посочват областите на стратегически зависимости, които биха могли да породят уязвимости. Двата последващи задълбочени прегледа предоставят допълнителен анализ на произхода на стратегическите зависимости, като първо суровините от критично значение се разглеждат в тяхната цялост (наред с други въпроси), а впоследствие се разглеждат редкоземните елементи и магнезият.

Въпреки че преди настоящия регламент не съществуваше регулаторна рамка, която да е насочена към обезпечаване на доставките на суровините от критично значение, настоящото предложение е в съответствие с предходните стратегии на ЕС за въпросните суровини. Първо, настоящият регламент се основава на оценката на критичното значение, която се актуализира на всеки 3 години след инициативата от 2008 г., с която беше предоставена информация за суровините от критично значение и зависимостите на ЕС от тях. Второ, с него се допълват и укрепват инициативите, които следват плана за действие от 2020 г. В него също така се предоставя рамка за подкрепа на проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, които се основават на работата на Европейския алианс за суровините. Предложението се основава и на принципите на ЕС за устойчиви суровини, които имат за цел да уеднаквят разбирането на държавите членки за устойчив добив и преработка.

Освен това в съответствие с плана за действие от 2021 г. относно синергии между гражданската, отбранителната и космическата промишленост Комисията е в процес на създаване на обсерватория за технологии от критично значение. С обсерваторията ще се установяват, наблюдават и оценяват технологиите от критично значение за гражданския, отбранителния и космическия сектор, техните потенциални приложения и съответните вериги за създаване на стойност и вериги на доставките, включително стратегическите зависимости и слабости.

Освен това Комисията проведе прогнозно проучване, в което се прави оценка на бъдещите потребности на Европейския съюз от суровини от критично значение и на потенциалните затруднения по веригата на доставките в ключови стратегически технологии и сектори. В доклада се прогнозира безпрецедентно нарастване на търсенето на ключови материали, необходими за успешния двоен преход и за програмата на ЕС за отбрана и неговата авиокосмическа програма.

Настоящото предложение съответства на останалото законодателство относно суровините от критично значение. Така например то е в съответствие с Регламента относно полезните изкопаеми от засегнати от конфликти зони², съгласно който относителите на калай, тантал, волфрам и злато (3TG) се изисква да въведат и прилагат политики за надлежна проверка, насочени към въздействието върху правата на човека, свързано с въоръжените конфликти, и трудовите права по тяхната верига за създаване на стойност.

- **Съгласуваност с други политики на ЕС**

Предвид наличието на суровини от критично значение в много промишлени вериги за създаване на стойност и характеристиките на различните етапи на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, като например

² Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за определяне на задължения за надлежна проверка на веригата на доставки за вносителите от Съюза на калай, тантал и волфрам, на рудите на тези метали и на злато с произход от засегнати от конфликти и високорискови зони (ОВ L 130, 19.5.2017 г., стр. 1—20).

добив, преработка или рециклиране, са от значение няколко групи европейски политики и законодателство.

Първо, законодателството на ЕС в областта на околната среда обхваща процедурите за получаване на разрешителни за проекти за суровини, включително суровини от критично значение, по цялата верига за създаване на стойност. Предложеният регламент ще се прилага, без да се засяга законодателството на ЕС за опазване на природата, включително Директива 2011/92/ЕС³ относно оценката на въздействието върху околната среда, Директива 2010/75/ЕС⁴ относно емисиите от промишлеността, Директива 92/43/ЕИО⁵ за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 2009/147/ЕО⁶ на Европейския парламент и на Съвета относно опазването на дивите птици, Директива 2000/60/ЕО⁷ на Европейския парламент и на Съвета относно политиката за водите⁸. С настоящото предложение се цели националните процедури за получаване на разрешителни да станат по-рационализирани и по-предвидими, като се гарантира, че проектите са в съответствие със законодателството на ЕС за опазване на природата, без да се засяга ефективното прилагане на неговите разпоредби.

Второ, с рамката на ЕС за отпадъците се уреждат събирането, намаляването, рециклирането и третирането на отпадъци, включително потоци от отпадъци, съдържащи суровини от критично значение. Съгласно Директивата за миннодобивните отпадъци⁹ всеки оператор, отговорен за управлението на отпадъци от миннодобивни дейности (т.е. отпадъците, получени от миннодобивни операции), трябва да получи разрешително. Настоящото предложение ще допълва горепосоченото, като съгласно него от операторите (за експлоатирани понастоящем съоръжения за отпадъци) и държавите членки (за затворени и изоставени съоръжения за отпадъци) ще се изисква да анализират потенциала за оползотворяване на суровините от критично значение в отпадъците от миннодобивни дейности. Рамковата директива относно отпадъците¹⁰ е насочена към отпадъците като цяло и съгласно нея държавите членки се задължават да предприемат мерки за предотвратяване на генерирането на отпадъци, като нейна цел са по-специално продукти, съдържащи суровини от критично значение. В Директивата

³ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (кодифициран текст) (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1—21).

⁴ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17—119).

⁵ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7—50).

⁶ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

⁷ Директива № 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1—73).

⁸ Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19—40).

⁹ Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО — Изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията (ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15—34).

¹⁰ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3—30).

относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване¹¹ се определят правила за насърчаване на подготовката за повторна употреба, рециклиране и други форми на оползотворяване на отпадъци от електрическо и електронно оборудване, за допринасяне към ефикасното използване на ресурсите и за извличане на вторичните суровини, включително тези от критично значение. С цел намаляване на отпадъците от излезли от употреба превозни средства и техните компоненти и увеличаване на кръговостта както на конвенционалните, така и на електрическите превозни средства, които съдържат значителни количества суровини от критично значение, се извършва съвместно преразглеждане на Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства¹² във връзка с Директива 2005/64/ЕО¹³ относно типовото одобрение на моторни превозни средства по отношение на възможната им повторна употреба, рециклиране и оползотворяване. Законодателната инициатива, която се основава на това преразглеждане, ще допълва включените в настоящия регламент хоризонтални изисквания за годността за рециклиране чрез въвеждане на по-специфични изисквания за подобряване на годността за рециклиране на постоянни магнити в превозните средства, което ще улесни третирането и рециклирането на отпадъците от тях.

Трето, класификацията на опасностите, предвидена в Регламент 1272/2008/ЕО относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси¹⁴ и мерките за намаляване на риска, предвидени в Регламент 1907/2006/ЕО¹⁵ относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), служат, за гарантиране на безопасността на химикалите и съдържащите химикали продукти в ЕС, което е от особено значение за суровините от критично значение. В тази връзка в стратегията на ЕС за устойчивост в областта на химикалите¹⁶ се определят необходимите действия за по-добро опазване на човешкото здраве и околната среда като част от амбициозен подход към нетоксична околна среда по отношение на химическата безопасност, в съответствие с Европейския зелен пакт. Това включва намаляване на рисковете и замяна на най-опасните химикали в потребителски продукти и продукти за професионална употреба. В стратегията се признава и необходимостта от допускане на употребата на тези най-опасни химикали, когато това е от съществено значение за обществото. Това ще се прилага в много случаи и по отношение на употребата на суровини от критично значение.

Четвърто, наличието на суровини от критично значение в много промишлени вериги за създаване на стойност и характеристиките на различните етапи на веригата за

¹¹ Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (преработен текст) текст от значение за ЕИП (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 38—71)

¹² Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба превозни средства (ОВ L 269, 21.10.2000 г., стр. 34—43)

¹³ Директива 2005/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. относно типовото одобрение на моторни превозни средства по отношение на възможната им повторна употреба, рециклиране и оползотворяване и относно изменение на (Директива 70/156/ЕИО) на Съвета.

¹⁴ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1—1355)

¹⁵ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1—850).

¹⁶ COM(2020) 667 final.

създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение изискват човешки капацитет, включително чрез осигуряване на подходяща и квалифицирана работна ръка, която да окаже подкрепа на сектора. Това се гарантира предимно от защитата на работните места, както и от създаването на нови качествени работни места, отговарящи на потребностите на работната ръка в сектора на всички етапи от промишлените вериги за създаване на стойност, които са от ключово значение за осигуряване на справедлив екологичен преход и за гарантиране на сигурността и доставките на суровини от критично значение, както и на конкурентоспособността на сектора. В съответствие с целите на плана „REPowerEU“ и Европейския зелен пакт в препоръката на Съвета от 16 юни 2022 г.¹⁷ относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата се предоставят всеобхватни насоки на политиката по отношение на формулирането на политики за гарантиране на защитата на работните места, включително на условията за работа и заплатите, както и за подпомагане на създаването на качествени работни места в промишлените екосистеми и вериги за създаване на стойност, включително чрез подкрепа за повишаване на квалификацията и преквалификацията на работната ръка, за да съответстват на нуждите на секторния пазар на труда, както и чрез консултации със социалните партньори посредством социален диалог.

И накрая, тази инициатива е в съответствие също така с:

- Директива 2007/2/ЕО¹⁸ за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE), която цели да се гарантира, че инфраструктурите за пространствени данни на държавите членки са съвместими и се използват в европейски и трансграничен контекст; и
- Регламент (ЕС) 2020/852¹⁹ за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции (Регламента за таксономията).

От гледна точка на международните инструменти настоящото предложение е в съответствие с:

- международните задължения на ЕС в областта на търговията и общата търговска политика на ЕС. Приложеното към настоящия регламент съобщение включва мерки за укрепване и диверсифициране на външните доставки за ЕС на суровини от критично значение от международни източници, без да се засягат търговските правила и международната конкуренция;
- публикуваната през 2021 г. актуализирана политика на ЕС за Арктика, чиято цел е да се допринесе за запазването на Арктика като регион на мирно сътрудничество, да се преодолеят последиците от изменението на климата и да се подкрепи устойчивото развитие на арктическите региони в полза на арктическите общности, не на последно място на коренното население, както и на бъдещите поколения;

¹⁷ Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата 2022/С 243/04 (ОВ С 243, 27.6.2022 г., стр. 35—51).

¹⁸ Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1—14).

¹⁹ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (PE/20/2020/INIT).

- съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Global Gateway, особено по отношение на осъществяването на неговите стратегически партньорства с трети държави.
- Върховният представител ще участва пълноценно и ще сътрудничи, за да се гарантира последователността на външните действия на ЕС и на другите му политики.

С регламента ще се гарантира и съгласуваност с други текущи предложения:

- регламентът е съвместим с Регламента относно батериите²⁰, който включва специфични разпоредби относно суровините от критично значение в батериите, предлагани на единния пазар, като същевременно с регламента се цели увеличаване на способността на ЕС за осигуряване на доставки на тези материали и на по-голяма прозрачност и достъпност на информацията за техния отпечатък върху околната среда, когато се предлагат на единния пазар на ЕС. Следваният подход е подобен на постепенно въвеждане на задължения във връзка с отпечатъците върху околната среда.
- С регламента се допълва предложението за Директива относно надлежната проверка на предприятията във връзка с устойчивостта (CSDD)²¹. Предложението относно CSDD може да обхваща дружества, използващи суровини от критично значение, като гарантира адекватно справяне с неблагоприятните въздействия върху правата на човека и върху околната среда в собствените им операции и вериги за създаване на стойност, но в него не е разработено изискването за предоставяне на информация относно отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда. Когато е уместно, изчисляването на отпечатъка върху околната среда на всеки материал съгласно Регламента относно суровините от критично значение може да допринесе за ефективното въвеждане на политика за надлежна проверка.
- Чрез укрепване на устойчивостта и готовността на европейската промишленост по отношение на суровините от критично значение с регламента се допълва инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, който дава възможност на Комисията в режим на бдителност или на извънредни ситуации да задейства въведените целеви мерки в случай на заплаха или прекъсване на доставките на стратегически стоки, които може да включват суровини от критично значение.
- С регламента също така се гарантира, че производителите на ключови технологии, на които е предоставена подкрепа в Законодателния акт за интегралните схеми или Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии, могат да разчитат на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение.

²⁰ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно батериите и отпадъчните батерии, за отмяна на Директива 2006/66/ЕО и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020 (COM(2020)798 final).

²¹ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно надлежна проверка на предприятията във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (COM(2022) 71 final).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящия регламент е член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, с който на Европейския парламент и на Съвета се дава възможност да приемат мерки за създаване и гарантиране на добре функциониращ единен пазар.

Целта на регламента е да се гарантират сигурни и устойчиви доставки за ЕС на суровини от критично значение. Без да се положат такива усилия, има вероятност настоящите тенденции при предлагането и търсенето да породят сериозен и структурен риск от прекъсвания на доставките на редица суровини от критично значение. Тъй като те са от решаваща важност за функционирането на множество стратегически отрасли, потенциалните прекъсвания на доставките трябва да бъдат преодолявани, за да се гарантира, че европейските пазари се запазват стабилни. Появата на прекъсвания на доставките и свързаните с тях недостиг и нестабилност на цените вероятно ще доведат до едностранни усилия на национално равнище за справяне с последствията от тях. Макар по принцип тези усилия да са обосновани, в случай че останат некоординирани, те носят потенциала да нарушават конкуренцията и да създават ограничения за свободното движение на стоки в рамките на ЕС.

Чрез въвеждането на координирани мерки за структурно намаляване на вероятността от прекъсвания на доставките, включително на мерки за укрепване на вътрешните доставки и за наблюдение на риска и готовността, настоящата инициатива ще допринесе за гарантиране на доброто функциониране на единния пазар:

- с нея се въвеждат общи цели и единно определение за суровини от критично значение и за стратегически суровини;
- установява се общ и последователен подход за увеличаване на европейските способности за осигуряване на суровини от критично значение чрез предоставяне и координиране на подкрепа за стратегически проекти, като по този начин се спомага за предотвратяване на потенциалното нарушаване на конкуренцията и разпокъсаността на пазара, които може да произтекат от некоординирани действия за подкрепа, и се допринася за запазване на еднакви условия на конкуренция по отношение на дружества в сектора на суровините, които осъществяват дейност на вътрешния пазар;
- въвеждат се мерки за наблюдение на риска и за готовност, като се гарантира, че дружествата са получили достъп до сходна информация за наблюдение на риска в рамките на вътрешния пазар и използват хармонизирани мерки за готовност;
- хармонизират се изискванията за пускане на пазара на продукти, съдържащи постоянни магнити (по отношение на годността за рециклиране и рециклираното съдържание на магнитите), и продукти, съдържащи суровини от критично значение (по отношение на декларирането на техния отпечатък върху околната среда), като по този начин се премахват ограниченията в рамките на ЕС и се допринася за гарантиране на свободното движение на стоки.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Държавите членки не могат самостоятелно да постигнат ефективно целите на настоящия регламент. Първо, увеличаването на способността за осигуряване на суровини от критично значение не би било ефективно на национално равнище,

например поради липсата на геоложки залежи в отделни държави членки, мащаба на необходимите инвестиции и значителните икономии от мащаба, които са нужни, за да се постигне конкурентоспособност на световния пазар на суровини. Второ, при липсата на координация и сътрудничество между държавите членки и Комисията за увеличаване на наблюдението на свързаните с доставките рискове и готовността за справяне с рискове има вероятност за дублиране на усилията, което ще доведе до неефективност. Предложената рамка следва да осигури по-ефикасно разпределение на задачите и събиране и споделяне на необходимата информация.

Включените в настоящия регламент мерки не биха били толкова ефективни при самостоятелни действия за изпълнение от страна на държавите членки, тъй като проблемите, които се решават посредством тях, засягат целия единен пазар. Те не са ограничени до една държава членка или до група държави членки, а засягат промишлената база на ЕС като цяло. Освен това е малко вероятно нуждите на тясно преплетените вериги на доставките в рамките на единния пазар да бъдат задоволени от подходи само на равнището на държавите членки.

Органите в държавите членки са и ще продължат да носят цялата отговорност за издаването на разрешителни за стратегически проекти, при спазване на процедурните правила, изложени в настоящото предложение. Поради това държавите членки ще разполагат с възможността да възпрепятстват предоставянето на стратегически статут на проект, който ще се реализира на тяхната територия.

- **Пропорционалност**

Предложените мерки не надхвърлят необходимото за обезпечаване на доставките на суровини от критично значение. Налице е очевидна добавена стойност от действията на равнището на Съюза поради мащаба, спешността и обхвата на необходимите усилия:

- мерките по отношение на стратегическите проекти са насочени към стратегическите суровини с цел да се гарантира, че регламентът включва в обхвата си материали, които са най-необходими за постигането на целите на ЕС във връзка с екологичния и цифровия преход, както и за увеличаване на устойчивостта и сигурността;
- мерките по отношение на проучването за суровини са пропорционални на размера на територията на всяка държава членка и държавите членки ще могат да продължат да разчитат на своите съществуващи политики в областта на проучването. Необходими са обаче национални програми за проучване, за да се насърчава развитието на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение;
- предложените мерки включват редовен преглед и ангажиране на държавите членки, особено по отношение на разпоредбите за наблюдение и управление;
- съгласно мерките по отношение на наблюдението държавите членки продължават да носят отговорност за установяване и наблюдение на основните оператори на пазара. Тежестта върху дружествата, свързана с предоставянето на информация, е ограничена, тъй като обхваща само големи дружества, осъществяващи дейност в областта на добива, рафинирането или рециклирането на суровини от критично значение;
- мерките за решаване на проблема с готовността на дружествата за справяне с рискове са насочени към подгрупа от големи дружества, произвеждащи стратегически технологии, които съдържат стратегически суровини, и са ограничени до вътрешни одити на техните вериги на доставките;

- мерките по отношение на устойчивостта не водят до налагане на изисквания, които надхвърлят необходимото за стимулиране на развитието на пазара за вторични суровини или за осигуряване на по-голяма прозрачност на информацията относно отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда чрез постепенен и основан на обективни данни подход.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Регламентът се счита за най-подходящият инструмент, тъй като дава възможност да се определят изисквания, които са пряко приложими по отношение на националните органи и съответните стопански субекти. По този начин ще се гарантира, че изискванията се прилагат по навременен и хармонизиран начин, което ще доведе до по-голяма правна сигурност.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не е приложимо

- **Консултации със заинтересованите страни**

В съответствие с насоките за по-добро регулиране Комисията проведе цялостен процес на консултации със заинтересованите страни, следвайки стратегия за провеждане на консултации, насочени към събиране на надеждна информация с помощта на редица методи, консултирани страни и инструменти. Целта на консултациите със заинтересованите страни беше да се съберат и оценят всички съответни факти, включително данни и информация за разходите, ползите и потенциалното социално въздействие на измерението на политиката. Стратегията е изготвена в съответствие с логиката на намеса, като се поставя ударение върху причините за проблемите, които налагат действие, и характеристиките, идентифицирани за веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение.

Комисията следваше стратегията за консултации, като проведе множество дейности: отворена консултация в интернет, организирана от ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ в периода между 30 септември и 25 ноември 2022 г., покана за представяне на данни за оценка на въздействието, отворена за представяне на коментари през същия период, и целеви въпросник относно „натрупването на запаси от суровини“ и „издаването на разрешителни“ в държавите членки на ЕС, съвместно с експертната група „Група по доставки на суровини“. Комисията получи 259 отговора на обществената консултация и 52 запитани приложиха документи, свързани с политиката. Комисията събра също така 310 отговора на поканата за предоставяне на данни. Резултатите от обществената консултация са обобщени в обобщаващия доклад относно данните, публикуван заедно с отговорите на поканата за представяне на данни на портала „Споделете мнението си“.

Като цяло заинтересованите страни потвърдиха ползите от текущите инициативи в рамките на плана за действие на ЕС от 2020 г. относно суровините от критично значение за осигуряването на доставките на суровини от критично значение, по-специално чрез стратегическите партньорства в областта на суровините. Те обаче изтъкнаха, че вътрешният капацитет на ЕС и устойчивостта на промишлеността по

отношение на свързания с доставките риск не са подобрени в достатъчна степен. Комисията получи широка подкрепа за идеята да предложи инициатива с цел осигуряване на сигурен и устойчив достъп до суровини от критично значение, като същевременно се подобрят устойчивостта и готовността на Европа чрез преодоляване на слабите места във веригата на доставките. Що се отнася до слабите места във веригата на доставките, в получените коментари бяха изтъкнати редица структурни недостатъци, които пречат на миннодобивните отрасли да разработват проекти в ЕС. За да отговорят на тези предизвикателства, те подчертаха значението на изпълнението на стратегически проекти на етапите на добив, преработка и рециклиране с цел развиване на веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение.

В своите отговори предприятията и дружествата поставиха ударение върху процедурните и административните разходи и призоваха за действия за оптимизиране на процедурите по издаване на разрешителни и за улесняване на достъпа до финансиране. Неправителствените организации (НПО) и гражданите изразиха опасенията си относно въздействието върху околната среда и социалното въздействие на проекти за добив и преработка, при които липсват подходящи екологични и социални гаранции.

Заинтересованите страни се съгласиха с необходимостта от създаване на устойчиви еднообразни условия на конкуренция за веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. НПО сигнализираха колко е важно да се намали отпечатъкът върху околната среда на суровините в ЕС, като същевременно се насърчава по-ефикасно използване на ресурсите и се развиват по-безвредни за околната среда дейности. Заинтересованите страни призоваха и за по-последователен и координиран подход по отношение на предизвикателствата, присъщи на снабдяването със суровини от критично значение, по-специално чрез засилване на наблюдението, предвиждането и предприемане на по-съгласувани мерки за готовност за справяне с рискове. Въпреки това заинтересованите страни имат различни мнения относно най-подходящата форма на необходимите действия.

Като цяло те са съгласни, че действията на държавите членки на национално равнище няма да бъдат достатъчни за справяне със слабите страни при доставките на суровини от критично значение поради тяхната сложност, непрозрачност и транснационално измерение, и приветстваха действията на равнището на ЕС по този въпрос.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не е приложимо

- **Оценка на въздействието**

В съответствие с Насоките за по-добро регулиране настоящото регулаторно предложение се основава на оценка на въздействието, в която се анализират проблемът и подпроблемите, свързани с липсата на сигурни и устойчиви доставки за ЕС на суровини от критично значение. В оценката на въздействието се определят възможните варианти на политиката за справяне с причините за проблемите и се оценяват техните вероятни въздействия. Оценката на въздействието беше структурирана така, че да отразява консултацията с междуведомствената ръководна група на Комисията по суровините от критично значение.

На 20 януари 2023 г. Комитетът за регулаторен контрол (КРК) се произнесе с отрицателно становище за оценката на въздействието. Препоръките на Комитета включват:

- изясняване на политическия контекст във връзка с инициативата и уточняване на начина, по който паралелните инициативи и регулаторните пропуски ще бъдат засегнати от предстоящата инициатива;
- по-добро разясняване на набора от общи и специфични цели, техните срокове, как си взаимодействат и какви са използваните модели за измерване на успеха;
- подобряване на базовата линия, състава и срока за вариантите на политиката; и
- подобряване на оценката на основните въздействия.

На 16 февруари 2023 г., при повторното предаване на преразгледаната оценка на въздействието, Комитетът се произнесе с положително становище с резерви.

Оценката на въздействието се основава на група стълбове на политиката, които се справят с основните причини за установените проблеми и целят постигането на целите на инициативата. В нея се определят три варианта на политиката за всеки стълб въз основа на обхвата, нивото на ресурсите, ефикасността и съгласуваността, както и създадените полезни взаимодействия и принципите на пропорционалност и субсидиарност. Като цяло вариантите на политиката са в диапазона от вариант 1 (най-близък до обичайния сценарий) до вариант 3 (по-широкообхватен подход, включващ мерки, които надхвърлят текущата регулаторна рамка, но са в границите на това, което е технически осъществимо).

Във **вариант на политиката 1** се предвижда механизъм за установяване на целеви стойности за стратегическите суровини. Той включва структура за управление, ръководена от специализиран съвет на ЕС за суровините от критично значение, подпомаган от мрежа от национални агенции и оперативен капацитет в рамките на Комисията. Такъв субект би могъл да изгради капацитет за наблюдение, да създаде възможност за координация на стратегическите запаси в ЕС и да осигури на дружествата по-добра готовност за възможни прекъсвания на доставките. Вариантът съдържа елементи на подпомагане на веригата за създаване на стойност, най-вече чрез по-засилено координиране през етапа на проучване, по-голяма подкрепа за национални проекти за суровини от критично значение и по-добър достъп до финансиране. По отношение на кръговостта в него е предвидена препоръка, насочена към дребната битова електроника и обявяването на бъдещи действия. Предвиждат се повече действия от страна на ЕС за установяването на международни стандарти, а също така минимални изисквания за схемите за сертифициране на устойчивостта на суровините от критично значение и изискване за предоставяне на информация за отпечатъка върху околната среда на суровините от критично значение, пуснати на пазара на ЕС.

Във **вариант на политиката 2** механизмът за управление и задачите по отношение на наблюдението, стратегическите запаси и готовността за справяне с рискове остават същите като във вариант 1. Освен това се предвижда и подобряването на веригата за създаване на стойност в ЕС чрез разработването на по-строги задължения относно проучването и чрез реализирането на стратегически проекти по веригата за създаване на стойност за добив на стратегически суровини. Тези проекти биха се благоприятствали от рационализиран процес на издаване на разрешителни и от координиран достъп до финансиране. Свързаните със стимулиране на кръговостта мерки включват целеви изменения на Директивата за миннодобивните отпадъци. Мерките по отношение на стандартите включват разработване на допълнителни

стандартизационни документи за технологичните процеси, а мерките по отношение на отпечатъка върху околната среда — постепенно разработване на праговете за суровините от критично значение, при условие че със специална оценка бъде установено, че това не би засегнало сигурността на доставките.

При **вариант на политиката 3** се изгражда външен капацитет за управление, който дава възможност за предлагане на амбициозни мерки по отношение на стратегическите запаси, наблюдението и готовността за справяне с рискове. В него също така е залегнало понятието за стратегическите проекти, които биха се благоприятствали от допълнително подпомагане на издаването на разрешителни чрез специални ресурси от държавите членки и специален европейски фонд за суровините от критично значение. Мерките по отношение на кръговостта, стандартите и отпечатъка върху околната среда остават същите като във вариант 2.

Като цяло предпочитаният вариант е вариант на политиката 2, тъй като той получава подкрепа от заинтересованите страни и държавите членки, води до ограничена допълнителна тежест върху институциите, има относително по-ниски разходи и спомага за постигането на общите и специфичните цели. Той носи явна добавена стойност за функционирането на единния пазар и оказва положително икономическо въздействие за производителите на суровини от критично значение и секторите надолу по веригата чрез изграждане на промишлена устойчивост и насърчаване на развитието на веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Вариант на политика 3 би постигнал определени цели по-ефективно (особено по отношение на стълбовете, свързани с наблюдението и достъпа до финансиране), но не би бил възможен за изпълнение предвид настоящите бюджетни ограничения.

Разлики в сравнение с предпочитания вариант в оценката на въздействието

Регламентът съдържа мерки, които не са оценени в оценката на въздействието, а именно:

- мерки относно съвместното закупуване на стратегически суровини. Тези мерки бяха част от вариант на политиката 3 относно стратегическите запаси, но по-късно бяха анализирани като осъществими в рамките на вариант на политиката 2 дори без конкретна рамка за натрупване на запаси. Мерки относно годността за рециклиране и рециклираното съдържание на магнити с редкоземни метали. Тези мерки не бяха разгледани подробно в оценката на въздействието, но те засягат неразделна част от проблема, описан в нея, по-специално причината за проблема, като се разяснява, че законодателството на ЕС относно отпадъците не е насочено в достатъчна степен към оползотворяване на суровините от критично значение. Комисията събра допълнителни данни от експерти, аналитични центрове и промишлеността с цел по-добро разбиране на предизвикателствата пред кръговостта, свързани с магнитите, и потенциалните въздействия на мерките. Тя също така изисква въвеждането на разпоредби относно съответствието и относно презумпцията за съответствие, за да се даде възможност за разработване на необходимите стандарти;
- мерки за сътрудничество по стратегически партньорства. Тъй като съгласно предложението на Комитета за регулаторен контрол международното измерение на оценката на въздействието беше засилено, беше счтено за целесъобразно да се добави мярка, с която се изтъква нуждата от сътрудничество и взаимно допълване по отношение на стратегическите партньорства на ЕС с трети държави относно суровините, включително тяхната

съгласуваност с двустранното сътрудничество на ЕС със съответните трети държави, за да се допълнят действията, обявени в придружаващото съобщение.

- Във вариант на политиката 3 бяха включени мерки относно изпитвания при най-неблагоприятни условия на веригите за създаване на стойност, но те присъстват в регламента с много по-целенасочен обхват, като ударението им е единствено върху стратегическите суровини. Очаква се както Комисията, така и държавите членки да могат да споделят задачите, свързани с тяхното изпълнение, като по този начин се ограничава административната тежест.

Тези нови мерки продължават да бъдат в обхвата на общата рамка на темите, анализирани в оценката на въздействието, и не променят в значителна степен сравнението на вариантите, нито предпочитания вариант.

Предложеният регламент съдържа и мерки, които бяха оценени в оценката на въздействието, но които се различават по своето изпълнение, а именно:

- с предложението планираните в оценката на въздействието мерки относно отпадъците от миннодобивни дейности се въвеждат директно в регламента, а не чрез целенасочено изменение на Директивата за миннодобивните отпадъци, за да се гарантира, че ще се прилагат по-скоро и по-директно.
- С него в регламента се въвеждат директно и мерки за увеличаване на събирането на електронни отпадъци и други продукти и компоненти, богати на суровини от критично значение, които се очаква да бъдат под формата на препоръка на Комисията в оценката на въздействието. Тази препоръка трябва да бъде обявена в придружаващото съобщение, заедно със списък на други свързани с кръговостта мерки, както е планирано. Целта е на по-късен етап на държавите членки да се предоставят насоки относно прилагането на мерките, изисквани съгласно регламента.
- Предпочитаният вариант в оценката на въздействието включва мерки, изискващи твърденията за устойчивост да се основават на признати схеми за сертифициране, но да се прилагат без позоваване на твърденията за устойчивост на развитието. Тези твърдения ще са предмет на хоризонтално законодателство, както е посочено в инициативата на Комисията относно твърденията за екологосъобразност. Предложението включва разпоредба, която дава възможност на Комисията да признава схеми за сертифициране за устойчивост на проекти за суровини от критично значение. Участието в една от тези схеми ще предостави на организаторите на проекти ясен и ефикасен начин за удостоверяване на съответствие с критерия за стратегически проект, свързан с устойчивостта.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящото предложение не предвижда значителна допълнителна регулаторна тежест.

Административните разходи за предприятията, които ще прилагат пряко настоящия регламент, са ограничени. Те се отнасят първо до задълженията за докладване за ограничена група големи дружества, работещи по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, като за други дружества докладването остава доброволно. Има вероятност за компенсиране на направените разходи за едни и същи дружества, като при определени условия (например ако проектите им са обозначени като стратегически) те ще се ползват от повишаване на ефикасността благодарение на рационализирани задължения за издаване на разрешителни. Ограничен

брой големи дружества, произвеждащи стратегически технологии със стратегически суровини, ще понесат разходи и за извършване на одит.

Разходите, свързани с проучванията, необходими за изчисляване на основния отпечатък върху околната среда, също са административни разходи, които са отчетени в регламента и ще трябва да бъдат компенсирани от други инициативи.

В рамките на оценката на разходите се изчисляват и разходите за докладване на допълнителна информация за съществуващите миннодобивни обекти. Като се има предвид, че получените от тази информация познания за потоците от отпадъци вероятно ще доведат до допълнителна икономическа дейност, свързана с оползотворяването, тези разходи вероятно ще бъдат компенсирани.

Възможно е разходите за държавите членки да бъдат по-високи. С регламента обаче ще се постигнат по-големи полезни взаимодействия и по-малко припокриване в действията между държавите членки. Това следва да отключи потенциални икономии чрез подобряване на координацията, например при наблюдението и стратегическите запаси. Не се очаква инициативата да породи разходи за гражданите.

- **Основни права**

Предложението изисква стратегическите проекти, които получават подкрепа, да се изпълняват по устойчив начин. Устойчивото изпълнение означава, че проектите трябва да бъдат не само екологично устойчиви, но и да се зачитат правата на човека, заложи в международни инструменти, насоки и принципи.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението има отражение върху бюджета за Комисията. По-конкретно и когато предложението започне да функционира в пълнота, за прилагането на регламента и на свързаните с него делегирани актове през периода 2024—2027 г. от многогодишната финансова рамка на ЕС са необходими до 33 еквивалента на пълен работен ден годишно.

В допълнение към 3,2-та милиона евро, отчетени по функция 1 за извършване на поредица от проучвания, необходими за прилагането на регламента, съгласно него се изисква да бъдат поети задължения по съществуващи бюджетни редове, възлизащи на 14,969 милиона евро по функция 7 (Административни разходи). Средствата за новите поети задължения ще бъдат отпуснати от съществуващите бюджетни пакети на съответните програми. Отражението върху бюджета е свързано главно с извършването на работата по:

- проекти на делегирани актове и актове за изпълнение, необходими за прилагането на настоящия регламент, включително:
 - актове за изпълнение, свързани с прилагането и годишния доклад за стратегическия проект; програми за общо проучване; готовността на дружествата за справяне с рискове; определяне на това кои излезли от употреба продукти и потоци от отпадъци съдържат съответните количества суровини от критично значение; и
 - делегирани актове, свързани с определението за суровини от критично значение и стратегически суровини; рециклирано съдържание на продукти, съдържащи постоянни магнити; митнически кодове за продукти, съдържащи постоянни магнити; и правилата за изчисляване и

проверка и класовете на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда;

- осигуряване на секретариат на Европейския съвет за суровините от критично значение;
- ръководене на управлението на проучвания и договори;
- изпълняване на задачи по наблюдение, събиране на данни и оценка на рисковете, по-специално относно: наблюдение на пазара и докладване за суровини от критично значение и стратегически суровини и оценка на тяхното критично значение;
- координиране на информацията от държавите членки;
- гарантиране на изпълнението на задълженията на държавите членки относно мерките, свързани с кръговостта, включително мерките относно отпадъците от миннодобивни дейности;
- оценяване на пригодността на метода за определяне на отпечатъка върху околната среда, разработване на изчислителни методи и наблюдение на прилагането на мерките;
- налагане на действия по стандартизация и изготвяне на искания за стандартизация;
- координиране на националните дейности по проучване;
- координиране на информацията от държавите членки относно стратегическите запаси и разработването на насоки, когато това е възможно;
- осигуряване на постоянна подкрепа и докладване за стратегическите проекти, по-специално относно процесите на издаване на разрешителни, и осигуряване на подкрепа за процеса на подбор.

По отношение на нуждите от персонал Комисията разглежда внимателно начините за споделяне на работата между генералните дирекции, за преразпределяне на персонала, когато е възможно, и за възлагане на външни изпълнители на научната и техническата подкрепа за изготвянето на делегирани актове и актове за изпълнение, както и за задачи на междуведомствено ниво. Продължава обаче да е очевидно, че високото ниво на амбиция на мерките и все по-голямата важност на суровините от критично значение изискват структуриран подход за развитие на способността на ЕС да предприема действия по този въпрос.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизъм за наблюдение, оценка и докладване

Комисията ще оцени съгласуваността, резултатите, въздействието, пропорционалността и субсидиарността на настоящото предложение пет години след датата, на която то стане приложимо.

Основните констатации от оценката ще бъдат представени в доклад до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, който ще бъде оповестен публично.

Европейският съвет за суровините от критично значение, държавите членки и националните компетентни органи ще предоставят на Комисията, при искане от нейна страна, информация за целите на изготвянето на оценката. Това по-специално ще

включва информация относно напредъка по постигането на сравнителния показател за мощностите на ЕС по етапите на веригата за създаване на стойност и ефективността на дейностите по наблюдение.

- **Подробно обяснение на специфичните разпоредби на предложението**

В **глава I** от регламента се съдържат основните разпоредби и са включени определенията. Регламентът гласи, че основната цел е да се гарантира достъпът на ЕС до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение чрез постигането на четири специфични цели: укрепване на мощностите на ЕС по различните етапи на веригата за създаване на стойност, диверсифициране на вноса на ЕС на суровини, подобряване на способностите за наблюдение и намаляване на риска и гарантиране на добре функциониращ единен пазар, като същевременно се подобряват устойчивостта и кръговостта на суровините от критично значение. В нея се определят базовите критерии за отбелязване на напредъка по първите две посочени цели.

В **глава II** се съдържат списъци на суровини от критично значение и на стратегически суровини, които трябва да се преразглеждат най-малко веднъж на всеки четири години, като се използват предвидените в приложения I и II методики. В тези списъци се определя обхватът на различните мерки.

Комисията оценява повече от 80 материала, използвани в икономиката на ЕС, за свързани с доставките рискове и икономическото им значение, като се позовава на усреднени данни за последния пълен 5-годишен период. Свързаният с доставките риск се определя от концентрацията на доставките в световен мащаб и в ЕС, зависимостта на ЕС по отношение на вноса, влягането на алтернативни материали и техническата заменяемост. Икономическото значение се изчислява според дела на използване в секторите по двуцифреното ниво на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейския съюз (NACE) и според тяхната добавена стойност, като се взема предвид икономическата заменяемост. Суровините, които надхвърлят праговете, са така наречените суровини от критично значение.

Тази широко призната методика определя предизвикателствата пред веригите на доставките в цялата икономика на ЕС. Необходим е обаче допълващ подход, за да се гарантира по-динамична перспектива относно очакваното търсене в световен мащаб и развитието на доставките. С него следва да се идентифицират суровините, необходими за постигането на двойния преход и целите на ЕС в областта на отбраната и авиокосмическите цели, и следва да се анализират бъдещите предизвикателства и ключовите зависимости при доставките на тези суровини.

Всички суровини, проверени в рамките на оценката на тяхното критично значение, са обозначени съгласно тяхната употреба и значението им за технологиите, които подпомагат двойния екологичен и цифров преход и целите на отбраната и авиокосмическите цели. За да се извърши въпросното определяне на обхват по отношение на качеството, при анализа бяха използвани публикациите „Зависимости от материали за технологии с двойна употреба, свързани с европейския сектор на отбраната“²² от 2019 г., „Суровини от критично значение за стратегически технологии и сектори — прогнозно проучване“²³, „Проучване на устойчивостта на веригите на доставките от критично значение за енергийна сигурност и преход към чиста енергия

²² <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC117729>

²³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881>

по време на и след кризата, свързана с COVID-19²⁴, от 2020 г. и „Анализ на веригата на доставките и прогноза за търсенето на материали в стратегическите технологии и сектори в ЕС — прогнозно проучване“²⁵ от 2023 г. При този анализ се взема предвид и работата на съответните международни организации, като Международната агенция по енергетика²⁶, ОИСР²⁷ и други източници на данни.

Ако суровината е от голямо значение за дадена технология, се вземат предвид допълнителни фактори, като за основа се използва изложението в приложение 1 към настоящия регламент полуколичествен подход. За да се прецени дали може да има пропуск в доставките и ако е така, неговата величина, се изготвят прогнози за търсенето към 2030 г. и след нея, доколкото има надеждни и достъпни данни, а прогнозираното търсене се сравнява с текущото предлагане, както за ЕС, така и в световен мащаб. За да се прецени начинът, по който производството на суровината може да отговори на сигналите на пазара, известните запаси се съпоставят с текущия глобален производствен обем за суровината. Освен това глобалният производствен обем се определя количествено логаритмично, тъй като големите производствени обеми по-трудно могат да бъдат увеличени. В резултат на тези съображения се предлага въведеният в приложение 1 списък на стратегическите суровини.

В глава III се определя рамката за укрепване на веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на стратегическите суровини чрез избиране и изпълнение на стратегически проекти, които ще отговарят на условията за рационализирани процеси на издаване на разрешителни и улеснен достъп до възможности за финансиране, които също ще бъдат подобрени чрез по-добра координация.

В раздел 1 се определят правилата, уреждащи избора и изпълнението на стратегически проекти, включително критериите за признаване като стратегически проект, процедурите за тяхното признаване и изпълнение.

В раздел 2 се определят рационализираните процеси на издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение и по-специално за стратегически проекти.

Раздел 3 има за цел да се осигурят благоприятни условия за стратегическите проекти, включително подкрепа от държавите членки за ускоряване на тяхното изпълнение, координиране на финансовата подкрепа и улесняване на договори за изкупуване.

В раздел 4 се определят разпоредбите за разработване на програми за общо проучване в Европа за улесняване на развитието на проекти за проучване и добив.

В глава IV се разработва механизъм за координирано наблюдение на веригите на доставките в сектора на суровините от критично значение и се предвиждат мерки за намаляване на свързаните с доставките рискове. В нея се определя рамка за систематично наблюдение на свързаните с доставките на суровини от критично значение рискове на различни етапи от веригите за създаване на стойност. В нея също така се определя рамка за намаляване на риска чрез координиране на стратегически запаси от стратегически суровини, като от големите вносители и производители се

²⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/b80d77b6-2a3b-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

²⁵ tbc

²⁶ <https://www.iea.org/reports/the-role-of-critical-minerals-in-clean-energy-transitions/mineral-requirements-for-clean-energy-transitions>

²⁷ <https://www.oecd.org/environment/global-material-resources-outlook-to-2060-9789264307452-en.htm>

изисква редовно да извършват одит на своите вериги на доставките и се улесняват съвместните покупки на стратегически суровини.

В **глава V** се съдържат разпоредби за развитие на кръговостта на пазарите за суровини от критично значение и намаляване на отпечатъка върху околната среда на тези суровини.

В раздел 1 се определят правилата за държавите членки за приемане и прилагане на мерки по отношение на кръговостта, по-специално по отношение на потоците от отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровините от критично значение, както и правилата за държавите членки и операторите на отпадъци от миннодобивни дейности за оценяване на потенциала за оползотворяване на суровините от критично значение от депа за отпадъци от миннодобивни дейности. С него също така се подобрява кръговостта на постоянните магнити, като се изисква информация за вида и състава на постоянните магнити, включени в продуктите, както и за тяхното рециклирано съдържание на суровини от критично значение. След провеждането на специална оценка в него се предвижда и въвеждането на минимални прагове за рециклирано съдържание.

В раздел 2 се определят правилата за признаване от Комисията на схемите за сертифициране, свързани с устойчивостта на суровините от критично значение. В него се съдържат и разпоредби относно декларацията за отпечатъка върху околната среда или суровините от критично значение, пуснати на пазара на ЕС.

В раздел 3 се съдържат правила относно свободното движение, съответствието и наблюдението на пазара, свързани с продукти, включващи постоянни магнити и суровини от критично значение, за които отпечатъкът върху околната среда трябва да бъде деклариран.

В **глава VI** се предоставя рамка за сътрудничество относно стратегическите партньорства с трети държави, свързани със суровини и с постигането на по-големи полезни взаимодействия между стратегическите партньорства и сътрудничеството на държавите членки със съответните трети държави.

В **глава VII** се създава Европейски съвет за суровините от критично значение, съставен от представители на високо равнище от държавите членки и Комисията, която ще председателства съвета. Съветът ще предоставя консултации на Комисията и ще подпомага координацията, сътрудничеството и обмяна на информация в подкрепа на прилагането на настоящия регламент.

Глави VIII и IX са глави, съдържащи членове относно делегирани актове и актове за изпълнение и относно измененията на друго законодателство.

В **глава X** се съдържат членове относно санкциите, напредъка на наблюдението и извършването на оценка на регламента. С нея също така се установява общо докладване за държавите членки, свързано с различни мерки, и тя включва член, с който се гарантира, че събраната съгласно настоящия регламент поверителна информация се обработва по последователен начин.

В **приложение I** се съдържат списъкът на стратегическите суровини и методиката за техния подбор.

В **приложение II** се съдържа списъкът на суровините от критично значение и методиката за техния подбор.

В **приложение III** се предоставят елементите, които трябва да бъдат взети предвид при оценката на съвместимостта на проект за суровини с критериите за признаване като стратегически проекти.

В **приложение IV** се уточняват критериите, на които трябва да отговаря призната схема за сертифициране.

В **приложение V** се определят елементите, които трябва да бъдат взети предвид при определяне на правилата за изчисляване и проверка във връзка с отпечатъка върху околната среда на суровините от критично значение.

В **приложение VI** се предоставя списък на кодовете от комбинираната номенклатура и описания на продуктите, съответстващи на продуктите, обхванати от изискванията за кръговост на постоянните магнити.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁸,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Достъпът до суровини е от съществено значение за икономиката на Съюза и за функционирането на вътрешния пазар. Съществува група от неенергийни и неселскостопански суровини, които се считат за суровини от критично значение поради тяхното икономическо значение и експозицията им на висок риск, свързан с доставките, често в резултат на висока концентрация на доставки от малък брой трети държави. Като се има предвид ключовата роля на много такива суровини от критично значение за осъществяването на екологичния и цифровия преход и с оглед на използването им за отбранителни и космически приложения, търсенето им през следващите десетилетия ще нараства експоненциално. В същото време рискът от прекъсвания на доставките се увеличава на фона на разрастващите се геополитически напрежения и конкуренция в областта на ресурсите. Освен това, ако не се управлява правилно, повишеното търсене на суровини от критично значение може да доведе до отрицателни въздействия върху околната среда и социални въздействия. Предвид тези тенденции е необходимо да се предприемат мерки за осигуряване на достъп до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение, за да се запазят икономическата устойчивост и отворената стратегическа автономност на Съюза.
- (2) Предвид сложността и транснационалния характер на веригите за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение некоординираните национални мерки за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение имат голям потенциал за нарушаване на конкуренцията и

²⁸

ОВ С , г., стр. .

разпокъсване на вътрешния пазар. Следователно, за да се гарантира функционирането на вътрешния пазар, следва да се създаде обща рамка на Съюза за колективно преодоляване на това основно предизвикателство.

- (3) Първо, за да се гарантира ефективен достъпът на Съюза до сигурно и устойчиво доставяне на суровини от критично значение, тази рамка следва да включва мерки за намаляване на нарастващите рискове за Съюза, свързани с доставките, чрез укрепване на мощностите на Съюза по всички етапи на веригата за създаване на стойност в сектора на стратегическите суровини, включително добив, преработка и рециклиране, по отношение на базовите критерии, определени за всяка стратегическа суровина. Второ, тъй като Съюзът ще продължи да разчита на вноса, рамката следва да включва мерки за увеличаване на диверсификацията на външните доставки на стратегически суровини. Трето, необходимо е да се предоставят мерки за засилване на способността на Съюза да наблюдава и намалява съществуващите и бъдещите рискове, свързани с доставките. Четвърто, рамката следва да съдържа мерки за увеличаване на кръговостта и устойчивостта на потребяваните в Съюза суровини от критично значение.
- (4) За да се гарантира, че определените в регламента мерки са насочени към най-значимите материали, следва да се създадат списък на стратегическите суровини и списък на суровините от критично значение. Тези списъци следва да служат като насоки и за координиране на усилията на държавите членки за допринасяне към постигането на целите на настоящия регламент. Списъкът на стратегическите суровини следва да съдържа суровини, които са от голямо стратегическо значение с оглед на употребата им в стратегически технологии, подпомагащи екологичния и цифровия преход, или за отбранителни или космически приложения, които се характеризират с потенциално значително разминаване между предлагането в световен мащаб и прогнозираното търсене и чието производство се увеличава относително трудно, например поради дългите срокове за изпълнение на нови проекти, увеличаващи способността за осигуряване на доставки. За да се вземат предвид възможните технологични и икономически промени, списъкът на стратегическите материали следва периодично да се преразглежда и при необходимост да се актуализира. За да се гарантира, че усилията за увеличаване на мощностите на Съюза по веригата за създаване на стойност, укрепване на способността на Съюза за наблюдение и смекчаване на свързаните с доставките рискове и увеличаване на диверсификацията на доставките, са съсредоточени върху материалите, за които те са най-необходими, съответните мерки следва да се прилагат само по отношение на списъка на стратегическите суровини.
- (5) Списъкът на суровините от критично значение следва да съдържа всички стратегически суровини, както и всякакви други суровини от голямо значение за цялата икономика на Съюза, за които съществува висок риск от прекъсване на доставките. За да се вземат предвид възможните технологични и икономически промени, Комисията следва като продължение на настоящата практика да извършва периодично оценка въз основа на данни за производството, търговията, приложенията, рециклирането и замяната на широка гама от суровини с цел да се актуализират списъците на суровините от критично значение и на стратегическите суровини в отражение на развитието по отношение на стопанското значение и свързания с доставките риск за тези суровини. Списъкът на суровините от критично значение следва да включва

онези суровини, които достигат или надхвърлят праговете както за икономическо значение, така и за свързания с доставките риск, без да се извършва подредба на съответните суровини от гледна точка на критичното значение. Тази оценка следва да се основава на усреднената стойност на най-новите налични данни за 5-годишен период. Мерките, посочени в настоящия регламент, свързани с режим за обслужване на едно гише за издаване на разрешителни, планиране, проучване, наблюдение, кръговост и устойчивост, следва да се прилагат по отношение на всички суровини от критично значение.

- (6) С цел да се укрепят мощностите на Съюза по веригата за създаване на стойност в сектора на стратегическите суровини, следва да се определят сравнителни показатели, с които да се насочват усилията и да се проследява напредъкът. Целта следва да бъде увеличаване на мощностите за всяка стратегическа суровина на всеки етап от веригата за създаване на стойност, като същевременно се цели постигане на общи сравнителни показатели за мощности за добив, преработка и рециклиране на стратегически суровини. Първо, Съюзът следва да увеличи използването на собствените си геоложки ресурси от стратегически суровини и изграждането на мощности, за да е възможен добивът на материали, необходими за производството на поне 10 % от потреблението на Съюза на стратегически суровини. Като се има предвид, че мощностите за добив са силно зависими от наличието на геоложки ресурси в Съюза, постигането на този сравнителен показател зависи от тяхното наличие. Второ, за да се изгради цялостна верига за създаване на стойност и да се предотвратят всякакви пречки на междинните етапи, Съюзът следва да увеличи също мощностите си за преработка по веригата за създаване на стойност и да бъде в състояние да произвежда най-малко 40 % от годишното си потребление на стратегически суровини. Трето, през следващите десетилетия се очаква нарастващ дял от потреблението на стратегически суровини в Съюза да може да бъде задоволяван от вторични суровини, което би подобрило както сигурността, така и устойчивостта на доставките на суровини в Съюза. Следователно мощностите на Съюза за рециклиране следва да може да доведат до производството на поне 15 % от годишното потребление на Съюза на стратегически суровини. Тези сравнителни показатели се отнасят за времевия хоризонт до 2030 г., в съответствие с целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, определени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета²⁹, и цифровите цели съгласно програмата „Цифрово десетилетие“³⁰, за които те служат за основа. Освен това качествените работни места, включително изграждането на умения и преминаването от едно работно място на друго, ще се справят с рисковете в секторния пазар на труда и ще спомогнат за гарантиране на конкурентоспособността на ЕС.
- (7) По отношение на някои суровини Съюзът е почти изцяло зависим за своите доставки от една отделна държава. Такива зависимости включват висок риск от прекъсвания на доставките. За да се ограничи такъв потенциален риск и да се увеличи икономическата устойчивост на Съюза, следва да бъдат положени

²⁹ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

³⁰ Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4—26).

усилия, които да гарантират, че до 2030 г. Съюзът няма да зависи от една отделна трета държава за повече от 65 % от доставките си на каквито и да е стратегически суровини, както непреработени, така и на всички етапи на преработка, като обаче се отдава специално внимание на държавите, с които Съюзът е установил стратегическо партньорство по отношение на суровини, водещо до по-големи гаранции относно свързаните с доставката рискове.

- (8) Необходимо е да се въведат подходящи мерки в подкрепа на стратегическите партньорства, насочени към добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини в Съюза, които заедно с усилията на държавите членки следва да допринесат за увеличаване на мощностите по отношение на базовите критерии. Други мерки, по-специално относно проучването или кръговостта, също следва да допринасят за укрепването на различните етапи от веригата за създаване на стойност и по този начин да спомагат за постигането на базовите критерии. За да се гарантира навременното изпълнение на базовите критерии, Комисията, с помощта на Европейския съвет за суровините от критично значение („съвета“), следва да проследява и докладва за постигнатия напредък по отношение на базовите критерии. В случай че отчетеният напредък по отношение на базовите критерии е като цяло недостатъчен, Комисията следва да оцени осъществимостта и пропорционалността на допълнителни мерки. Липсата на напредък само по отношение на една или на малка група от стратегически суровини не следва по принцип да води до необходимост от допълнителни усилия от страна на Съюза.
- (9) За да се изградят мощности в Съюза, Комисията с подкрепата на съвета следва да определи стратегически проекти в Съюза, във връзка с които да се осъществява дейност в областта на добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини. Ефективната подкрепа за стратегическите проекти притежава потенциала за подобряване на достъпа до материали за секторите надолу по веригата, както и за създаване на икономически възможности по веригата за създаване на стойност, включително за МСП, и допринася за разкриването на работни места. Ето защо, за да се гарантира разработването на стратегически проекти в целия Съюз, такива проекти следва да се възползват от рационализирани и предвидими процедури по издаване на разрешителни и от подкрепа за получаване на достъп до финансиране. С цел да се постави ударение върху подкрепата и гарантирането на добавената им стойност, преди да получат такава подкрепа проектите следва да бъдат оценени спрямо набор от критерии. Стратегическите проекти в Съюза следва да укрепват сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза, да показват достатъчна техническа осъществимост и да се изпълняват по екологично и социално устойчив начин. Те следва да носят трансгранични ползи извън съответната държава членка. Когато Комисията прецени, че тези критерии са изпълнени, тя следва да публикува признаването на проект като стратегически в решение. Тъй като бързото признаване е от ключово значение за ефективната подкрепа на сигурността на доставките на Съюза, процесът на оценка следва да продължи да протича плавно и да не поражда прекалена тежест.
- (10) За да се диверсифицират доставките на стратегически суровини за Съюза, Комисията с подкрепата на съвета следва да определи стратегически проекти в трети държави, по които се предвижда осъществяване на дейност в областта на добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини. За да се гарантира, че стратегическите проекти се изпълняват ефективно, те следва да се

ползват от подобрен достъп до финансиране. За да се гарантира тяхната добавена стойност, проектите следва да бъдат оценявани спрямо набор от критерии. Както проектите в Съюза, стратегическите проекти в трети държави следва да укрепват сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза, да показват достатъчна техническа осъществимост и да се изпълняват по устойчив начин. За проекти на нововъзникващи пазари и в развиващи се икономики, проектът следва да бъде от взаимна полза за Съюза и за участващата трета държава, и да добавя стойност в тази държава, като се взема предвид и неговата съгласуваност с общата търговска политика на Съюза. Такава стойност може да бъде получена от приноса на проекта към повече от един етап от веригата за създаване на стойност, както и от създаването чрез проекта на по-широки икономически и социални ползи, включително създаването на работни места в съответствие с международните стандарти. Когато Комисията прецени, че тези критерии са изпълнени, тя следва да публикува в решение признаването на проект като стратегически.

- (11) За да се гарантира устойчивостта на увеличеното производство на суровини, новите проекти за суровини следва да се изпълняват по устойчив начин. За тази цел стратегическите проекти, които получават подкрепа съгласно настоящия регламент, следва да бъдат оценявани, като се вземат предвид международните инструменти, обхващащи всички аспекти на устойчивото развитие, изтъкнати в принципите на ЕС за устойчиви суровини³¹, включително гарантиране на опазването на околната среда, социално отговорни практики, в т.ч. зачитане на правата на човека, като например правата на жените, и прозрачни търговски практики. Проектите следва също така да гарантират добросъвестно ангажиране, както и всеобхватни и съдържателни консултации с местните общности, включително с коренното население. С цел на организаторите на проекти да се предостави ясен и ефикасен начин за спазване на този критерий, съответствието с приложимото законодателство на Съюза, международните стандарти, насоки и принципи или участието в схема за сертифициране, призната съгласно настоящия регламент, следва да се счита за достатъчно.
- (12) Всеки организатор на проект за стратегически суровини следва да има възможност да подава до Комисията заявление за признаването на своя проект като стратегически проект. Заявлението следва да включва няколко документа и доказателства, свързани с критериите. За да оцени по-добре социалната, екологичната и икономическата жизнеспособност, осъществимостта на проекта, както и нивото на доверие в прогнозите, организаторът на проекта трябва също така да предостави класификация на проекта съгласно рамковата класификация на ООН за ресурсите, а за да е възможно обективно валидиране, той трябва да подкрепи тази класификация със съответните доказателства. Към заявлението следва да бъде приложен и график на проекта, за да се прецени кога той ще може да допринесе за изпълнението на базовите критерии за вътрешния капацитет или за диверсификация. Тъй като общественото одобрение на миннодобивни проекти е от съществено значение за ефективното им изпълнение, организаторът следва да предостави и план, съдържащ мерките за улесняване на общественото одобрение. Специално внимание следва да се

³¹ Европейска комисия, генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, Принципи на ЕС за устойчиви суровини, Служба за публикации, 2021 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>

обърне на социалните партньори, гражданското общество и други участници в надзора. Организаторът следва също така да предостави стопански план, в който се предоставя информация относно финансовата жизнеспособност на проекта и преглед на вече осигурените договори за финансиране и изкупуване, както и прогнози за потенциалното създаване на работни места и за нуждите на проекта по отношение на квалифицирана работна ръка, включително повишаване на квалификацията и преквалификация.

- (13) С цел да се гарантира ефективното и ефикасно разглеждане на заявленията Комисията следва да е в състояние да отдава приоритет на разглеждането на заявленията за проекти, свързани със специфични слабо представени етапи от веригата за създаване на стойност или слабо представени стратегически суровини, за да може да се осигури балансиран напредък на Съюза по отношение на всички сравнителни показатели за мощностите на Съюза, включени в настоящия регламент.
- (14) Тъй като сътрудничеството на държавата членка, на чиято територия ще бъде изпълнен стратегически проект, е необходимо, за да се гарантира ефективното му изпълнение, въпросната държава членка следва да има правото да възрази и по този начин да предотврати предоставянето против волята ѝ на статут на стратегически проект. В този случай съответната държава членка следва да предостави логична обосновка за отказа си, като посочи приложимите критерии. По същия начин Съюзът не следва да предоставя статут на стратегически проект на проекти, които ще бъдат изпълнявани от трета държава против волята на нейното правителство, и следователно трябва да се въздържа от това, когато правителството на трета държава се противопоставя.
- (15) За да се предотврати злоупотреба с признаването като стратегически проект, Комисията следва да може да отменя първоначалното си решение да признае даден проект за стратегически, ако той вече не отговаря на условията или ако признаването се основава на заявление, съдържащо невярна информация. Преди да постъпи по този начин, Комисията следва да се консултира със съвета и да изслуша организатора на проекта.
- (16) С оглед на тяхното значение за гарантиране на сигурността на доставките на стратегически суровини стратегическите проекти следва да се считат за проекти от обществен интерес. Гарантирането на сигурността на доставките на стратегически суровини е от решаващо значение за успеха на екологичния и цифровия преход, както и за устойчивостта на отбранителния и на космическия сектор. С цел да допринесат за сигурността на доставките на стратегически суровини в Съюза държавите членки могат да предоставят подкрепа за националните процедури по издаване на разрешителни, за да се ускори реализацията на стратегически проекти в съответствие с правото на Съюза.
- (17) Националните процеси на издаване на разрешителни гарантират, че проектите за суровини са безопасни, сигурни и отговарят на екологичните, социалните изисквания и изискванията за безопасност. Законодателството на Съюза в областта на околната среда определя общи условия за процеса и съдържанието на националните процеси на издаване на разрешителни, като по този начин осигурява високо ниво на опазване на околната среда и дава възможност за устойчива експлоатация на потенциала на Съюза по веригата за създаване на стойност на суровините. Предоставянето на статут на стратегически проект не следва да засяга приложимите условия за издаване на разрешителни за

съответните проекти, включително посочените в Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³², Директива 92/43/ЕИО на Съвета³³, Директива 2000/60/ЕО³⁴ на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2010/75/ЕС³⁵ на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2004/35/ЕО³⁶ на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2009/147/ЕО³⁷ на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2006/21/ЕО³⁸ на Европейския парламент и на Съвета.

- (18) В същото време непредсказуемостта, сложността, а понякога и прекомерната продължителност на националните процедури по издаване на разрешителни, подкопават сигурността на инвестициите, необходима за ефективното разработване на проекти за стратегически суровини. Ето защо, за да осигурят и ускорят ефективното им изпълнение, държавите членки следва да прилагат рационализирани и предвидими процедури по издаване на разрешителни за стратегически проекти. В тази връзка стратегическите проекти следва да получават приоритетен статут на национално равнище с цел да се гарантират бърза административна обработка и провеждането в спешен порядък на всички съдебни производства и процедури за решаване на спорове, които се отнасят до тях. Настоящият регламент не следва да пречи на компетентните органи да рационализират издаването на разрешителни за други проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, които не са стратегически проекти.
- (19) Като се имат предвид ролята им за гарантиране на сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза, както и приносът им за отворената стратегическа автономност на Съюза и за екологичния и цифровия преход, стратегическите проекти следва да се считат от отговорния за издаването на разрешителни орган за проекти от обществен интерес. Стратегически проекти, които оказват отрицателно въздействие върху околната среда, доколкото попадат в обхвата на Директива 2000/60/ЕО, Директива 92/43/ЕИО на Съвета и Директива 2009/147/ЕО³⁹, може да бъдат разрешени, когато отговорният за

³² Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1—21).

³³ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206 22.7.1992 г., стр. 7—50).

³⁴ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите, (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1—73).

³⁵ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17—119).

³⁶ ^[1] Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56—75).

³⁷ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

³⁸ Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО — Изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията (ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15—34).

³⁹ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25)..

издаването на разрешителни орган стигне до заключението, въз основа на оценката си за всеки отделен случай, че обслужваният от проекта обществен интерес има предимство пред тези въздействия, стига да са изпълнени всички съответни условия, посочени във въпросните директиви. Когато е уместно, при оценката за всеки отделен случай следва да се вземе предвид геоложката специфичност на мястото на добива, което ограничава решенията по отношение на местоположението.

- (20) За да се намали сложността и да се повишат ефикасността и прозрачността при процедурата по издаване на разрешителни, организаторите на проекти за суровини от критично значение следва да могат да взаимодействат само с един национален орган, отговорен за улесняването и координирането на целия процес на издаване на разрешителни, който в случай на стратегически проекти да издава цялостно решение в рамките на приложимия срок. За тази цел държавите членки следва да определят само един национален компетентен орган. Когато е необходимо с оглед на вътрешната организация на дадена държава членка, задачите на националния компетентен орган следва да бъдат делегирани на друг орган при същите условия. За да гарантират ефективното изпълнение на своите отговорности, държавите членки следва да осигурят на своя национален компетентен орган или на всеки орган, действащ от негово име, достатъчно персонал и ресурси.
- (21) С оглед да се осигури яснота относно статута на разрешителните за стратегически проекти и да се ограничи въздействието на потенциални съдебни спорове за злоупотреба, без същевременно да се засяга ефективният съдебен контрол, държавите членки следва да гарантират, че всички спорове относно процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти се решават своевременно. За тази цел националните компетентни органи следва да гарантират, че заявителите и организаторите на проекти имат достъп до опростена процедура за уреждане на спорове и че стратегическите проекти се разглеждат като неотложни във всички съдебни процедури и процедури за разрешаване на спорове, свързани с проектите.
- (22) В Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁰, с който бе създадена единната цифрова платформа, се съдържат общи правила за предоставянето по интернет на информация, процедури и услуги за оказване на съдействие, свързани с функционирането на вътрешния пазар, за да се предостави възможност на гражданите и предприятията да се възползват пряко от предимствата на вътрешния пазар, без да понасят ненужна допълнителна административна тежест. Изискванията за предоставяне на информация и процедурите, обхванати от настоящия регламент, следва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1724. По-специално следва да се гарантира, че в съответствие с член 6, параграф 1 и приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1724 организаторите на стратегически проекти могат да осъществяват достъп и да извършват изцяло по интернет всяка процедура, свързана с процеса на издаване на разрешителни.

⁴⁰

Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1—38).

- (23) С оглед осигуряването на организаторите на проекти и на други инвеститори на сигурността и яснотата, необходими за увеличаване на разработването на стратегически проекти, държавите членки следва да гарантират, че процесът на издаване на разрешителни, свързани с такива проекти, не продължава по-дълго от предварително определените срокове. Продължителността на процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране, не следва да надхвърля 1 година. Въпреки това за стратегически проекти, които включват добив, продължителността на процеса на издаване на разрешителни не следва да надхвърля 2 години, като се имат предвид сложността и степента на съответните потенциални въздействия. За да спазват ефективно тези срокове, държавите членки следва да гарантират, че отговорните органи разполагат с достатъчно ресурси и персонал. Чрез инструмента за техническа подкрепа Комисията подпомага държавите членки по тяхно искане при проектирането, разработването и прилагането на реформи, включително укрепването на административния капацитет, свързан с националните процедури по издаване на разрешителни.
- (24) Оценките на въздействието върху околната среда и разрешенията, изисквани съгласно правото на Съюза, включително по отношение на водите, местообитанията и птиците, са неразделна част от процеса на издаване на разрешителни за проект за суровини, както и съществена предпазна мярка, за да се гарантира, че отрицателните въздействия върху околната среда са предотвратени или сведени до минимум. Въпреки това, за да се гарантира, че процесите на издаване на разрешителни за стратегически проекти са предвидими и са в рамките на сроковете, следва да се използват всички възможности за рационализиране на изискваните оценки и разрешителни, без да се понижава равнището на опазване на околната среда. Във връзка с това следва да се гарантира, че необходимите оценки са обединени, за да се предотврати ненужно припокриване, и следва да се гарантира, че организаторите на проекти и отговорните органи изрично се договарят за обхвата на обединената оценка преди извършването ѝ, за да се предотвратят ненужни последващи действия.
- (25) Конфликтите относно земеползването могат да създадат пречки пред разгръщането на проекти за суровини от критично значение. Добре изготвени планове, включително планове за териториално устройство и зонироване, при които се отчита потенциалът за изпълнение на проекти за суровини от критично значение и чиито потенциални въздействия върху околната среда са оценени, могат да спомогнат за намиране на баланс на обществените блага и интереси, като намалят риска от конфликти и ускорят устойчивото внедряване на проекти за суровини в Съюза. Поради това отговорните национални, регионални и местни органи следва да обмислят включването на разпоредби за проекти за суровини при разработването на съответните планове.
- (26) В рамките на Съюза проектите за суровини от критично значение често срещат трудности с достъпа до финансиране. Пазарите на суровини от критично значение често се характеризират с висока нестабилност на цените, дълги срокове за изпълнение, висока концентрация и непрозрачност. Освен това финансирането за сектора изисква високо ниво на експертни познания, което често липсва сред финансовите институции. За да преодолеят тези фактори и да допринесат за осигуряване на стабилни и надеждни доставки на стратегически суровини, държавите членки и Комисията следва да съдействат за достъп до финансиране и административна подкрепа.

- (27) Създаването на стабилна верига за създаване на стойност в Европа е възможно единствено при достатъчни финансови средства. Комисията ще работи с партньорите по изпълнението на InvestEU, за да търси начини за увеличаване на подкрепата за инвестициите в съответствие с общите цели, определени в Регламент (ЕС) 2021/523⁴¹ и в настоящия регламент. Консултантският център InvestEU може да допринесе за изграждането на канал за жизнеспособни проекти.
- (28) С цел да се преодолеят ограниченията на често разпокъсаните понастоящем усилия за публични и частни инвестиции, да се улеснят интеграцията и възвръщаемостта на инвестициите, Комисията, държавите членки и насърчителните банки следва да се координират по-добре и да създадат полезни взаимодействия между съществуващите програми за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище, както и да осигурят по-добра координация и сътрудничество с промишлеността и основните заинтересовани страни от частния сектор. За тази цел следва да се създаде специална подгрупа на съвета, обединяваща експерти от държавите членки и Комисията, както и от съответните публични финансови институции. Тази подгрупа следва да обсъжда индивидуалните финансови нужди за стратегически проекти и съществуващите възможности за финансирането им, за да предостави на организаторите на проекти предложение как да получат най-добър достъп до съществуващите възможности за финансиране. При обсъждането и отправянето на препоръки за финансирането на стратегически проекти в трети държави съветът следва по-специално да вземе под внимание стратегията Global Gateway⁴².
- (29) Частните инвестиции от страна на дружества, финансови инвеститори и изкупвачи са от съществено значение. Когато само частните инвестиции не са достатъчни, ефективното въвеждане на проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение може да изисква публична подкрепа, например под формата на гаранции, заеми или капиталови или квазикапиталови инвестиции. Тази публична подкрепа може да представлява държавна помощ. Въпросната помощ трябва да има стимулиращ ефект и да е необходима, подходяща и пропорционална. Съществуващите насоки за държавна помощ, които неотдавна претърпяха задълбочено преразглеждане в съответствие с двойните цели на прехода, предоставят широки възможности за подкрепа на инвестициите по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, при спазване на определени условия.
- (30) Публичната подкрепа се използва за справяне по пропорционален начин с установени конкретни прояви на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, а действията не следва да дублират, нито да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат отчетлива добавена стойност за Съюза.

⁴¹ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 64, 26.3.2021 г., стр. 30—89).

⁴² Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка — Global Gateway, (JOIN/2021/30 final)

- (31) Нестабилността на цените на няколко стратегически суровини, засилена от ограничените средства за хеджирането им на форуърдни пазари, създава пречка както за осигуряването на финансиране за проекти за стратегически суровини от страна на организаторите на проекти, така и за потребителите надолу по веригата, които искат да осигурят стабилни и предвидими цени за основни входящи ресурси. В опит да се намали несигурността относно бъдещите цени на стратегическите суровини е необходимо да се предвиди създаването на система, която позволява както на заинтересованите изкупвачи, така и на организаторите на стратегически проекти, да посочват своите оферти за покупка или продажба, и да се осигури контакт между тях, ако съответните оферти са потенциално съвместими.
- (32) Съществуващите знания и обозначаването на залежите на суровини в Съюза бяха разработени във време, когато осигуряването на доставките на суровини от критично значение за разработването на стратегически технологии не беше приоритет. За да получат и актуализират информацията за залежите на суровините от критично значение, държавите членки следва да изготвят национални програми за общо проучване за суровините от критично значение, които следва да включват мерки като картографиране на полезни изкопаеми, геохимични кампании, геонаучни проучвания, както и повторна обработка на съществуващи набори от геонаучни данни. Идентифицирането на залежи на полезни изкопаеми и оценката на техническата и икономическата жизнеспособност за добива им е свързана с висок финансов риск. За да намалят този риск и да улеснят разработването на проекти за добив, държавите членки следва да направят обществено достъпна информацията, придобита по време на съответната им национална програма за проучване, когато е целесъобразно, като използват рамката на инфраструктурата за пространствена информация, създадена с Директива 2007/2/ЕО на Европейския съюз Парламента и Съвета⁴³.
- (33) Космическите данни и услуги, получени от наблюдението на Земята, могат да подкрепят усилията за устойчиви вериги за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, като предоставят непрекъснат поток от информация, който може да бъде полезен за дейности като наблюдение и управление на миннодобивни райони, оценка на въздействието върху околната среда и социално-икономическа оценка на въздействието, или проучване за наличието на минерални ресурси. Тъй като наблюдението на Земята може да предостави данни и за отдалечени и недостъпни райони, то следва да бъде взето предвид от държавите членки при изготвянето и изпълнението на техните национални програми за проучване, доколкото е възможно.
- (34) Въпреки че укрепването на веригата на Съюза за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение е необходимо, за да се гарантира повишено обезпечаване на доставките, веригите на доставките на суровини от критично значение ще продължат да бъдат глобални и изложени на външни фактори. Последните или текущите събития, от кризата, свързана с COVID-19, до непредизвиканата и неоправдана военна агресия срещу Украйна, открояха

⁴³

Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1—14).

уязвимостта на някои от веригите на доставките на Съюза от прекъсвания. За да се гарантира, че държавите членки и европейските промишлени отрасли са в състояние да предвидят прекъсвания на доставките и са подготвени да устоят на последиците от тях, следва да се разработят мерки за увеличаване на капацитета за наблюдение, координиране на стратегическите запаси и укрепване на готовността на дружествата.

- (35) Държавите членки не разполагат с еднакъв капацитет, когато става въпрос за осъзнаване на риска и предвиждане, и не всички държави членки са разработили специални структури, с които да наблюдават веригите на доставките на суровини от критично значение и да могат да дават информация на дружествата за потенциални рискове от прекъсвания на доставките. По същия начин, въпреки че някои дружества са инвестирали в наблюдението на своите вериги на доставките, други не са в състояние да го направят. Следователно с оглед на глобалното измерение на веригите на доставките на суровините от критично значение, както и на тяхната сложност, Комисията следва да разработи специално информационно табло за наблюдение за оценка на свързаните с доставките рискове при суровините от критично значение и да гарантира разполагаемостта на събраната информация за публичните органи и участниците от частния сектор, като по този начин се увеличават полезните взаимодействия между държавите членки. За да се гарантира, че веригите на Съюза за създаване на стойност са достатъчно подготвени срещу потенциални прекъсвания на доставките, Комисията следва да проведе изпитвания при най-неблагоприятни условия за оценка на уязвимостта на веригите на доставките на стратегически суровини и тяхната експозиция на свързани с доставките рискове. Държавите членки следва да допринесат за това действие, като провеждат, когато е възможно, такива изпитвания при най-неблагоприятни условия чрез своите национални агенции за доставки и информация, покриващи суровините от критично значение. Съветът следва да гарантира координацията на изпълнението на изпитванията при най-неблагоприятни условия от страна на Комисията и държавите членки. Когато никоя държава членка не може да извърши необходимото изпитване при най-неблагоприятни условия за дадена стратегическа суровина, Комисията следва да го проведе сама. Когато оповестява публично резултатите от такива изпитвания при най-неблагоприятни условия, Комисията следва също така да предложи потенциални стратегии, които могат да бъдат приети от публичните органи и участниците от частния сектор за намаляване на свързаните с доставките рискове, като например натрупване на стратегически запаси или допълнително диверсифициране на доставките. За целите на събирането на информацията, необходима за провеждането на мерките за наблюдение и изпитванията при най-неблагоприятни условия, Комисията следва да се координира със съответната постоянна подгрупа на съвета, а държавите членки следва да набележат и наблюдават основни оператори на пазара, които са важни за функционирането на веригата за създаване на стойност. Когато нито една постоянна подгрупа не е способна да извърши необходимото изпитване при най-неблагоприятни условия относно дадена стратегическа суровина, Комисията следва да го проведе сама.

- (36) Стратегическите запаси са важен инструмент за смекчаване на прекъсванията на доставките, особено за суровини. Въпреки че предложеният инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации позволява евентуално развитие на такива запаси в случай на задействане на режима на бдителност по отношение на единния пазар, държавите членки и дружествата не са задължени

да натрупват или координират своите стратегически запаси преди прекъсване на доставките. Освен това в Европейския съюз няма механизъм за координация, който да позволява разработването на обща оценка и анализ на потенциални припокривания и полезни взаимодействия. Поради това, като първа стъпка и като се взема предвид настоящата липса на подходяща информация, държавите членки следва да предоставят на Комисията информация за своите стратегически запаси, независимо дали се управляват от публични органи или от стопански субекти от името на държавите членки. Такава информация следва да включва равнището на наличните запаси от стратегически суровини, перспективата за нивата на запасите и правилата и процедурите, приложими по отношение на тези запаси. Всяко искане следва да бъде пропорционално, да отчита разходите и усилията, необходими за предоставяне на данните, както и въздействието им върху националната сигурност, и да определя подходящи срокове за предоставяне на исканата информация. Информацията за запасите на стопанските субекти може да бъде добавена към анализа, въпреки че това не представлява искане за информация за тях. Комисията следва да обработва данните по сигурен начин и да публикува информация само на обобщено ниво. Като втора стъпка, въз основа на получената информация Комисията следва да разработи проект за сравнителен показател за това какво следва да се счита за безопасно ниво на запаси на Съюза, като се взема предвид общото годишно потребление на Съюза на съответните стратегически суровини. Въз основа на сравнението между съществуващите запаси и общите нива на стратегически запаси за стратегически суровини в Съюза съветът, действащ съгласно споразумение с Комисията, следва да бъде в състояние да подава необвързващи становища на държавите членки относно начина за засилване на сближаването и за насърчаване на изграждането на техните стратегически запаси. При това съветът следва да разглежда необходимостта от поддържане на инвестиции за запазване на стратегически запаси чрез частни оператори, използващи стратегически суровини.

- (37) За да гарантира по-нататъшна координация, Комисията следва да осигури необходимите консултации преди участието на държавите членки в международни форуми, където могат да се обсъждат такива стратегически запаси, по-специално чрез специалната постоянна подгрупа на съвета. По същия начин, за да се увеличи взаимното допълване между настоящото предложение и други хоризонтални или специфични за проблема инструменти, Комисията следва да гарантира, че събраната и обобщена информация се предава на механизми за бдителност или управление на кризи, като например предложената консултативна група по инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, предложението Европейски съвет по полупроводниците съгласно Законодателния акт за интегралните схеми, съвета на HERA или Съвета по здравни кризи.
- (38) За да се гарантира, че са достатъчно подготвени да се справят с прекъсвания на доставките, големите дружества, които произвеждат стратегически технологии в Съюза, като използват стратегически суровини, следва да извършват одит на своите вериги на доставките и да докладват съответно на своя съвет на директорите. Това ще гарантира, че вземат под внимание свързаните с доставките рискове за суровините от критично значение и разработването на подходящи стратегии за намаляването им, за да бъдат по-добре подготвени в случай на прекъсване на доставките. По подобен начин попадащите в този обхват големи дружества следва да провеждат редовни изпитвания при най-

неблагоприятни условия на своите вериги на доставките на стратегически суровини, за да гарантират, че вземат предвид всички различни сценарии, които могат да повлияят на доставките им в случай на прекъсване. Тези мерки ще доведат до допълнително разглеждане на разходите за потенциални рискове, свързани с доставките.

- (39) Много пазари за стратегически суровини не са напълно прозрачни и са концентрирани в посока на предлагането, което подобрява позицията на продавачите при водене на преговори и повишава цените за купувачите. За да спомогне за намаляване на цените за установените в Съюза предприятия, Комисията следва да създаде система, която е в състояние да обединява търсенето на заинтересованите купувачи. При разработването на такава система Комисията следва да вземе под внимание натрупания при подобни начинания опит, по-специално относно съвместното закупуване на газ, както е установено в Регламент 2022/2576 на Съвета⁴⁴. Органите на държавите членки следва да са в състояние да участват в тази система, за да изградят стратегическите си запаси. Всички мерки съгласно този механизъм следва да са съвместими с правото на Съюза в областта на конкуренцията.
- (40) Разпоредбите относно наблюдението и стратегическите запаси, включени в настоящия регламент, не водят до хармонизиране на националните законови и подзаконови актове и не заместват съществуващите механизми. Стимулите за наблюдение и готовност за справяне с рискове следва да бъдат в съответствие с европейските инструменти. Следователно инструменти като предложението за инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, целящо да предвиди, смекчи и реагира на кризи, засягащи функционирането на единния пазар, или Регламент (ЕС) 2022/2372 на Съвета⁴⁵ относно рамка от мерки за гарантиране на доставката на медицински мерки за противодействие от значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза, продължават да се прилагат за суровини от критично значение и за стратегически суровини при криза или заплаха в степента, в която тези материали попадат в обхвата на такива инструменти. Допълняемостта и съгласуваността между настоящия регламент и инструментите при криза следва да бъдат осигурени чрез обмен на информация.
- (41) Повечето суровини от критично значение са метали, които по принцип могат да бъдат рециклирани до безкрайност, макар и понякога с влошаващи се качества. Това предлага потенциал за преминаване към действително кръгова икономика в контекста на прехода към зелена икономика. След първоначален етап на бързо нарастване на търсенето на суровини от критично значение за нови технологии, при които първичните добив и преработка все още представляват преобладаващият източник, рециклирането трябва да придобие все по-голямо значение и да намали необходимостта от първичен добив и свързаните с него въздействия. Понастоящем обаче коефициентът на рециклиране на повечето

⁴⁴ Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ (ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 1—35).

⁴⁵ Регламент (ЕС) 2022/2372 на Съвета от 24 октомври 2022 г. относно рамка от мерки за гарантиране на доставките на медицински мерки за противодействие от значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза (ОВ 314, 6.12.2022 г., стр. 64—78)

суровини от критично значение е нисък, а системите и технологиите за рециклиране често не са приспособени за характеристиките на тези суровини. Следователно са необходими действия, насочени към различните фактори, възпрепятстващи потенциала за кръговост.

- (42) Държавите членки запазват важни правомощия в областта на кръговостта, например в областта на системите за събиране и третиране на отпадъци. Те следва да се използват за увеличаване на нивата на събиране и коефициента на рециклиране на потоци от отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение, като се използват например финансови стимули като отстъпки, парични награди или системи за възстановяване на депозити. Органите на държавите членки също трябва да имат значение като купувачи на суровини от критично значение и продукти, които ги съдържат, а националните програми за научни изследвания и иновации предоставят значителни ресурси за повишаване на нивото на знанията и технологиите за кръговост на суровините от критично значение, както и ефективното използване на суровините. И накрая, държавите членки следва да насърчават оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности чрез подобряване на наличието на информация и чрез преодоляване на правните, икономическите и техническите пречки. Едно възможно решение, което държавите членки следва да разгледат, са механизми за споделяне на риска между операторите и държавата членка за насърчаване на оползотворяването от затворени съоръжения за отпадъци.
- (43) В много от своите региони Съюзът има наследство от добива на суровини и поради това значителни количества отпадъци от миннодобивни дейности в затворени съоръжения, които поради едва неотдавнашното си икономическо значение, обикновено не са анализирани за потенциал за суровини от критично значение. Оползотворяването на суровини от критично значение от съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности притежава потенциала да създаде икономическа стойност и работни места в исторически миннодобивни региони, които често са засегнати от деиндустриализация и упадък. Липсата на внимание и информация относно съдържанието на суровините от критично значение, особено за затворени съоръжения за отпадъци, представлява ключова пречка за по-голямото използване на потенциала на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности.
- (44) Оползотворяването на суровини от критично значение от съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности следва да бъде част от одобрението на съответните съоръжения за отпадъци. В Директива 2006/21/ЕО се определят високи изисквания за опазване на околната среда и човешкото здраве във връзка с управлението на отпадъците от миннодобивната промишленост. Макар че тези високи изисквания следва да се запазят, уместно е да се установят допълнителни мерки за увеличаване в максимална степен на оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности.
- (45) Операторите на съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, както съществуващи, така и нови, следва да извършат предварително проучване за икономическа оценка по отношение на оползотворяването на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности, присъстващи на обекта, и от генерирането на такива отпадъци. В съответствие с йерархията на

отпадъците, установена в Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶, приоритетно по ред следва да бъде предотвратяването на генериране на отпадъци, съдържащи суровини от критично значение, чрез добив на суровини от критично значение от добития обем, преди той да се превърне в отпадък. При разработването на това проучване операторите трябва да съберат необходимата информация, включително концентрациите и количествата на суровините от критично значение в отпадъци от миннодобивни дейности, и да извършат оценка на множество варианти по отношение на процеси, операции или търговски договорености, които биха могли да позволят икономически жизнеспособно оползотворяване на суровините от критично значение. Това задължение е в допълнение към задълженията, определени в Директива 2006/21/ЕО и в националните законодателства, транспониращи директивата, и се прилага пряко. При прилагането му операторите и компетентните органи следва да се стремят да сведат до минимум административната тежест и да интегрират процедурите, доколкото е възможно.

- (46) За да се отговори на текущата липса на информация относно потенциала на суровините от критично значение в затворените съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, държавите членки следва да изготвят база данни, съдържаща цялата информация, необходима за насърчаване на оползотворяването, по-специално количествата и концентрациите на суровините от критично значение в съоръжението за отпадъци от миннодобивни дейности, в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Информацията следва да бъде публично достъпна и да бъде представена в лесна за ползване цифрова форма, която позволява достъп до по-подробна, техническа информация. За да подпомогнат лесния за ползване достъп до информацията, държавите членки следва например да осигурят звено за контакт, за да е възможен по-задълбочен обмен с потенциални разработчици на проекти за оползотворяване на суровини от критично значение. Базата данни следва да бъде проектирана така, че да позволява на потенциалните организатори на проекти да идентифицират лесно съоръжения с висок потенциал за икономически жизнеспособно оползотворяване. За да се постави ударение върху ограничените ресурси, държавите членки трябва да следват при събирането на информация поетапен подход и да изпълняват по-взискателните стъпки за събиране на информация само за най-обещаващите съоръжения. Дейностите по събиране на информация следва да целят предоставянето на точна и представителна информация относно съоръженията за отпадъци от миннодобивни дейности и получаване на възможно най-добрите признаци за потенциала за оползотворяване на суровините от критично значение.
- (47) Постоянните магнити са включени в много разнообразни продукти, като най-важните и най-бързо развиващи се техни приложения са във вятърните генератори и електрическите превозни средства, но също така и в други продукти, включително устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, промишлени работи, леки транспортни средства, охлаждащи генератори, термopомпи, електрически двигатели, промишлени електрически помпи, автоматични перални машини, барабанни сушилни, микровълнови печки,

⁴⁶ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3—30);.

прахосмукачки и съдомиялни машини, съдържащи значителни количества, които си заслужава да бъдат оползотворени. Повечето постоянни магнити, особено тези с най-високи показатели, съдържат суровини от критично значение, като неодим, празеодим, диспрозий и тербий, бор, самарий, никел или кобалт. Тяхното рециклиране е възможно, но понастоящем се извършва единствено в малки мащаби в Съюза или в контекста на научноизследователски проекти. Следователно постоянните магнити следва да бъдат продукт с приоритет за увеличаване на кръговостта.

- (48) Предпоставка за ефективното рециклиране на магнити е предоставянето на достъп на рециклиращите предприятия до необходимата информация за количеството, вида и химичния състав на магнитите в даден продукт, тяхното местонахождение и използваното покритие, лепила и добавки, както и информация за това как да отстранят постоянните магнити от продукта. Освен това, за да се осигури икономическа обосновка за рециклирането на магнити, постоянните магнити, вграждани в пусканите на пазара на Съюза продукти, следва да съдържат с течение на времето по-голямо количество рециклирани материали. Докато на първия етап се осигурява прозрачност на рециклираното съдържание, след извършване на специална оценка на подходящото ниво и вероятните въздействия следва да се определи минимално съдържание на рециклираното съдържание.
- (49) Продаваните на пазара на Съюза суровини от критично значение често са сертифицирани във връзка с устойчивостта на тяхното производство и верига на доставките. Сертифициране може да бъде направено в контекста на широк набор от публични и частни схеми за сертифициране, които имат различен обхват и строгост, в резултат на което има голяма вероятност от объркване по отношение на естеството и достоверността на твърденията относно относителната устойчивост на пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение въз основа на такова сертифициране. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение за признаване на схеми за сертифициране, които следва да се считат за всеобхватни и надеждни, като предоставят обща основа за органите и участниците на пазара за оценка на устойчивостта на суровините от критично значение. Трябва да се признават само схеми за сертифициране, които обхващат широк кръг от аспекти на устойчивостта, включително опазване на околната среда, права на човека, в това число трудови права и прозрачност на стопанската дейност, и които съдържат разпоредби за независима проверка от трета страна и следене на съответствието. За да се осигурят ефикасни процедури, организаторите на проекти, за които се подава заявление за признаване като стратегически проекти, следва да могат да разчитат на участие в призната схема, за да покажат, че проектът им се изпълнява по устойчив начин.
- (50) Производството на суровини от критично значение на различни етапи от веригата за създаване на стойност води до въздействие върху околната среда, независимо дали върху климата, водата, фауната или флората. За да се ограничат тези вреди и да се стимулира производството на по-устойчиви суровини от критично значение, на Комисията следва да се предостави правомощието да разработи система за изчисляване на отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, включително процес на проверка, за да се гарантира, че върху пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение е налице публично достъпна информация за такъв отпечатък.

Системата следва да се основава на възприемането на научно издържани методи за оценка и съответните международни стандарти в областта на оценката на жизнения цикъл. Изискването за деклариране на отпечатъка върху околната среда на даден материал следва да се прилага само когато въз основа на специална оценка е достигнато до заключението, че той би допринесъл за целите на Съюза в областта на климата и околната среда чрез улесняване на закупуването на суровини от критично значение с по-нисък отпечатък върху околната среда и не би повлиял непропорционално на търговските потоци. Когато се приемат съответните изчислителни методи, Комисията следва да разработи класове на екологични показатели за суровини от критично значение, като по този начин на потенциалните купувачи се позволява да сравняват лесно относителния отпечатък върху околната среда на наличните материали, а пазарът се насочва към по-устойчиви материали. Продавачите на суровини от критично значение следва да гарантират, че техните клиенти разполагат с декларацията за отпечатъка върху околната среда. Прозрачността на относителния отпечатък на пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение може също така да даде възможност за други политики на равнището на Съюза и на национално равнище, като например стимули или критерии за екологосъобразна обществена поръчка, насърчаващи производството на суровини от критично значение с по-малко въздействие върху околната среда.

- (51) Методите за определяне на отпечатъка върху околната среда представляват съответната основа за разработването на правилата за изчисляване. Те разчитат на научно издържани методи за оценка, в които са отразени разработките на международно равнище и обхващат въздействия върху околната среда, включително изменението на климата и въздействия, свързани с водите, въздуха, почвите, ресурсите, земеползването и токсичността.
- (52) Следва да се гарантира, че отговорните оператори оценяват съответствието на своите продукти или материали с изискванията за подобряване на кръговостта на постоянните магнити и за декларацията за отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, преди да ги пуснат на пазара, и че тези изисквания се прилагат ефективно от компетентните национални органи. Разпоредбите за съответствие и надзор на пазара, установени съгласно Регламент 2019/1020 и Регламент (ЕС) 2023/xxx *[Служба за публикации: моля, въведете препратки към Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти]*, са предназначени да отговорят на това предизвикателство и следователно следва да се прилагат и по отношение на тези изисквания. За да се гарантира допълнително оптималното използване на съществуващите рамки, следва да се гарантира, че за продуктите, които подлежат на одобрение на типа съгласно Регламент 2018/858 или Регламент 168/2013, съответствието се налага чрез съществуващата система за одобрение на типа.
- (53) Както е предвидено в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията следва да поиска от една или повече европейски организации за стандартизация да изготвят европейски стандарти в подкрепа на целите на настоящия регламент.
- (54) Съюзът стигна до заключението, че стратегическите партньорства обхващат суровини от трети държави с цел да се изпълни планът за действие от 2020 г. относно суровините от критично значение. Тези усилия следва да се запазят с цел да се диверсифицират доставките. За да се разработи и осигури съгласувана рамка за сключване на бъдещи партньорства, държавите членки и Комисията

следва, като част от взаимодействието си в съвета, да обсъдят и осигурят координация относно, *inter alia*, вероятността съществуващите партньорства да постигат предвидените цели, отдаването на приоритет на трети държави за нови партньорства, съдържанието на такива партньорства и тяхната съгласуваност и потенциални полезни взаимодействия между двустранното сътрудничество на държавите членки със съответните трети държави. В съответствие със своята стратегия „Global Gateway“ Съюзът следва да потърси взаимно изгодни партньорства на нововъзникващ пазар и в развиващи се икономики, които допринасят за диверсификацията на неговата верига на доставките на суровини, както и за добавяне на стойност в производството в тези държави.

- (55) За да се подкрепят изпълнението на задачите, свързани с развитието на стратегически проекти, и тяхното финансиране, програмите за проучване, капацитета за наблюдение или стратегическите запаси, и за да се отправят подходящи препоръки към Комисията, следва да се създаде Европейски съвет за суровините от критично значение. В състава на съвета следва да влизат държави членки и Комисията, като същевременно може да се осигури участието на други страни като наблюдатели. За да развие необходимия експертен опит за изпълнението на определени задачи, съветът следва да създаде постоянни подгрупи за финансиране, проучване, наблюдение и стратегически запаси, които следва да действат като мрежа, като обединяват различните съответни национални органи и когато е необходимо, се консултират с промишлеността, академичните среди, гражданското общество и други заинтересовани страни. Препоръките и становищата на съвета следва да бъдат необвързващи и липсата на такава препоръка или становище не следва да възпрепятства Комисията да изпълнява задачите си съгласно настоящия регламент.
- (56) Липсата на напредък в постигането на целите, включително на базовите критерии относно мощностите и диверсификацията, може да е знак за необходимостта от приемане на допълнителни мерки. Следователно Комисията трябва да следи напредъка към постигането на тези цели.
- (57) За да се сведе до минимум административната тежест върху държавите членки, различните задължения за докладване следва да бъдат рационализирани и Комисията следва да разработи образец, който позволява на държавите членки да изпълняват задълженията си за докладване относно проекти, проучване, наблюдение или стратегически запаси в рамките на редовно публикуван единен документ, който може да бъде поверителен или с ограничен достъп.
- (58) За да се гарантира надеждно и конструктивно сътрудничество между компетентните органи на равнището на Съюза и на национално равнище, всички страни, участващи в прилагането на настоящия регламент, следва да зачитат поверителността на информацията и данните, получавани при изпълняването на техните задачи. Комисията и националните компетентни органи, техните длъжностни лица, държавни служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, както и длъжностните лица и държавните служители на други органи на държавите членки, не следва да разкриват информация, която са получили или обменили съгласно настоящия регламент и която е от вид, обхванат от задължението за професионална тайна. Това следва да се прилага по отношение на Европейския съвет за суровините от критично значение. Данните следва да се обработват и съхраняват в сигурна среда.

- (59) При приемането на делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС е особено важно Комисията да проведе по време на подготвителната си работа подходящи консултации, включително на експертно равнище, в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁴⁷. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (60) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: а) уточняване на образците, които да се използват за заявления за признаване на стратегически проекти, докладите за напредъка, свързани със стратегическите проекти, националните програми за проучване и докладите на държавите членки, отнасящи се до проучването, наблюдението, стратегическите запаси и кръговостта; б) определяне на това за кои продукти, компоненти и потоци от отпадъци се счита, че притежават висок потенциал за оползотворяване на суровините от критично значение; и в) определяне на критериите и тяхното прилагане във връзка с признаването на схемите, свързани с устойчивостта на суровините от критично значение. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.
- (61) За да се гарантира, че задълженията, наложени съгласно настоящия регламент, са спазени, по-специално по отношение на факта, че те отговарят на изискванията за екопроектиране, дружествата, които не спазват задължението си, включително относно готовността за справяне с рискове, докладването на проекта и информацията за рециклиране, следва да бъдат обект на наказания. Поради това е необходимо държавите членки да предвидят ефективни, пропорционални и възпиращи санкции в националното си законодателство за неспазване на настоящия регламент.
- (62) Комисията следва да извърши оценка на настоящия регламент. Съгласно точка 22 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество тази оценка следва да се основава на петте критерия за ефикасност, ефективност, целесъобразност, съгласуваност и добавена стойност за ЕС и следва да служи като основа за оценки на въздействието на евентуални допълнителни мерки. Комисията следва да представи на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент и напредъка към постигане на неговите цели, включително сравнителни показатели за мощности и за диверсификация. Освен това, въз основа на прилагането на мерките, свързани с прозрачността на отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, в доклада следва да се оцени целесъобразността на

⁴⁷ ОВ L 123, 12.5. 2016 г., стр. 1.

⁴⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13—18).

установяването на максимални прагове, свързани с отпечатъка върху околната среда.

- (63) Доколкото някои от предвидените в настоящия регламент мерки представлява държавна помощ, разпоредбите относно тези мерки не засягат прилагането на членове 107 и 108 от Договора (ДФЕС).
- (64) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно подобряването на функционирането на вътрешния пазар, чрез установяване на рамка за гарантирането на достъпа на Съюза до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и въздействията му могат да бъдат постигнати само на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки съгласно принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава 1

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и цели

1. Общата цел на настоящия регламент е да се подобри функционирането на вътрешния пазар чрез създаване на рамка за гарантиране на достъпа на Съюза до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение.
2. За да се постигне общата цел, посочена в параграф 1, настоящият регламент цели:
 - а) укрепване на различните етапи на веригата за създаване на стойност в сектора за стратегически суровини с оглед на това да се гарантира, че до 2030 г. мощностите на Съюза за всяка стратегическа суровина ще са се увеличили в значителна степен, така че като цяло да се доближат до или да покрият следните сравнителни показатели:
 - i) мощностите на Съюза за добив дават възможност за добив на рудите, полезните изкопаеми или концентратите, необходими за производството на поне 10 % от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза, доколкото запасите на Съюза позволяват това;
 - ii) мощностите на Съюза за преработка, включително за всички етапи на междинна преработка, дават възможност за производството на поне 40 % от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза;

- iii) мощностите за рециклиране на Съюза, включително за всички междинни етапи на рециклиране, дават възможност за производството на поне 15 % от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза;
 - б) диверсификация на вноса в Съюза на стратегически суровини с цел да се гарантира, че до 2030 г. годишното потребление на Съюза на всяка стратегическа суровина на всеки съответен етап на преработка може да разчита на внос от няколко трети държави, нито една от които не осигурява повече от 65 % от годишното потребление на Съюза;
 - в) подобряване на способността на Съюза да наблюдава и намалява свързания с доставките риск за суровините от критично значение;
 - г) гарантиране на свободното движение на суровините от критично значение и продуктите, съдържащи такива суровини, пуснати на пазара на Съюза, като същевременно се гарантира високо равнище на опазване на околната среда чрез подобряване на тяхната кръговост и устойчивост.
3. Когато въз основа на доклада, посочен в член 42, Комисията заключава, че има вероятност Съюзът да не постигне целите, посочени в параграф 2, тя оценява осъществимостта и пропорционалността на предлагането на мерки или упражняването на правомощията си на равнището на Съюза, за да се гарантира постигането на тези цели.
4. Комисията взема предвид целите и базовите критерии, определени в параграф 2, буква а, точка iii), като съответни приоритети на Съюза по смисъла на член 5, параграф 4, буква а), подточка i) от Регламент XX/XXXX [Служба за публикации: да се добави: Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти], когато изготвя изискванията за екопроектирането с цел подобряване на следните аспекти на продукта: дълготрайност, повторна употреба, ремонтпригодност, използване на ресурсите или ефективност на ресурсите, възможност за вторично производство и рециклиране, рециклирано съдържание и възможност за оползотворяване на материали.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „суровина“ означава вещество в преработено или непреработено състояние, използвано като входящ ресурс за производството на междинни или крайни продукти, с изключение на вещества, използвани предимно като храна, фураж или гориво за изгаряне;
- 2) „суровини от критично значение“ означава суровините съгласно определението в член 4;
- 3) „стратегически суровини“ означава суровините съгласно определението в член 3;
- 4) „верига за създаване на стойност в сектора на суровините“ означава всички дейности и процеси, използвани при проучването, добива, преработката и рециклирането на суровини;

- 5) „проучване“ означава всички дейности, насочени към идентифициране и установяване на свойствата на залежите на полезни изкопаеми;
- 6) „добив“ означава първичен добив на руди, полезни изкопаеми и растителни продукти от техния първоначален източник, включително от подземни залежи на полезни изкопаеми, залежи на полезни изкопаеми под вода, морска вода и дървета;
- 7) „мощности за добив на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на осъществявани в Съюза операции по добив на руди, полезни изкопаеми, растителни продукти и концентрати, съдържащи стратегически суровини, включително операции по преработка, които обикновено се извършват на или близо до добивната площадка;
- 8) „запаси“ означава всички залежи на полезни изкопаеми, които са икономически изгодни за добив;
- 9) „преработка“ означава всички физически, химически и биологични процеси, включени в преобразуването на суровина от руди, минерали, растителни продукти или отпадъци в чисти метали, сплави или други икономически използвани форми;
- 10) „мощности за преработка на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на операции по преработка на стратегически суровини, с изключение на операции по преработка, които обикновено се извършват на или близо до добивната площадка, разположена в Съюза;
- 11) „рециклиране“ означава всяка дейност по оползотворяване, посредством която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалното им предназначение или за други предназначения.
- 12) „мощности за рециклиране на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на операции по рециклиране на стратегически суровини, включително сортирането и предварителната обработка на отпадъци и тяхната преработка във вторични суровини, намиращи се в Съюза;
- 13) „годишно потребление на стратегически суровини“ означава съвкупност от количеството стратегически суровини, използвани от установени в Съюза предприятия в преработен вид, с изключение на стратегическите суровини, включени в междинни или крайни продукти, пуснати на пазара на Съюза;
- 14) „свързан с доставките риск“ означава риск за доставките, изчислен в съответствие с приложение II;
- 15) „проект за суровини“ означава всяко планирано съоръжение или планирано значително разширяване на обхвата или промяна на предназначението на съществуващо съоръжение, в което се осъществяват добив, преработка или рециклиране на суровини;
- 16) „изкупвач“ означава предприятие, което е сключило договор за изкупуване с организатор на проект;

- 17) „договор за изкупуване“ означава всяко договорно споразумение между предприятие и организатор на проект, съдържащо или ангажимент от страна на предприятието да изкупува част от суровините, произведени в рамките на конкретен проект за суровини за определен период от време, или ангажимент от страна на организатора на проекта да предостави на предприятието възможност за това;
- 18) „организатор на проект“ означава всяко предприятие или консорциум от предприятия, разработващ(о) проект за суровини;
- 19) „процес на издаване на разрешителни“ означава процес, обхващащ всички съответни административни разрешителни за планиране, изграждане и експлоатация на посочените в параграф 5 стратегически проекти, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към мрежата, както и екологични оценки и разрешения, когато такива се изискват, и обхващащ всички административни заявления и процедури, от потвърждаването на валидността на заявлението до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на отговорния национален компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1;
- 20) „цялостно решение“ означава решението или съвкупността от решения, взети от органите на държавата членка, с изключение на съдилища или трибунали, с което или които се определя дали даден организатор на проект е упълномощен да изпълни проект за суровини, без да се засягат решения, взети в рамките на административно производство по обжалване;
- 21) „общо проучване“ означава проучване на национално или регионално равнище, с изключение на целево проучване;
- 22) „целево проучване“ означава подробно изследване на отделен залеж на полезни изкопаеми;
- 23) „дълбоки рудни находища“ означава залежи на полезни изкопаеми, които се намират по-дълбоко в земната кора, отколкото конвенционално използваните залежи на руди;
- 24) „прогнозна карта“ означава карта, указваща райони, които е вероятно да съдържат залежи на полезни изкопаеми за дадена суровина;
- 25) „прекъсване на доставките“ означава неочаквано значително намаляване на наличието на суровина или значително увеличение на цената на суровина;
- 26) „верига на доставките на суровини“ означава всички дейности и процеси по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините до момента, в който суровината се използва като входящ продукт за производството на междинни или крайни продукти;
- 27) „стратегии за намаляване (на риска)“ означава политиките, разработени от стопански субект за ограничаване на вероятността от прекъсване на доставките до неговата верига на доставките или за намаляване на вредите, причинени от такова прекъсване за неговата стопанска дейност;
- 28) „основни оператори на пазара“ означава производители, участващи в добива, преработката или рециклирането на суровини от критично

значение, търговци и дистрибутори на суровини от критично значение и дружества надолу по веригата, които използват значителни количества суровини от критично значение;

- 29) „стратегически запас“ означава количество от конкретна суровина, под каквато и да е форма, което се съхранява от публичен или частен оператор с оглед на освобождаването му в случай на прекъсване на доставките;
- 30) „голямо дружество“ означава всяко дружество, което е имало средно повече от 500 служители и нетен световен оборот от над 150 милиона евро през последната финансова година, за която са изготвени годишни финансови отчети;
- 31) „стратегически технологии“ означава технологиите, необходими за екологичния и цифровия преход, както и за отбранителни и космически приложения;
- 32) „съвет на директорите“ означава административният или надзорният орган, който отговаря за надзора върху изпълнителното управление на дружеството, или, ако не съществува такъв орган, лицето или лицата, изпълняващи равностойни функции;
- 33) „събиране“ означава натрупването на отпадъци, включително предварителното им сортиране и предварителното съхраняване с цел превозването им до съоръжение за третиране на отпадъци;
- 34) „третиране“ означава дейностите по оползотворяване или обезвреждане, включително подготовката преди оползотворяването или обезвреждането;
- 35) „оползотворяване“ означава всяка дейност, която има като основен резултат използването на отпадъка за полезна цел чрез замяна на други материали, които иначе биха били използвани за изпълнението на конкретна функция, или подготовката на отпадъка да изпълнява тази функция в производствено предприятие или в икономиката като цяло;
- 36) „отпадъци от миннодобивни дейности“ означава отпадъци от миннодобивни дейности по смисъла на Директива 2006/21/ЕО;
- 37) „съоръжение за отпадъци от миннодобивни дейности“ означава съоръжение за отпадъци по смисъла на Директива 2006/21/ЕО;
- 38) „предварителна икономическа оценка“ означава концептуална оценка на ранен етап на потенциалната икономическа жизнеспособност на проект за суровини за оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности;
- 39) „устройство за образна диагностика с магнитен резонанс“ означава неинвазивно медицинско изделие, което използва магнитни полета за създаване на анатомични изображения или всяко друго устройство, което използва магнитни полета за създаване на изображения на вътрешността на обект;
- 40) „вятърна турбина“ означава част от вятърна турбина на брега или в морето, която част преобразува механичната енергия на вятъра в електрическа енергия;

- 41) „промишлен робот“ означава автоматично управляван, препрограмируем, многофункционален манипулатор, програмируем по три или повече оси, който може да бъде стационарен или подвижен, за използване в приложения за промишлена автоматизация;
- 42) „моторно превозно средство“ означава всяко превозно средство, получило одобрение на типа за категории М или N по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/858;
- 43) „леко транспортно средство“ означава всяко колесно превозно средство, което може да бъде задвижвано само с електрически двигател или с комбинация от двигател и човешка сила, включително електрически скутери, електрически велосипеди и превозни средства, получили одобрение на типа за категория L по смисъла на Регламент (ЕС) № 168/2013;
- 44) „охлаждащ генератор“ означава част от охладителна система, която генерира температурна разлика, даваща възможност за отвеждане на топлина от помещението или процеса, което или който се охлажда, като се използва електрически цикъл на сгъстяване на парите (парокомпресионен цикъл);
- 45) „термопомпа“ означава част от отоплителна система, която генерира температурна разлика, даваща възможност за подаване на топлина към помещението или процеса, което или който се загрява, като се използва електрически парокомпресионен цикъл;
- 46) „електрически двигател“ означава устройство, което преобразува входната електрическа енергия в изходна механична енергия и е с номинална мощност, по-голяма или равна на 0,12 kW;
- 47) „автоматична перална машина“ означава перална машина, в която зареденото пране се обработва изцяло от пералната машина, без да е необходима намеса на потребителя в нито един момент от изпълнението на програмата;
- 48) „барабанна сушилня“ означава уред, в който се сушат текстилни изделия чрез обръщане във въртящ се барабан, през който преминава нагрят въздух;
- 49) „микровълнова печка“ означава всеки уред, предназначен за подгряване на храна чрез използването на електромагнитна енергия;
- 50) „прахосмукачка“ означава уред, който премахва замърсяване от почистваната повърхност посредством въздушен поток, породен от създаваното вътре в уреда налягане;
- 51) „съдомиялна машина“ означава машина, с която се почистват и изплакват съдове за хранене;
- 52) „постоянен магнит“ означава магнит, който запазва своя магнетизъм след отстраняването му от външно магнитно поле;
- 53) „носител на данни“ означава символ с линеен баркод, двуизмерен символ или друг носител, позволяваща автоматично въвеждане на данни, който може да бъде прочетен от устройство;

- 54) „уникален идентификационен код на продукта“ означава уникален низ от символи за разпознаване на продуктите;
- 55) „покрытие на магнит“ означава слой от материал, използван обикновено за защита на магнити от корозия;
- 56) „отделяне“ означава ръчна, механична, химична или металургична обработка, в резултат на която целевите съставки или материали са разграничими като отделен изходящ поток или част от изходящ поток;
- 57) „рециклиращо предприятие“ означава всяко физическо или юридическо лице, което извършва рециклиране в разрешено съоръжение;
- 58) „предоставяне на пазара“ означава всяка доставка на продукт с цел разпространяване, потребление или използване на пазара на Съюза в процеса на търговска дейност, срещу заплащане или безплатно;
- 59) „вид суровина от критично значение“ означава суровина от критично значение, пусната на пазара, която се различава по етапа ѝ на преработка, химичния ѝ състав, географския ѝ произход или използваните производствени методи;
- 60) „пускане на пазара“ означава предоставянето на продукта на пазара на Съюза за първи път;
- 61) „оценяване на съответствието“ означава процесът на проверка дали са изпълнени изискванията, определени в член 27, 28 или 34;
- 62) „Стратегическо партньорство“ означава ангажимент между Съюза и трета държава за увеличаване на сътрудничеството, свързано с веригата за създаване на стойност в сектора на суровините, което е установено чрез необвързващ инструмент, определящ конкретни действия от взаимен интерес.

Глава 2

Суровини от критично значение и стратегически суровини

Член 3

Списък на стратегическите суровини

1. Изброените в приложение I, раздел 1 суровини се считат за стратегически суровини.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение I, раздел 1 с цел адаптиране на списъка на стратегическите суровини.

Измежду оценените суровини актуализираният списък на стратегическите суровини включва суровините, които са оценени най-високо по отношение на стратегическото значение, прогнозирания растеж на търсенето и трудностите, свързани с увеличаването на производството. Стратегическото значение, прогнозираният растеж на търсенето и трудността, свързана с увеличаване на производството, се определят в съответствие с приложение I, раздел 2.

3. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира списъка на стратегическите суровини до [Служба за публикации: да се добави: четири години след датата на влизане в сила на настоящия Регламент] и на всеки четири години след това.

Член 4

Списък на суровините от критично значение

1. Изброените в приложение I, раздел 1 суровини се считат за суровини от критично значение.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение II, раздел 1 с цел актуализиране на списъка на суровините от критично значение.
Актуализираният списък на суровините от критично значение включва стратегическите суровини, изброени в приложение I, раздел 1, както и всяка друга суровина, която достига или надвишава праговете както за икономическото значение, така и за свързания с доставките риск, посочени в параграф 3. Икономическото значение и свързаният с доставките риск се изчисляват в съответствие с приложение II, раздел 2.
3. Прагът за свързания с доставките риск е 1, а за икономическото значение е 2,8.
4. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира списъка на суровините от критично значение до [Служба за публикации: да се добави: четири години след датата на влизане в сила на настоящия Регламент] и на всеки четири години след това.

Глава 3

Укрепване на веригата на Съюза за създаване на стойност в сектора на суровините

РАЗДЕЛ 1

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРОЕКТИ

Член 5

Критерии за признаване на стратегически проекти

1. След подаване на заявление от организатора на проекта и в съответствие с процедурата, установена в член 6, Комисията признава за стратегически проекти проектите за суровини, които отговарят на следните критерии:
 - а) проектът ще допринесе значително за сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза;
 - б) проектът е или ще стане технически осъществим в рамките на приемлив период от време и очакваният производствен обем на проекта може да бъде оценен с достатъчно ниво на увереност;

- в) проектът ще бъде изпълнен по устойчив начин, по-специално по отношение на наблюдението, предотвратяването и свеждането до минимум на въздействието върху околната среда, използването на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека и трудовите права, потенциала за качествени работни места и пълноценно участие на местните общности и съответните социални партньори, и използването на прозрачни търговски практики с адекватни политики за съответствие за предотвратяване и свеждане до минимум на рисковете от неблагоприятни въздействия върху правилното функциониране на публичната администрация, включително корупция и подкупи;
 - г) по отношение на проекти в рамките на Съюза установяването, експлоатацията или представянето на проекта ще има трансгранични ползи извън съответната държава членка, включително за секторите надолу по веригата;
 - д) по отношение на проекти в трети държави, които са нововъзникващи пазари или развиващи се икономики, проектът ще бъде взаимно изгоден за Съюза и за съответната трета държава чрез добавяне на стойност във въпросната държава.
2. Изпълнението на определените в параграф 1 критерии за признаване се оценява от Комисията в съответствие с елементите и данните, определени в приложение III.
- На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение III с цел адаптиране на елементите и данните, които трябва да се вземат предвид при оценката на изпълнението на посочените в параграф 1 критерии за признаване по отношение на техническия и научния напредък или за отчитане на промените в законодателството на Съюза или международните инструменти, изброени в приложение III, точка 4, или приемането на допълнително законодателство на Съюза или международни инструменти, свързани с изпълнението на критерия, посочен в параграф 1, буква в).
3. Признаването на даден проект като стратегически проект не засяга изискванията, приложими по отношение на съответния проект или организатор на проекта съгласно международното право, правото на Съюза или националното право.

Член 6

Заявление и признаване

1. Заявленията за признаване на проект за суровини като стратегически проект се подават до Комисията от организатора на проекта. Заявлението включва:
- а) съответните данни, свързани с изпълнението на критериите, определени в член 5, параграф 1;
 - б) класификация на проекта съгласно рамковата класификация на ООН за ресурсите, подкрепена с подходящи данни;

- в) график за изпълнението на проекта, включително преглед на разрешителни, необходими за проекта, и състоянието на съответния процес на издаване на разрешителни;
 - г) план, съдържащ мерки за улесняване на общественото одобрение, включително, когато е целесъобразно, установяване на периодични канали за комуникация с местните общности и организации, включително социални партньори, провеждане на кампании за повишаване на осведомеността и информиране и установяване на механизми за намаляване на риска и компенсационни механизми;
 - д) информация относно контрола на предприятия, участващи в проекта, определена съгласно член 3, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета;
 - е) стопански план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта;
 - ж) оценка на потенциала на проекта за създаване на качествени работни места и нуждите на проекта по отношение на квалифицирана работна ръка, както и повишаване на квалификацията и преквалификация.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец, който да се използва от организаторите на проекти във връзка със заявленията, посочени в параграф 1. В образца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.
3. Когато Комисията счита, че предоставената в заявлението информация е непълна, тя предоставя на заявителя възможност да представи допълнителна информация, необходима да попълни своевременно заявлението.
4. Посоченият в член 34 Европейски съвет за суровините от критично значение („съветът“) обсъжда и издава въз основа на справедлив и прозрачен процес становище относно пълнотата на заявлението и относно това дали предложеният проект отговаря на критериите, посочени в член 5, параграф 1.
5. Когато държавата членка, чиято територия е засегната от предложения проект, възразява срещу предоставянето на стратегически статут на предложения проект, тя представя основателни причини за това по време на посоченото в параграф 4 обсъждане. Съветът обсъжда основателните причини, представени от държавата членка в нейното възражение. Ако след обсъждането държавата членка продължава да поддържа възражението си, проектът не следва да се счита за проект със статут на стратегически проект.
- По отношение на стратегически проекти в трети държави Комисията споделя полученото заявление с третата държава, чиято територия е засегната от предложения проект. Комисията не одобрява заявлението, преди да получи изричното одобрение на съответната трета държава.
6. Като взема предвид становището на съвета, посочено в параграф 4, Комисията приема своето решение за признаването на проекта за стратегически проект в рамките на 60 дни и уведомява заявителя за това.

Решението на Комисията трябва да бъде обосновано, включително, когато е приложимо, при различие със становището на съвета. Комисията споделя мотивите си със съвета, както и с организатора на проекта.

7. Комисията може да отдаде приоритет на обработката на заявленията за проекти, по които се осъществява дейност на определени етапи от веригата за създаване на стойност, с цел:
 - а) да гарантира балансирано представяне на стратегическите проекти при всички стратегически суровини и на всички етапи от веригата за създаване на стойност;
 - б) да гарантира, че е постигнат напредък по отношение на всички сравнителни показатели, определени в член 1, параграф 2, букви а) и б).
8. Когато Комисията установи, че даден стратегически проект вече не изпълнява критериите, определени в член 5, параграф 1 или когато признаването му се основава на заявление, съдържащо невярна информация, тя може, като вземе предвид становището на съвета и на отговорния организатор на проекта, да отмени решението, с което на даден проект се предоставя статут на стратегически проект.
9. Проектите, които повече не са признати за стратегически проекти, губят всички права, свързани с този статут съгласно настоящия регламент.

Член 7

Изпълнение на стратегически проекти

1. Счита се, че стратегическите проекти допринасят за сигурността на доставките на стратегически суровини в Съюза.
2. По отношение на въздействията върху околната среда, разгледани в член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО, стратегическите проекти в Съюза се считат за проекти от обществен интерес или се счита, че обслужват общественото здраве и безопасност и могат да се разглеждат като проекти с по-висш обществен интерес, при условие че са изпълнени всички условия, посочени в тези директиви.
3. Държавата членка, чиято територия е засегната от стратегически проект, предприема мерки, за да допринесе за неговото навременно и ефективно изпълнение.
4. Съветът периодично обсъжда изпълнението на стратегическите проекти и когато е необходимо, мерките, които могат да бъдат предприети от организатора на проекта или от държавата членка, чиято територия е засегната от стратегически проект, с цел допълнително да се улесни изпълнението на тези стратегически проекти.
5. На всеки две години след датата на признаване на стратегически проект организаторът на проекта представя на съвета доклад, съдържащ информация относно най-малко следното:
 - а) напредъка по изпълнението на проекта, по-специално по отношение на процеса на издаване на разрешителни;

- б) когато е уместно, причините за закъснения спрямо графика, посочен в член 6, параграф 1, буква в), и план за справяне с тези закъснения;
 - в) напредъка по финансирането на проекта, включително информацията относно обществената финансова подкрепа.
- 6. Съветът може по всяко време да поиска от организаторите на проекта допълнителна информация, която е от значение за изпълнението на стратегическия проект.
- 7. Организаторът на проекта уведомява Комисията:
 - а) за промени в проекта, засягащи съответствието му с критериите, определени в член 5, параграф 1;
 - б) за трайни промени в контрола на предприятията, участващи в проекта, в сравнение с информацията, посочена в член 6, параграф 1, буква д).
- 8. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец, който да се използва от организаторите на проекти за докладите, посочени в параграф 5. В образца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 5. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.
- 9. Организаторът на проекта създава и редовно актуализира специален уебсайт за проекта със съответната информация за стратегическия проект, включително информацията относно въздействието върху околната среда, социалните и икономическите въздействия и ползите, свързани със стратегическия проект. Достъпът на обществеността до уебсайта е свободен и е на език или езици, които са лесно разбираеми от местното население.

РАЗДЕЛ 2

ПРОЦЕС НА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШИТЕЛНИ

Член 8

Режим за обслужване на едно гише

- 1. От [Служба за публикации: да се добави: 3 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] държавите членки определят един национален компетентен орган, който отговаря за улесняването и координирането на процеса на издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение и предоставя информацията относно елементите, посочени в член 17.
- 2. Националният компетентен орган, посочен в параграф 1, е единственото звено за контакт за организатора на проекта в процеса на издаване на разрешителни, водещ до цялостно решение за даден проект за суровини от критично значение, и координира подаването на всички съответни документи и информация.
- 3. Отговорностите на националния компетентен орган, посочен в параграф 1, или свързаните с него задачи могат да бъдат делегирани на или изпълнявани от друг орган за конкретен проект за суровини от критично значение, при условие че:

- а) посоченият в параграф 1 национален компетентен орган уведомява организатора на проекта за това делегиране;
 - б) за всеки от проектите за суровини от критично значение отговаря един-единствен орган;
 - в) един-единствен орган координира подаването на всички съответни документи и информация.
- 4. На организаторите на проекти се разрешава да представят всички документи, свързани с процеса на издаване на разрешителни, в електронен вид.
- 5. В процеса на издаване на разрешителни посоченият в параграф 1 национален компетентен орган взема предвид всички извършени валидни проучвания и разрешителните или разрешенията, издадени за даден проект за суровина от критично значение, преди проектът да е започнал процеса на издаване на разрешителни в съответствие с настоящия член, и не изисква дублиращи се проучвания и разрешителни или разрешения, освен ако се изисква друго съгласно правото на Съюза.
- 6. Посоченият в параграф 1 национален компетентен орган гарантира, че заявителите имат лесен достъп до информация и опростени процедури за уреждане на спорове по отношение на процеса на издаване на разрешителния и издаването на разрешителни за проекти за суровини от критично значение, включително, когато е приложимо, механизми за алтернативно решаване на спорове.
- 7. Държавите членки гарантират, че посоченият в параграф 1 национален компетентен орган разполага с достатъчен брой квалифициран персонал и достатъчни финансови, технически и технологични ресурси, включително за повишаване на квалификацията и за преквалификация, необходими за ефективното изпълнение на задачите му съгласно настоящия регламент.
- 8. Съветът:
 - а) периодично обсъжда изпълнението на настоящия раздел и споделя най-добрите практики за ускоряване на процедурите за издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение, както и за подобряване на общественото им одобрение;
 - б) когато е приложимо, предлага на Комисията насоки за прилагането на настоящия раздел, които да бъдат взети предвид от националните компетентни органи, посочени в параграф 1.

Член 9

Приоритетен статут на стратегическите проекти

- 1. С цел да се гарантира ефикасна административна обработка във връзка с процесите на издаване на разрешителни за стратегически проекти в Съюза организаторите на проекти и всички съответни органи осигуряват възможно най-бързата обработка във връзка с процесите в съответствие с правото на Съюза и с националното право.
- 2. Без да се засягат задълженията, предвидени в правото на Съюза, на стратегическите проекти в Съюза се предоставя статут с възможно най-високо

национално значение, когато такъв статут съществува в националното право, и те се третират по съответния начин в процесите на издаване на разрешителни.

3. Всички процедури за уреждане на спорове, искиви производства, жалби и средства за правна защита, свързани с процеса на издаване на разрешителни и издаването на разрешителни за стратегически проекти в Съюза пред национални съдилища, трибунали, състави, включително за посредничество или арбитраж, когато са предвидени в националното право, се третират като спешни, ако и доколкото националното право предвижда такива спешни процедури и при условие че се спазват обичайно приложимите права на защита на физическите лица или на местните общности. Организаторите на стратегическите проекти участват в тази спешна процедура, когато е приложимо.

Член 10

Времетраене на процеса на издаване на разрешителни

1. Процесът на издаване на разрешителни за стратегически проекти в Съюза не е по-дълъг от:
 - а) 24 месеца за стратегически проекти, включващи добив;
 - б) 12 месеца за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране.
2. По отношение на стратегически проекти в Съюза, за които процесът на издаване на разрешителни е започнал, преди да им бъде предоставен статут на стратегически проект, продължителността на оставащите стъпки от процеса на издаване на разрешителни след като на проекта е предоставен стратегически статут, като дерогация от параграф 1, не превишава:
 - а) 21 месеца за стратегически проекти, включващи добив;
 - б) 9 месеца за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране.
3. В изключителни случаи, когато естеството, сложността, местоположението или размерът на предложения проект изискват това, посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган може да удължи сроковете, посочени в параграф 1, буква а) и параграф 2, буква а), с най-много 3 месеца и сроковете, посочени в параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б), с най-много 1 месец, преди изтичането им и въз основа на всеки отделен случай. В този случай посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган уведомява писмено организатора на проекта за причините, обосноваващи удължаването, и за датата, на която се очаква да бъде взето цялостното решение.
4. По отношение на стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране, липсата на цялостно решение от страна на посочения в член 8, параграф 1 национален компетентен орган в рамките на приложимите срокове, посочени в параграфи 1 и 2, води до считане на съответното заявление за издаване на разрешителни за одобрено, освен в случаите, когато конкретният проект изисква оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета или директиви 2000/60/ЕО, 2008/98/ЕО, 2009/147/ЕО, 2010/75/ЕС, 2011/92/ЕС или 2012/18/ЕС, или се определя дали

такава оценка на въздействието върху околната среда е необходима и дали съответните оценки още не са извършени.

5. Не по-късно от един месец след получаването на заявлението за издаване на разрешителни, свързано със стратегически проект, посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган утвърждава заявлението или, ако организаторът на проекта не е изпратил цялата информация, необходима за обработката на заявлението, изисква от организатора на проекта да подаде пълно заявление в срок от четиринадесет дни от това искане.

Датата на потвърждаване на валидността на заявлението от националния компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, служи за начало на процеса на издаване на разрешителни.

6. Не по-късно от един месец след датата на потвърждаване на валидността на заявлението за издаване на разрешително посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган изготвя, в тясно сътрудничество с организатора на проекта и другите заинтересовани органи, подробен график за процеса на издаване на разрешителни. Графикът се публикува или от организатора на проекта на уебсайта, посочен в член 7, параграф 7, или от националния компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, на уебсайт със свободен достъп.

7. Сроковете, определени в настоящия член, не засягат задълженията, произтичащи от правото на Съюза и от международното право, както и процедурите по административно обжалване и средствата за правна защита пред съд или трибунал.

Сроковете, определени в настоящия член за която и да е от процедурите по издаване на разрешителни, не засягат каквито и да било по-кратки срокове, определени от държавите членки.

Член 11

Екологични оценки и разрешения

1. Когато за даден стратегически проект трябва да бъде извършена оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с членове 5—9 от Директива 2011/92/ЕС, съответният организатор на проекта отправя искане за становище до националния компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, относно обхвата и нивото на изчерпателност на информацията, която ще бъде включена в доклада за оценка на въздействието върху околната среда съгласно член 5, параграф 1 от посочената директива.

Националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, гарантира, че становището, посочено в първа алинея, се издава във възможно най-кратък срок и в рамките на период, който не надвишава 30 дни от датата, на която организаторът на проекта е подал искането си.

2. В случай на стратегически проекти, за които задължението за извършване на оценки на въздействието върху околната среда произтича едновременно от Директива 92/43/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2008/98/ЕО, 2009/147/ЕО, 2010/75/ЕС, 2011/92/ЕС или 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, националният компетентен орган, посочен в член 8,

параграф 1, гарантира, че се прилага координирана или съвместна процедура, отговаряща на изискванията на това законодателство на Съюза.

В рамките на координираната процедура, посочена в първа алинея, националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, координира различните индивидуални оценки на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквани в съответното законодателство на Съюза.

В рамките на съвместната процедура, посочена в първа алинея, националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, предвижда единна оценка на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквана в съответното законодателство на Съюза.

3. Националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, гарантира, че съответните органи издават обоснованото заключение, посочено в член 1, параграф 2, буква ж), подточка iv) от Директива 2011/92/ЕС, относно оценката на въздействието върху околната среда на даден стратегически проект в срок от три месеца след получаване на цялата необходима информация, събрана съгласно членове 5, 6 и 7 от посочената директива, и след приключване на консултациите, посочени в членове 6 и 7 от посочената директива.
4. Срокът за консултации със заинтересованата общественост във връзка с доклада за оценка на въздействието върху околната среда, посочен в член 5, параграф 1 от Директива 2011/92/ЕС, не може да бъде по-дълъг от 90 дни в случай на стратегически проекти.
5. Параграф 1 от настоящия член не се прилага за процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, които са започнали процеса на издаване на разрешителни, преди да получат статут на стратегически проект.

Параграфи 2—4 от настоящия член се прилагат за процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, които са започнали процеса на издаване на разрешителни, преди да получат статут на стратегически проект, само доколкото стъпките, посочени в тези параграфи, все още не са завършени.

Член 12

Планиране

1. Държавите членки гарантират, че националните, регионалните и местните органи, отговарящи за изготвянето на планове, включително планове за зонирание, планове за териториално устройство и планове за земеползване, включват в тези планове, когато е целесъобразно, разпоредби за разработването на проекти за суровини от критично значение. Предимство се дава на изкуствени и застроени повърхности, промишлени обекти, изоставени промишлени терени и, когато е целесъобразно, незастроени площи, които не могат да се използват за земеделие и горско стопанство.
2. Когато плановете, включващи разпоредби за разработване на проекти за суровини от критично значение, подлежат на оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО и съгласно член 6 от Директива 92/43/ЕИО, тези оценки се комбинират. Когато е уместно, в рамките на тази комбинирана оценка се разглежда и въздействието върху потенциално засегнатите водни обекти и се проверява дали планът би довел до влошаване на състоянието или потенциала, посочени в член 4 от Директива 2000/60/ЕО, или потенциално би

възпрепятствал постигането на добро състояние или добър потенциал на даден водоем. Когато от съответните държави членки се изисква да оценят въздействието на съществуващи и бъдещи дейности върху морската среда, включително взаимодействията суша — море, както е посочено в член 4 от Директива 2014/89/ЕС, тези въздействия също се обхващат от комбинираната оценка.

Член 13

Приложимост на конвенциите на ИКЕ на ООН

1. С разпоредбите, определени в настоящия регламент, не се засягат задълженията по членове 6 и 7 от Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г., и по Конвенция на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо на 25 февруари 1991 г.
2. До всички решения, приети съгласно настоящия раздел, се осигурява публичен достъп.

РАЗДЕЛ 3

ОТКЛЮЧВАЩИ УСЛОВИЯ

Член 14

Ускорено прилагане

1. Комисията и държавите членки предприемат дейности за ускоряване и привличане на частни инвестиции в стратегически проекти. Без да се засягат разпоредбите на член 107 и член 108 от ДФЕС, тези дейности могат да включват предоставяне и координиране на подкрепа за стратегически проекти, които са изправени пред трудности при достъпа до финансиране.
2. Държавите членки могат да предоставят административна подкрепа на стратегическите проекти, за да улеснят тяхното бързо и ефективно изпълнение, включително чрез:
 - а) оказване на помощ за осигуряване на съответствие с приложимите административни задължения и задължения за докладване;
 - б) оказване на помощ на организаторите на проекти за допълнително повишаване на общественото одобрение на проекта.

Член 15

Координиране на финансирането

1. По искане на организатор на стратегически проект постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква а), обсъжда и провежда консултации как може да бъде завършено финансирането на дадения проект, като взема предвид вече осигуреното финансиране и отчита най-малко следните елементи:
 - а) допълнителни частни източници на финансиране;

- б) подкрепа чрез ресурси от групата на Европейската инвестиционна банка или други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие;
- в) съществуващи инструменти и програми на държавите членки, включително от национални насърчителни банки и институции;
- г) съответни програми за отпускане на средства и финансиране от Съюза.

Член 16

Улесняване на сключването на договори за изкупуване

1. Комисията установява система за улесняване на сключването на договори за изкупуване, свързани със стратегически проекти, в съответствие с правилата в областта на конкуренцията.
2. Системата, посочена в параграф 1, позволява на потенциалните изкупвачи да подават оферти, като посочват:
 - а) обема и качеството на стратегическите суровини, които възнамеряват да закупят;
 - б) предвидената цена или ценови диапазон;
 - в) предвидената продължителност на договора за изкупуване.
3. Системата, посочена в параграф 1, позволява на организаторите на стратегически проекти да подават предложения, като посочват:
 - а) количеството и качеството на стратегическите суровини, за които се стремят да сключат договори за изкупуване;
 - б) предвидената цена или ценови диапазон, на която или който са склонни да продават;
 - в) предвидената продължителност на договора за изкупуване.
4. Въз основа на офертите и предложенията, получени в съответствие с параграфи 2 и 3, Комисията свързва организаторите на стратегически проекти с потенциални изкупвачи, които са подходящи за техния проект.

Член 17

Достъп по интернет до административна информация

Държавите членки предоставят по интернет и по централизиран и леснодостъпен начин следната информация относно административните процеси, свързани с проекти за суровини от критично значение:

- а) процеса на издаване на разрешителни;
- б) финансови и инвестиционни услуги;
- в) възможности за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки;
- г) делови услуги, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право.

РАЗДЕЛ 4

ПРОУЧВАНЕ

Член 18

Национални програми за проучване

1. Всяка държава членка изготвя национална програма за общо проучване, насочена към суровини от критично значение. Всяка държава членка изготвя първата такава програма до [Служба за публикации: да се добави: 1 година от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Националните програми се преразглеждат и при необходимост се актуализират най-малко на всеки 5 години.
2. Националните програми за проучване, посочени в параграф 1, включват мерки за увеличаване на наличната информация относно залежите на суровини от критично значение в Съюза, включително относно дълбоките рудни находища. Те включват, ако е целесъобразно, следните мерки:
 - а) картографиране на полезните изкопаеми в подходящ мащаб;
 - б) кампании за вземане на геохимични проби, включително за установяване на химичния състав на почви, утайки и скали;
 - в) геонаучни проучвания, като например геофизични проучвания;
 - г) обработване на данните, събрани чрез общо проучване, включително чрез разработване на прогнозни карти;
 - д) преработване на съществуващи геонаучни данни от наблюдения с цел проверка за неидентифицирани залежи на полезни изкопаеми, съдържащи суровини от критично значение.
3. Държавите членки съобщават на Комисията своите национални програми, посочени в параграф 1.
4. Държавите членки предоставят информация относно напредъка при прилагането на мерките, включени в техните национални програми, като част от доклада, посочен в член 43.
5. Държавите членки оповестяват публично на уебсайт със свободен достъп информацията за своите залежи на полезни изкопаеми, съдържащи суровини от критично значение, събрана чрез мерките, предвидени в националните програми, посочени в параграф 1. Тази информация включва, където е приложимо, класификацията на идентифицираните залежи, като се използва Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

Комисията е оправомощена да приема актове за изпълнение, с които се установява образец за предоставяне на информацията, посочена в първата алинея. В образца може да се указва как да бъде изразена информацията, посочена в първата алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.
6. Като взема предвид съществуващото сътрудничество в областта на общото проучване, постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква б),

обсъжда националните програми, посочени в параграф 1, и тяхното изпълнение, включително най-малко:

- а) потенциала за сътрудничество, включително в областта на проучването на трансгранични залежи на полезни изкопаеми и общи геоложки образувания;
- б) най-добрите практики, свързани с мерките, изброени в параграф 2;
- в) възможността за създаване на интегрирана база данни за съхраняване на резултатите от националните програми, посочени в параграф 1.

Глава 4

Наблюдение и ограничаване на риска

Член 19

Наблюдение и изпитване при най-неблагоприятни условия

1. Комисията осъществява наблюдение върху свързания с доставките риск за суровините от критично значение. Това наблюдение обхваща развитието поне на следните параметри:
 - а) търговски потоци;
 - б) търсене и предлагане;
 - в) концентрация на предлагането;
 - г) производство в Съюза и в световен мащаб и производствени мощности на различните етапи от веригата за създаване на стойност.
2. Националните органи, участващи в постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква в), подпомагат Комисията при наблюдението, посочено в параграф 1, като:
 - а) споделят всяка информация, с която разполагат, относно развитието на параметрите, изброени в параграф 1, включително информацията, посочена в член 20;
 - б) събират информация, в координация с Комисията и другите участващи органи, относно развитието на параметрите, изброени в параграф 1, включително информацията, посочена в член 20;
 - в) предоставят анализ на свързаните с доставките рискове за суровините от критично значение с оглед на разработването на параметрите, изброени в параграф 1.
3. Комисията, в сътрудничество с националните органи, участващи в постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква в), гарантира извършването на изпитване при най-неблагоприятни условия за всяка верига на доставки на стратегически суровини поне на всеки три години. За тази цел постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква в), координира и разпределя провеждането на изпитвания при най-неблагоприятни условия за различните стратегически суровини от различните участващи органи.

Изпитванията при най-неблагоприятни условия, посочени в първа алинея, се състоят от оценка на уязвимостта на веригата на доставки на Съюза на съответната стратегическа суровина към прекъсвания на доставките чрез определяне на въздействието на различни сценарии, които може да предизвикат такива прекъсвания, и на техните потенциални последици, като се вземат предвид най-малко следните елементи:

- а) мястото на добиване, преработване или рециклиране на съответната суровина;
 - б) възможностите на стопанските субекти по веригата за създаване на стойност, както и структурата на пазара;
 - в) фактори, които могат да повлияят на предлагането, включително, но не само, геополитическата ситуация, логистиката, енергоснабдяването, работната ръка или природните бедствия;
 - г) наличието на алтернативни източници на доставки и на заместващи материали;
 - д) потребителите на съответните суровини по веригата за създаване на стойност и техният пазарен дял на търсенето, като се обръща специално внимание на производството на технологии, които са от значение за прехода към зелена икономика и цифровия преход, както и за отбранителните и космическите приложения.
4. Комисията оповестява публично на уебсайт със свободен достъп и редовно актуализира информационно табло за наблюдение, което съдържа:
- а) наличната информация за развитието на параметрите, посочени в параграф 1;
 - б) изчисляване на свързания с доставките риск за суровини от критично значение с оглед на информацията, посочена в буква а);
 - в) резултатите от изпитванията при най-неблагоприятни условия, посочени в параграф 3;
 - г) когато е целесъобразно, предложение за подходящи стратегии за намаляване на свързания с доставките риск.
5. Когато въз основа на информацията, събрана съгласно параграфи 1, 2 и 3, Комисията счита, че са налице ясни признаци за риск от прекъсване на доставките, Комисията предупреждава държавите членки, съвета и управителните органи на Съюза за механизмите за бдителност при кризи или за управление на кризи, чието приложно поле обхваща съответните суровини от критично значение или стратегически суровини.

Член 20

Задължения за предоставяне на информация за наблюдението

1. Като част от доклада, посочен в член 43, държавите членки предоставят на Комисията информация за всеки нов или съществуващ проект за суровини на тяхна територия, който е от значение по отношение на член 19, параграф 1, буква г), включително класификация на новите проекти в съответствие с Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

2. Държавите членки определят основни оператори на пазара по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, установени на тяхна територия, и:
 - а) осъществяват наблюдение върху техните дейности чрез редовни и пропорционални проучвания с цел събиране на информация, необходима за задачите по наблюдение, посочени в член 19;
 - б) предоставят информация за резултатите от тези проучвания като част от доклада, посочен в член 43;
 - в) незабавно уведомяват Комисията за важни събития, които може да възпрепятстват редовното изпълнение на дейностите на основните оператори на пазара.
3. Държавите членки предават данните, събрани съгласно параграф 2, букви а) и б) от настоящия член, на националните статистически органи и на Евростат за целите на съставянето на статистика в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки определят националния орган, който отговаря за предаването на данните на националните статистически служби и на Евростат.

Член 21

Докладване на стратегически запаси

1. Държавите членки подават до Комисията информация относно състоянието на стратегическите си запаси от стратегически суровини като част от доклада, посочен в член 43.
2. Информацията, посочена в параграф 1, обхваща запаси, държани от всички публични органи, публични дружества или стопански субекти, натоварени от дадена държава членка да натрупват стратегически запаси от нейно име, и включва най-малко описание на:
 - а) нивото на наличните запаси за всяка стратегическа суровина, измерено както в тонове, така и като процент от годишното национално потребление на съответните материали, а също и химическата форма и чистотата на запасите от материали;
 - б) изменението на нивото на наличните запаси за всяка стратегическа суровина през предходните 5 години;
 - в) всички правила или процедури, приложими за пускането в обращение, разпределянето и разпространението на стратегическите запаси.
3. Докладът може да включва и информация за стратегическите запаси от суровини от критично значение и други суровини.

Член 22

Координиране на стратегически запаси

1. До [Служба за публикации: да се добави: 2 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки 2 години след това Комисията, въз

основа на информацията, получена съгласно член 21, параграф 1, споделя със съвета:

- а) проект за сравнителен показател за указване на безопасен праг на запасите на Съюза за всяка стратегическа суровина, определена в съответствие с параграф 2;
 - б) сравнение на общото ниво на запасите на Съюза за всяка стратегическа суровина спрямо проекта за сравнителен показател, посочен в буква а);
 - в) информация за потенциалната трансгранична достъпност на стратегическите запаси с оглед на правилата или процедурите за тяхното пускане в обращение, разпределяне и разпространение.
2. Комисията, като взема предвид мненията на съвета, приема сравнителен показател за указване на безопасен праг на запасите на Съюза от стратегически суровини, който:
 - а) се изразява като количеството, необходимо за покриване на определен брой дни от среднодневен нетен внос в случай на прекъсване на доставките, изчислено въз основа на размера на вноса през предходната календарна година;
 - б) взема предвид запасите, държани от частни оператори, доколкото има налична информация за такива запаси;
 - в) е пропорционален на свързания с доставките риск и на икономическото значение, отнасящи се за съответната стратегическа суровина.
3. Комисията, като взема предвид мненията на съвета, може да издава становища, адресирани до държавите членки:
 - а) за увеличаване на нивото на стратегическите запаси, като се вземат предвид сравнението, посочено в параграф 1, буква б), относителното разпределение на съществуващите запаси между държавите членки и потреблението на стратегически суровини от стопанските субекти на съответните територии на държавите членки;
 - б) за изменение или координиране на правилата или процедурите за пускането в обращение, разпределянето и разпространението на стратегическите запаси с цел подобряване на потенциалната трансгранична достъпност, по-конкретно, когато това е необходимо за производството на стратегически технологии.
4. При изготвянето на становищата, посочени в параграф 3, съветът отдава особено значение на необходимостта да се поддържат стимулите за частните оператори, които разчитат на стратегически суровини като ресурси, да създават собствени запаси или да предприемат други мерки за управление на излагането си на свързани с доставките рискове.
5. Държавите членки предоставят информация за това дали и как са приложили или възнамеряват да приложат становищата, посочени в параграф 3, като част от доклада, посочен в член 43.
6. Преди участието на поне две държави членки в международни или многостранни форуми в областта на стратегическите запаси за стратегически суровини Комисията осигурява предварителна координация или между

съответните държави членки и Комисията, или чрез специално заседание на съвета.

7. Събраните данни за наличните запаси на Съюза се предоставят от Комисията на управителните органи на Съюза, отговарящи за механизмите за бдителност при кризи или за управление на кризи, които обхващат съответните стратегически суровини.

Член 23

Готовност на дружествата при рискове

1. Държавите членки определят големите дружества, които произвеждат стратегически технологии с помощта на стратегически суровини на тяхна територия.

Стратегическите технологии, посочени в първа алинея, включват, но не се ограничават само до батерии за акумулиране на енергия и електронна мобилност, оборудване, свързано с производството и използването на водород, оборудване, свързано с генерирането на енергия от възобновяеми източници, тягови двигатели, термопомпи, предаване и запамятаване на данни, мобилни електронни устройства, оборудване, свързано с производството с изграждане на детайла чрез наслояване на материал, роботика, безпилотни летателни апарати, ракетни пускови установки, спътници и усъвършенствани интегрални схеми.
2. Големите дружества, определени от държавите членки съгласно параграф 1, извършват на всеки две години одит на своята верига на доставки, включително:
 - а) картографиране на мястото на добиване, преработване или рециклиране на стратегическите суровини, които използват;
 - б) изпитване при най-неблагоприятни условия на своята верига на доставки на стратегически суровини, състоящо се от оценка на нейната уязвимост от прекъсвания на доставките чрез определяне на въздействието на различни сценарии, които могат да предизвикат такива прекъсвания, и на техните потенциални последици, като се вземат предвид най-малко елементите, включени в член 19, параграф 3.
3. Дружествата, посочени в параграф 1, представят на своя съвет на директорите доклад, съдържащ резултатите от одита, посочен в параграф 2.

Член 24

Съвместно закупуване

1. Комисията създава и управлява система за обединяване на търсенето на заинтересованите предприятия, употребяващи стратегически суровини, установени в Съюза, и на органите на държавите членки, отговарящи за стратегическите запаси, и за търсене на предложения от доставчици, които да отговарят на това обединено търсене. Това обхваща както непреработените, така и преработените стратегически суровини.
2. При създаването и управлението на системата, посочена в параграф 1, Комисията:

- а) избира за кои стратегически суровини и на кой етап от преработката може да се използва системата, като взема предвид относителния свързан с доставките риск за различни стратегически суровини и необходимостта от натрупване на стратегически запаси, свързани с тези материали, въз основа на информацията, събрана съгласно членове 21 и 22;
 - б) определя минимални количества от търсения материал за участие в системата, като взема предвид очаквания брой заинтересовани участници и необходимостта да се осигури управляем брой участници.
- 3. Участието в системата, посочена в параграф 1, е открито и прозрачно за всички заинтересовани предприятия, установени в Съюза, както и за органите на държавите членки. Участието на държави членки или други национални субекти, за които се прилагат директиви 2014/24 или 2014/25 относно възлагането на обществени поръчки, е възможно само в случаите, когато това участие е съвместимо с тези директиви.
- 4. Предприятията от Съюза и органите на държавите членки, участващи в системата, посочена в параграф 1, могат по прозрачен начин да договарят закупуването съвместно, включително цените или други условия на споразумението за закупуване, или да използват съвместно закупуване, за да постигнат по-добри условия с доставчиците си или да предотвратят недостиг. Участващите предприятия от Съюза и органите на държавите членки спазват правото на Съюза, включително конкурентното право на Съюза.
- 5. Субектите се изключват от участие като доставчици, в обединяването на търсенето и съвместното закупуване, или като доставчици на услуги, ако са:
 - а) обхванати от ограничителни мерки на Съюза, приети съгласно член 215 от ДФЕС;
 - б) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание.
- 6. Чрез дерогация от член 176 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 Комисията може да сключи договор за необходимите услуги чрез процедура за възлагане на поръчки съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 с установен в Съюза субект, който действа като доставчик на услуги за създаване и управление на системата по параграф 1. Не се допуска избраният доставчик на услуги да е в конфликт на интереси.
- 7. Комисията определя в договора за услуги задачите, които доставчикът на услуги трябва да изпълни, включително разпределяне на търсенето, разпределяне на правата на достъп за предлагането, регистрация и проверка на всички участници, публикуване и докладване на дейностите, както и всяка друга задача, необходима за създаването и управлението на системата. В договора за услуги са определени и практическите аспекти на дейността на доставчика на услуги, включително използването на информационнотехнологичния инструмент, мерките за сигурност, валутата или валутите, режима на плащане и отговорностите.
- 8. Договорът за услуги с доставчика на услуги запазва за Комисията правото да го наблюдава и одитира. За тази цел Комисията има пълен достъп до информацията, съхранявана от доставчика на услуги по отношение на

договора. Всички съвърши и информация се разполагат физически и се съхраняват на територията на Съюза.

9. В договора за услуги с избрания доставчик на услуги се определя собствеността върху информацията, получавана от доставчика на услуги, и се предвижда евентуалното прехвърляне на тази информация на Комисията при прекратяването или изтичането на срока на договора за услуги.

Глава 5

Устойчивост

РАЗДЕЛ 1

КРЪГОВОСТ

Член 25

Национални мерки относно кръговостта

1. До [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяка държава членка приема и изпълнява национални програми, съдържащи мерки, предназначени за:
 - а) увеличаване на събирането на отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение и гарантиране на тяхното въвеждане в съответната система за рециклиране с цел максимално увеличаване на наличността и качеството на рециклируемия материал като ресурс за съоръженията за рециклиране на суровини от критично значение;
 - б) увеличаване на повторната употреба на продукти и съставки с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение;
 - в) увеличаване на използването на вторични суровини от критично значение в производството, включително, когато е целесъобразно, чрез вземане под внимание на рециклираното съдържание в критериите за възлагане, свързани с обществените поръчки;
 - г) увеличаване на технологичната зрялост на технологиите за рециклиране на суровини от критично значение и насърчаване на ефективността на материалите и заместването на суровини от критично значение в приложенията, най-малко чрез включване на подкрепящи действия за тази цел в националните програми за научни изследвания и иновации;
 - д) гарантиране, че нейната работна ръка разполага с уменията, необходими за подпомагане на кръговостта на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение.
2. Програмите, посочени в параграф 1, обхващат по-специално продукти и отпадъци, които не са предмет на специфични изисквания за събиране, третиране, рециклиране или повторна употреба съгласно законодателството на

Съюза. За други продукти и отпадъци мерките се прилагат в съгласуваност със съществуващото законодателство на Съюза.

По отношение на параграф 1, букви а) и б) и без да се засягат членове 107 и 108 от ДФЕС програмите, посочени в същия параграф, може да включват въвеждането на финансови стимули, като например отстъпки, парични награди или системи за възстановяване на депозити, за насърчаване на повторната употреба на продукти с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение и събирането на отпадъци от такива продукти.

3. До [Служба за публикации: да се добави: 4 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] приема и прилага мерки за насърчаване на оползотворяването на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности, по-специално от затворени съоръжения за отпадъци, идентифицирани в базата данни, създадена в съответствие с член 26, като съдържащи потенциално икономически оползотворими суровини от критично значение.
4. Националните мерки, посочени в параграфи 1 и 2, се разработват по такъв начин, че да се избегнат пречките пред търговията и нарушенията на конкуренцията в съответствие с ДФЕС.
5. Когато докладват на Комисията данните за количествата рециклирани отпадъци от електрическо и електронно оборудване съгласно член 16, параграф 6 от Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване, държавите членки идентифицират поотделно и докладват количествата компоненти, съдържащи съответните количества суровини от критично значение, отстранени от такова отпадъчно оборудване, както и количествата суровини от критично значение, оползотворени от отпадъци от електрическо и електронно оборудване. Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят формата и подробностите за това докладване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3. Първият период на докладване обхваща първата пълна календарна година след приемането на тези актове за изпълнение.
6. Държавите членки предоставят информация относно приемането на националните програми, посочени в параграф 1, и относно напредъка при прилагането на мерките, предприети съгласно параграфи 1 и 2, като част от доклада, посочен в член 43.
7. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя списък на продуктите, компонентите и потоците отпадъци, за които се счита, че имат поне висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение по смисъла на параграф 1, букви а) и б).

При изготвянето на този списък Комисията взема предвид:

- а) общото количество суровини от критично значение, които могат да бъдат оползотворени от тези продукти, компоненти и потоци отпадъци;
- б) степента, в която тези продукти, компоненти и потоци отпадъци са обхванати от законодателството на Съюза;
- в) регулаторните пропуски;

- г) специфичните предизвикателства, засягащи събирането и третирането на отпадъците;
- д) съществуващите системи за събиране и третиране на отпадъците, които се прилагат за тях.

Актовете за изпълнение, посочени в първа алинея, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

Член 26

Оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности

1. Операторите, задължени да представят планове за управление на отпадъците в съответствие с член 5 от Директива 2006/21/ЕО, предоставят на компетентния орган, определен в член 3 от Директива 2006/21/ЕО, проучване за предварителна икономическа оценка на потенциала за оползотворяване на суровини от критично значение от:
 - а) отпадъците от миннодобивни дейности, съхранявани в съоръжението; и
 - б) отпадъците от миннодобивни дейности, които се генерират, или, когато се счита за по-ефективно, от извлеченото количество, преди то да се превърне в отпадък.
2. В проучването, посочено в параграф 1, се включват най-малко измерване на количествата и концентрациите на суровини от критично значение, съдържащи се в отпадъците от миннодобивни дейности и в извлеченото количество, както и оценка на тяхното техническо и икономическо оползотворяване.
3. Операторите на съществуващи съоръжения за отпадъци представят проучването, посочено в параграф 1, на компетентния орган, както е определено в член 3 от Директива 2006/21/ЕО, до [Служба за публикации: да се добави: 3 година от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Операторите на нови съоръжения за отпадъци представят това проучване на компетентния орган при представянето на своите планове за управление на отпадъците в съответствие с член 5 от Директива 2006/21/ЕО.
4. Държавите членки създават база данни за всички затворени съоръжения за отпадъци, включително за изоставените съоръжения за отпадъци, разположени на тяхната територия. В тази база данни се съдържа информацията относно:
 - а) местоположението, площта и количеството на отпадъците на съоръжението за отпадъци;
 - б) оператора или бившия оператор на съоръжението за отпадъци и, когато е приложимо, за техния правопреемник;
 - в) приблизителните количества и концентрации на всички суровини, съдържащи се в отпадъците от миннодобивни дейности и, когато има данни, съдържащи се в първоначалното находище на полезни изкопаеми, в съответствие с параграф 6 от настоящия член;
 - г) всякаква допълнителна информация, която държавата членка счита за уместна, за да се даде възможност за оползотворяване на суровини от критично значение от дадено съоръжение за отпадъци.

5. Базата данни, посочена в параграф 4, се въвежда до [Служба за публикации: да се добави: 1 година от датата на влизане в сила на настоящия регламент], а цялата информация се попълва до [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Тя се предоставя в публично достъпна и цифрова форма и се актуализира поне на всеки 2 години, за да включва допълнителна налична информация и новозатворени или идентифицирани нови съоръжения.
6. За да предоставят информацията, посочена в параграф 4, буква в), държавите членки предприемат най-малко следните дейности:
- а) за всички затворени съоръжения за отпадъци държавите членки правят цялостен преглед на наличните досиета за издаване на разрешителни до [Служба за публикации: да се добави: 1 година от датата на влизане в сила на настоящия регламент];
 - б) за такива съоръжения за отпадъци, за които наличната информация априори не изключва наличието на потенциал за икономически оползотворими количества суровини от критично значение, държавите членки допълнително провеждат до [Служба за публикации: да се добави: 2 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] вземане на представителни геохимични проби;
 - в) за такива съоръжения за отпадъци, за които дейностите, описани в букви а) и б) от настоящия параграф, са показали потенциал за икономически оползотворими количества суровини от критично значение, държавите членки допълнително извършват до [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] по-подробен анализ, включващ каротаж на сондажни ядки или прилагат еквивалентни техники, когато това е екологосъобразно в съответствие с приложимите екологични изисквания на равнището на Съюза и, когато е уместно, в съответствие с изискванията на Директива 2006/21/ЕО.
7. Дейностите, описани в параграф 6, се извършват в рамките на националните правни системи, отнасящи се до правата на собственост, собствеността върху земята, минералните ресурси и отпадъците, както и всички други съответни разпоредби. В случай че такива фактори възпрепятстват дейностите, органите на държавата членка търсят съдействието на оператора или собственика на съоръжението за отпадъци. До резултатите от дейностите, описани в параграф 6, се предоставя достъп под формата на част от базата данни. Когато е възможно, държавите членки включват в базата данни класификация на затворените съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности в съответствие с Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

Член 27

Възможност за рециклиране на постоянни магнити

1. От [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, вятърни генератори, промишлени работи, моторни превозни средства, леки транспортни средства, охлаждащи генератори, термопомпи, електрически

двигатели, включително когато са вградени в други продукти, автоматични перални машини, барабанни сушилни, микровълнови печки, прахосмукачки или съдомиялни машини, гарантира, че на тези продукти има видим, ясно четлив и незаличим етикет, посочващ:

- а) дали в тези продукти се съдържа(т) един или повече постоянни магнити;
 - б) ако в продукта се съдържа(т) един или повече постоянни магнити, дали тези магнити принадлежат към някой от следните видове:
 - i) неодим—желязо—борни;
 - ii) самарий—кобалтови;
 - iii) алуминий—никел—кобалтови;
 - iv) феритни.
2. Комисията приема акт за изпълнение, с който се определя форматът на етиктирането, посочено в параграф 1. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.
3. От [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара продукти, посочени в параграф 1, съдържащи един или повече постоянни магнити от видовете, посочени в параграф 1, буква б), подточки i) — iii), гарантира, че на продукта или в него има наличен носител на данни.
4. Носителят на данни, посочен в параграф 3, трябва да е свързан с уникален идентификационен код на продукта, чрез който се осигурява достъп до следното:
 - а) име, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенски адрес на отговорното физическо или юридическо лице и, когато е възможно, електронните средства за комуникация, чрез които може да се осъществи връзка с тях;
 - б) информация за теглото, местоположението и химичния състав на всички отделни постоянни магнити, включени в продукта, както и за наличието и вида на покритията на магнитите, лепилата и всякакви използвани добавки;
 - в) информация, с която се предоставя възможност за достъп и отстраняване на всички постоянни магнити, вградени в продукта, включваща най-малко последователността на всички стъпки, инструменти или технологии за отстраняване, необходими за достъпа и отстраняването на постоянния магнит, без да се засяга член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС.
5. За продукти, при които вградените постоянни магнити се съдържат изключително в един или повече електрически двигатели, вградени в продукта, информацията, посочена в параграф 4, буква б), може да бъде заменена с информация за местоположението на тези електрически двигатели, а информацията, посочена в параграф 4, буква в), може да бъде заменена с информация за достъпа и отстраняването на електрическите двигатели, включваща най-малко последователността на всички стъпки, инструменти или технологии за отстраняване, необходими за достъпа и отстраняването на електрическите двигатели.

6. За продуктите, посочени в параграф 3, за които съгласно друг законодателен акт на Съюза се изисква цифров продуктов паспорт съгласно определението в Регламент XX/XXXX [Регламент за екопроектирането на устойчиви продукти], информацията, посочена в параграф 4, се включва в този цифров продуктов паспорт.
7. Информацията, посочена в параграф 3, е пълна, актуална и точна и остава на разположение за период, равен най-малко на типичния експлоатационен срок на продукта плюс десет години, включително след обявяване в несъстоятелност, ликвидация или прекратяване на дейността в Съюза на отговорното физическо или юридическо лице.

Информацията, посочена в параграф 4, се отнася за модела на продукта или, когато информацията се различава между екземплярите от един и същ модел, за конкретна партида или екземпляр. Информацията, посочена в параграф 4, е достъпна за рециклиращите предприятия, органите за надзор на пазара и митническите органи.
8. Прилагат се член 9, параграф 1, букви в) и г) и членове 10 и 13 от Регламент (ЕС) .../...[Служба за публикации: да се добави препратка към *Екопроектиране на устойчиви продукти*], както и съответните определения в член 2 от посочения регламент.

Физическите или юридическите лица гарантират, преди да пуснат на пазара продукт, посочен в параграф 3, че уникалният идентификационен код на продукта, посочен в параграф 4, е качен в регистъра, посочен в [член 12, параграф 1] от Регламент (ЕС) .../... [Екопроектиране на устойчиви продукти].

За целите на първа и втора алинея позоваванията на „приложимия делегиран акт, приет съгласно член 4“ в член 10, буква б) и на „делегираните актове, приети съгласно член 4“ в член 10, буква е) и член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] се четат като позовавания на този регламент.
9. В случай че има установени изисквания за предоставяне на информация, свързани с рециклирането на постоянни магнити, в делегирани актове, приети в съответствие с член 4 от Регламент XX/XXXX [Служба за публикации: да се добави: Регламент за екопроектирането на устойчиви продукти] или в друго законодателство на Общността за хармонизация за който и да е от продуктите, посочени в параграф 1, тези изисквания се прилагат вместо разпоредбите на настоящия член.
10. Продукти, предназначени предимно за отбранителни или космически приложения, са освободени от изискванията на настоящия член.
11. За устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, моторни превозни средства и леки транспортни средства, притежаващи одобрение на типа за превозни средства от категория L, изискванията на настоящия член се прилагат от [Служба за публикации: да се добави: 5 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент].
12. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение VI с цел предоставяне или актуализиране

на списък с кодове по Комбинираната номенклатура⁴⁹ и описания на продукти, съответстващи на продуктите, посочени в параграф 1, с цел да се улесни работата на митническите органи по отношение на тези продукти и изискванията, определени в настоящия член и в член 28.

Член 28

Рециклирано съдържание на постоянни магнити

1. От [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] или 2 години след влизането в сила на делегирания акт, посочен в параграф 2, според коя от двете дати е по-късна, всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара продукти, посочени в член 27, параграф 1, които съдържат един или повече постоянни магнити, посочени в член 27, параграф 1, буква б), подточки i)–iii), и за които общото тегло на всички такива постоянни магнити надвишава 0,2 kg, оповестява публично на уебсайт със свободен достъп дела на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление, който се съдържа в постоянните магнити, вградени в продукта.
2. От [Служба за публикации: да се добави: 2 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 36 за допълване на настоящия регламент чрез установяване на правила за изчисляване и проверка на дела на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от производствени отпадъци или отпадъци след потребление, който се съдържа в постоянните магнити, вградени в продуктите, посочени в параграф 1.

В правилата за изчисляване и проверка се посочва приложимата процедура за оценяване на съответствието от модулите, формулирани в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО, с необходимите за съответните продукти адаптации. При посочването на приложимата процедура за оценяване на съответствието Комисията взема под внимание следните критерии:

- а) дали съответният модул е подходящ за вида на продукта и пропорционален на преследвания обществен интерес;
 - б) доколко има компетентни и независими трети страни, способни да изпълняват евентуални задачи за оценяване на съответствието от трета страна;
 - в) когато участието на трета страна е задължително, производителят трябва да има избор между модулите за осигуряване на качеството и за сертифициране на продуктите, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО.
3. След 31 декември 2030 г. Комисията може да приема делегирани актове за допълване на настоящия регламент чрез определяне на минимални дялове за неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление, които трябва да присъстват в постоянния магнит, вграден в продуктите, посочени в параграф 1.

⁴⁹

Комбинирана номенклатура в приложение I към Регламент (ЕИО) No 2658/87

В делегираните актове, посочени в първа алинея, се предвиждат преходни периоди, съобразени с трудностите при адаптирането на продуктите, обхванати от мярката, за да се осигури съответствие.

Минималният дял, посочен в първа алинея, се основава на предварителна оценка на въздействието, като се вземат предвид:

- а) съществуващата и прогнозната наличност на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление;
- б) събраната информация съгласно параграф 1 и относителното разпределение на дела на рециклираното съдържание в постоянните магнити, вградени в продуктите, посочени в параграф 1, пуснати на пазара;
- в) техническият и научен напредък, включително значителни промени в технологиите за постоянни магнити, които оказват влияние върху вида на оползотворените материали;
- г) ефективният и потенциалният принос на даден минимален дял за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда;
- д) възможните въздействия върху функционирането на продукти, съдържащи постоянни магнити;
- е) необходимостта да се предотвратят непропорционални отрицателни въздействия върху достъпността на постоянните магнити и продуктите, съдържащи постоянни магнити.

4. В случай че има установени изисквания, свързани с рециклираното съдържание на постоянни магнити, в делегирани актове, приети в съответствие с член 4 от Регламент XX/XXXX [Служба за публикации: да се добави: Регламент за екопроектирането на устойчиви продукти] или друго законодателство на Общността за хармонизация за който и да е от продуктите, посочени в параграф 1, тези изисквания се прилагат вместо разпоредбите на настоящия член.

5. От датата на прилагане на изискването на параграф 1, когато предлагат продуктите, посочени в параграф 1, за продажба, включително в случай на продажба от разстояние, или ги излагат на показ в хода на търговска дейност, физическите и юридическите лица, които пускат на пазара продукти, посочени в параграф 1, гарантират, че техните клиенти имат достъп до информацията, посочена в параграф 1, преди да бъдат обвързани с договор за продажба.

Физическите и юридическите лица, които пускат на пазара продукти, посочени в параграф 1, не поставят и не излагат на показ етикети, маркировки, символи или надписи, които могат да заблудят или объркат клиентите по отношение на информацията, посочена в параграф 1. Продукти, предназначени предимно за отбранителни или космически приложения, са освободени от изискванията на настоящия член.

6. За устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, моторни превозни средства и леки транспортни средства, притежаващи одобрение на типа за превозни средства от категория L, изискванията, определени в параграфи 1 и 6, се прилагат считано от 5 години след датата на влизане в сила на делегирания акт, посочен в параграф 2.

РАЗДЕЛ 2

СЕРТИФИЦИРАНЕ И ОТПЕЧАТЪК ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Член 29

Признати схеми

1. Правителства или организации, които са разработили и упражняват надзор над схеми за сертифициране, свързани с устойчивостта на суровини от критично значение („собственици на схеми“), могат да подадат заявление до Комисията за признаване на техните схеми.

Заявленията, посочени в първа алинея, съдържат всички съответни доказателства, свързани с изпълнението на критериите, посочени в приложение IV. Комисията се оправомощава да приема актове за изпълнение, като уточнява информацията, която заявленията трябва да съдържат като минимум. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.
2. Когато въз основа на доказателствата, предоставени съгласно параграф 1, Комисията установи, че дадена схема за сертифициране отговаря на критериите, посочени в приложение IV, тя приема акт за изпълнение, с който тази схема се признава. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.
3. Комисията периодично проверява дали признатите схеми продължават да отговарят на критериите, определени в приложение IV.
4. Собствениците на признати схеми незабавно информират Комисията за всички извършени промени или актуализации по признатите схеми. Комисията преценява дали тези промени или актуализации засягат основата за признаването и предприема съответни действия.
5. Ако има доказателство за повтарящи се или значими случаи, при които стопански субекти, прилагащи призната схема, не са успели да изпълнят изискванията на тази схема, Комисията проверява, консултирайки се със собственика на признатата схема, дали тези случаи показват недостатъци в схемата, засягащи основата за признаването, и предприема съответни действия.
6. В случай че Комисията установи недостатъци в призната схема, които засягат основата за признаването, тя може да предостави на собственика на схемата подходящ период от време, за да предприеме коригиращи действия.
7. Когато собственикът на схемата не изпълни или откаже да предприеме необходимите коригиращи действия и когато Комисията установи, че с посочените в параграф 6 недостатъци схемата вече не отговаря на критериите, определени в приложение IV, Комисията приема акт за изпълнение, с който се оттегля признаването на схемата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.
8. Комисията създава и поддържа актуален регистър на признатите схеми. Този регистър е обществено достъпен на уебсайт със свободен достъп.

Декларация за отпечатък върху околната среда

1. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за допълване на настоящия регламент чрез установяване на правила за изчисляване и проверка на отпечатъка върху околната среда на различни суровини от критично значение в съответствие с приложение V и като се вземат под внимание научно издържаните методи за оценка и съответните международни стандарти. С правилата за изчисляване и проверка се определя коя е най-важната категория на въздействия. Декларацията за отпечатък се ограничава до тази категория на въздействия.
2. Комисията може да приеме правила за изчисляване и проверка за конкретна суровина от критично значение, ако след разглеждане на различните значими категории на въздействия върху околната среда е стигнала до заключението, че въпросната суровина от критично значение има значителен отпечатък върху околната среда и че следователно задължението за деклариране на отпечатък върху околната среда на тази суровина по отношение на най-важната категория на въздействия при нейното пускане на пазара е необходимо и пропорционално, за да се допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда чрез улесняване на доставките на суровини от критично значение с по-малък отпечатък върху околната среда.
3. Когато преценява дали задължението, предвидено в параграф 2, е необходимо, Комисията взема предвид:
 - а) дали и по какъв начин целите на Съюза в областта на климата и околната среда вече се постигат чрез друго законодателство на Съюза, приложимо за въпросната суровина от критично значение;
 - б) наличието и приемането на съответните международни стандарти и насоки или перспективите за постигане на съгласие по отношение на такива стандарти на международно равнище, както и устойчивите практики на пазара, включително доброволните схеми, признати съгласно член 29;
 - в) ефективността на стратегическите партньорства, стратегическите проекти, търговските споразумения и други международни инструменти и информационни дейности, провеждани от Съюза, за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда.
4. Комисията извършва предварителна оценка на въздействията, за да реши дали да приеме делегиран акт съгласно параграф 1. Тази оценка:
 - а) се основава, *inter alia*, на консултация:
 - и) с всички заинтересовани страни, като например промишлеността, включително отраслите надолу по веригата, МСП и, когато е целесъобразно, занаятчийската промишленост, социалните партньори, търговците, търговците на дребно, вносителите, групите за защита на околната среда и потребителските организации;
 - ии) с трети държави, чиято търговска дейност със Съюза може да бъде значително засегната от това задължение;
 - иии) със съвета;

- б) гарантира, че никоя такава мярка не е изготвена, приета или приложена с цел или в резултат на създаване на ненужни пречки пред международната търговия и не ограничава търговията повече, отколкото е необходимо за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, като се взема предвид способността на доставчиците от трети държави да се съобразят с такава декларация, така че съвкупните търговски потоци и разходите за суровини от критично значение да не са прекомерно засегнати;
 - в) оценява дали мярката ще допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, без да оказва прекомерно въздействие върху способността на промишлеността на Съюза да се снабдява с въпросната суровина от критично значение.
5. Всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара суровини от критично значение, за които Комисията е приела правила за изчисляване и проверка съгласно параграф 1, предоставя декларация за отпечатъка върху околната среда.
- Изискването, определено в първа алинея, се прилага за всеки отделен вид суровина от критично значение, пусната на пазара, и не се прилага за суровини от критично значение, включени в междинни или крайни продукти.
6. В декларацията за отпечатъка върху околната среда, посочена в параграф 5, се съдържа следната информация:
- а) име, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенски адрес на отговорното физическо или юридическо лице и, когато е възможно, електронните средства за комуникация, чрез които може да се осъществи връзка с тях;
 - б) информация относно вида на суровината от критично значение, за която се прилага декларацията;
 - в) информация относно държавата и региона, в който суровината от критично значение е добита, преработена, рафинирана и рециклирана, ако е приложимо;
 - г) отпечатъкът върху околната среда на суровината от критично значение, изчислен в съответствие с приложените правила за проверка и изчисляване, приети съгласно параграф 1;
 - д) класът на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда, на който отговаря суровината от критично значение, определен в съответствие с приложимия делегиран акт, приет съгласно параграф 7;
 - е) уебвръзка за предоставяне на достъп до публична версия на проучването, подкрепящо резултатите от декларацията за отпечатъка върху околната среда.
7. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за допълване на настоящия регламент чрез установяване на класове на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда за суровини от критично значение, за които са приети правила за изчисляване и проверка съгласно параграф 1, в съответствие с приложение V.

8. Декларацията за отпечатъка върху околната среда се предоставя на уебсайт със свободен достъп.

Комисията е оправомощена да приеме акт за изпълнение, с който се определя форматът на декларацията за отпечатъка върху околната среда, посочена в параграф 5. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

9. Когато предлагат суровини от критично значение за продажба, включително в случай на продажба от разстояние, или ги излагат на показ в хода на търговска дейност, физическите и юридическите лица, които пускат на пазара суровини от критично значение, гарантират, че техните клиенти имат достъп до декларацията за отпечатъка върху околната среда, преди да бъдат обвързани с договор за продажба.

Физическите и юридическите лица, които пускат на пазара суровини от критично значение, не поставят и не излагат на показ етикети, маркировки, символи или надписи, които могат да заблудят или объркат клиентите по отношение на информацията, включена в декларацията за отпечатъка върху околната среда.

РАЗДЕЛ 3

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ, СЪОТВЕТСТВИЕ И НАДЗОР НА ПАЗАРА

Член 31

Свободно движение

1. Държавите членки не забраняват, не ограничават и не възпрепятстват предоставянето на пазара или въвеждането в експлоатация на продукти, съдържащи постоянни магнити или суровини от критично значение, които са в съответствие с настоящия регламент, поради причини, свързани с информацията за рециклирането или рециклираното съдържание на постоянните магнити, или поради причини, свързани с информацията за отпечатъка върху околната среда на суровини от критично значение, обхванати от настоящия регламент.
2. По време на търговски панаири, изложения, демонстрации или подобни прояви държавите членки не възпрепятстват показването на продукти, съдържащи постоянни магнити, или на суровини от критично значение, които не са в съответствие с настоящия регламент, при условие че видим знак ясно обозначава, че тези продукти или суровини не са в съответствие с настоящия регламент и че те не могат да се предоставят на пазара, докато не бъдат приведени в съответствие.

Член 32

Съответствие и надзор на пазара

1. Преди да се пусне на пазара продукт, попадащ в приложното поле на член 27 или член 28, отговорните физически или юридически лица гарантират, че е проведена приложимата процедура за оценяване на съответствието и е изготвена необходимата техническа документация. Когато съответствието на даден продукт с приложимите изисквания е доказано чрез процедурата за

оценяване на съответствието, отговорните физически или юридически лица гарантират, че е изготвена ЕС декларация за съответствие и е нанесена маркировка „CE“.

2. Процедурата за оценяване на съответствието на продуктите, обхванати от изискванията, определени в член 27, е процедурата, определена в приложение IV към Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], освен ако тези продукти не са обхванати и от изискванията, определени в член 28, като в този случай процедурата за оценяване на съответствието е процедурата, определена в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 28, параграф 2.
3. Глава IX и членове 37, 38 и 39 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], както и съответните определения в член 2 от посочения регламент, се прилагат по отношение на изискванията, приложими за продуктите, пуснати на пазара на Съюза, определени в членове 27 и 28.
4. По отношение на надзора на пазара се прилагат следните правила:
 - а) глава XII от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], както и съответните определения в член 2 от посочения регламент, се прилагат по отношение на изискванията, приложими за продуктите, пуснати на пазара на Съюза, определени в членове 27, 28 или 30;
 - б) държавите членки, в допълнение към изискванията за екопроектиране, определени съгласно Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], вземат под внимание изискванията, определени в членове 27, 28 и 30, в контекста на плана за действие, посочен в член 59, параграф 1 от посочения регламент;
 - в) член 60 и член 61, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] се прилагат и за изискванията, определени в членове 27, 28 и 30;
 - г) Комисията, в допълнение към изискванията за екопроектиране, определени съгласно Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], включва информация, свързана с изискванията, определени в членове 27, 28 и 30, в доклада, посочен в член 61, параграфи 2 и 3 от посочения регламент;
 - д) при изпълнението на член 62 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] групата за административно сътрудничество („ADCO“), посочена в този член, и Комисията вземат предвид и изискванията, определени в членове 27, 28 и 30.
5. За целите на параграфи 3 и 4 съответните части от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] се прилагат, както следва:
 - а) позовавания на „изискванията за екопроектиране, посочени в приложимите делегирани актове, приети съгласно член 4“ в член 37, параграф 1, „изискванията, определени в приложимите делегирани актове, приети съгласно член 4“ в член 63, параграф 1 и „изискванията,

определени в съответния делегиран акт, приет съгласно член 4^а в член 63, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позовавания на „изискванията, определени в членове 27 и 28 от настоящия регламент“;

- б) позовавания на „продукт, обхванат от делегиран акт, приет съгласно член 4^а в член 37, параграф 3 и член 63, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваване на „продукт или суровини, обхванати от изискванията, определени в членове 27 и 28 от настоящия регламент“;
 - в) позоваванията на „задачите за оценяване на съответствието, предвидени в делегираните актове, приети съгласно член 4^а в член 41 и „задачите за оценяване на съответствието в съответните делегирани актове, приети съгласно член 4^а в член 45, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваване на „задачите за оценяване на съответствието, предвидени в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 28, параграф 2 от настоящия регламент“;
 - г) позоваванията на „процедурите за оценяване на съответствието, предвидени в делегираните актове, приети съгласно член 4^а в член 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваване на „процедурите за оценяване на съответствието, предвидени в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 28, параграф 2 от настоящия регламент“.
6. Настоящият член не се прилага за продукти, обхванати от одобряване на типа съгласно Регламент (ЕС) 2018/858 и Регламент (ЕС) № 168/2013.

Глава 6

Стратегически партньорства

Член 33

Стратегически партньорства

1. Съветът обсъжда периодично:
 - а) степента, в която сключените от Съюза стратегически партньорства допринасят за:
 - i) подобряване на сигурността на доставките на Съюза;
 - ii) постигане на сравнителния показател, определен в член 1, параграф 2, буква б);
 - iii) подобряване на сътрудничеството по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение между Съюза и държавите партньори;
 - б) съгласуваността и потенциалните полезни взаимодействия между двустранното сътрудничество на държавите членки със съответните трети

държави и действията, извършвани от Съюза в контекста на стратегическите партньорства;

- в) това кои трети държави следва да бъдат приоритизирани за сключване на стратегически партньорства, като се вземат предвид следните критерии:
- i) потенциалният принос за сигурността на доставките, като се вземат предвид потенциалните възможности на дадена трета държава за запаси, добив, преработка и рециклиране, свързани със суровини от критично значение;
 - ii) дали в регулаторната рамка на дадена трета държава се гарантират наблюдението, предотвратяването и свеждането до минимум на въздействията върху околната среда, използването на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека и основните трудови права и пълноценно ангажиране с местните общности, използването на прозрачни стопански практики и предотвратяването на неблагоприятни въздействия върху правилното функциониране на публичната администрация и върховенството на закона;
 - iii) дали има съществуващи споразумения за сътрудничество между дадена трета държава и Съюза, а що се отнася до нововъзникващите пазари и развиващите се икономики — дали има потенциал за разгръщане на инвестиционни проекти по стратегията за Global Gateway;
 - iv) за нововъзникващи пазари и развиващи се икономики, дали и как едно партньорство би могло да допринесе за добавяне на стойност на местно равнище и би било от взаимна полза за държавата партньор и за Съюза.

2. В контекста на параграф 1 и доколкото това се отнася до нововъзникващите пазари и развиващите се икономики, съветът осигурява сътрудничество с други съответни координационни форуми, включително с тези, създадени като част от стратегията за Global Gateway.

3. Държавите членки:

- а) координират действията си с Комисията, за да се гарантира съгласуваност между тяхното двустранно сътрудничество със съответните трети държави и необвързващите стратегически партньорства на Съюза с трети държави, чийто обхват включва поне веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение;
- б) оказват подкрепа на Комисията при изпълнението на мерките за сътрудничество, предвидени в стратегическите партньорства.

Глава 7

Управление

Член 34

Европейски съвет за суровините от критично значение

1. Създава се Европейски съвет за суровините от критично значение.
2. Съветът изпълнява задачите, посочени в настоящия регламент.

Член 35

Състав и функциониране на Европейския съвет за суровините от критично значение

1. В съвета участват държавите членки и Комисията. Той се председателства от Комисията.
2. Всяка държава членка назначава представител на високо равнище в съвета. Когато е целесъобразно по отношение на функцията и експертния опит, дадена държава членка може да посочи различни представители във връзка с различните задачи на съвета. Всеки член на съвета има заместник.
3. По предложение на Комисията съветът приема своя процедурен правилник с обикновено мнозинство от членовете си.
4. Съветът провежда редовни заседания, за да може да изпълнява ефективно задачите си, посочени в настоящия регламент. При необходимост съветът заседава по мотивирано искане от страна на Комисията.

Съветът заседава най-малко:

- а) веднъж на всеки 3 месеца за оценка на заявленията за стратегически проекти съгласно глава 3, раздел 1;
 - б) веднъж на всеки 6 месеца за разработване на наблюдение в съответствие с глава 4;
 - в) веднъж годишно, за да обсъди напредъка по изпълнението на задълженията на държавите членки, свързани с проучването, посочено в глава 3, раздел 4, включително с оглед на актуализациите на списъците със суровини от критично значение или стратегически суровини.
5. Комисията подпомага съвета чрез изпълнителен секретариат, който осигурява техническа и логистична подкрепа.
 6. Съветът може да създава постоянни или временни подгрупи, занимаващи се със специфични въпроси и задачи.

Съветът създава най-малко следните постоянни подгрупи:

- а) подгрупа, която да обсъжда и координира финансирането за стратегически проекти съгласно член 15; като наблюдатели се канят представители на националните насърчителни банки и институции, европейските финансови институции за развитие, групата на

Европейската инвестиционна банка, други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие, и по целесъобразност частни финансови институции;

- б) подгрупа, обединяваща националните геоложки институти или служби или, при липса на такъв институт или служба, включваща съответния национален орган, отговарящ за общото проучване, с цел да допринесе за координирането на националните програми за проучване, посочени в член 18;
 - в) подгрупа, обединяваща националните агенции по снабдяване и информация, занимаващи се със суровините от критично значение, или, при липса на такава агенция, включваща съответния национален орган, отговарящ за тези въпроси, с цел да допринесе за изпълнението на задачите по наблюдение, както е определено в член 19;
 - г) подгрупа, обединяваща националната агенция за извънредни ситуации и националните органи, отговарящи за стратегическите запаси, или, при липса на такава агенция и орган, съответния национален орган, отговарящ за тези въпроси, с цел да допринесе за координацията на стратегическите запаси, както е определено в член 22.
7. Съветът кани представители на Европейския парламент да присъстват като наблюдатели на неговите заседания, включително на постоянните или временните подгрупи, посочени в параграф 6.
- Когато е целесъобразно, съветът може да покани експерти, други трети страни или представители на трети държави да присъстват на заседанията на постоянните или временните подгрупи, посочени в параграф 6, като наблюдатели или за предоставяне на писмени становища.
- При изпълнение на задачите си съветът осигурява координация, сътрудничество и обмен на информация, когато е целесъобразно, със съответните структури за реакция при кризи и готовност за действия при кризи, създадени съгласно правото на Съюза.
8. Съветът предприема необходимите мерки, за да гарантира безопасното боравене със и обработване на поверителна и търговска информация с чувствителен характер.
9. Съветът полага всички необходими усилия, за да стигне до консенсус.

Глава 8

Делегирани правомощия и процедура на комитет

Член 36

Упражняване на делегирането

- 1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
- 2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 5, параграф 2, член 27, параграф 12, член 28, параграф 2 и член 30, параграфи 1 и 5, се предоставя на Комисията за срок от

осем години, считано от [Служба за публикации: да се добави: един месец след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на осемгодишния период. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 5, параграф 2, член 27, параграф 12, член 28, параграф 2 и член 30, параграфи 1 и 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. Консултациите с експерти на държавите членки се извършват след консултацията по член 14.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 5, параграф 2, член 27, параграф 12, член 28, параграф 2 и член 30, параграфи 1 и 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок може да бъде удължен с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 37

Процедура на комитет

1. Комисията следва да се подпомага от комитета при изпълнението на [Служба за публикации: да се добави препратка към настоящия акт]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Глава 9

Изменения

Член 38

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1724

Регламент (ЕС) 2018/1724 се изменя, както следва:

- 1) в приложение I в първата колона се добавя нова колона „Т. Проекти за суровини от критично значение“;
- 2) в приложение I във втората колона към реда „Т. Проекти за суровини от критично значение“ се добавят следните точки:
 - „1. информация относно процеса на издаване на разрешителни“
 - „2. информация относно финансови и инвестиционни услуги“
 - „3. информация относно възможностите за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки“
 - „4. информация относно деловите услуги, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право“;
- 3) в приложение II в първата колона се добавя нов ред „Проекти за суровини от критично значение“;
- 4) в приложение II във втората колона в реда „Проекти за суровини от критично значение“ се добавят следните точки:
 - „Процедури, свързани с всички съответни административни разрешителни за планиране, изграждане и експлоатация на производствени проекти в областта на технологиите за постигане на нулеви нетни емисии, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към електроенергийната мрежа, както и екологични оценки и разрешения, когато такива се изискват, и обхващащи всички административни заявления и процедури“;
- 5) в приложение II в третата колона в реда „Проекти за суровини от критично значение“ се добавя следната точка:
 - „Всички резултати, свързани с процедурите, от потвърждаването на валидността на заявлението до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на отговорния национален компетентен орган“;
- 6) в приложение III се добавя следната точка:
 - „9) Националните компетентни органи, посочени в член 8, параграф 1 от [Служба за публикации: да се добави препратка към настоящото предложение]“.

Член 39

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020

Регламент (ЕС) 2019/1020 се изменя, както следва:

- 1) в член 4, параграф 5 текстът „(ЕС) 2016/425 (35) и (ЕС) 2016/426 (36)“ се заменя със следното: „(ЕС) 2016/425 (*), (ЕС) 2016/426 (**) и [(ЕС) [...]] [година на приемане на настоящия регламент]/... (***)]“;
- 2) в приложение I се добавя следната точка: „X [Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер] Регламент (ЕС).../... за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020 [Служба за публикации: да се добавят данните за публикуването на настоящия регламент], доколкото той се отнася до изискванията определени в член 27, член 28 или член 30 от посочения регламент.

Член 40

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/858

Приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858 се изменя, както следва:

в част I в таблицата се добавя следното вписване:

[Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер под функция G]	Изискванията за постоянните магнити	Регламент (ЕС) XX/XXXX [Служба за публикации: да се добавят данни за публикуването на настоящия регламент в Официален вестник]	X	X	X	X	X	X							X	X
---	-------------------------------------	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

Член 41

Изменения на Регламент (ЕС) 168/2013

Приложение II към Регламент (ЕС) 168/2013 се изменя, както следва:

в част I в таблицата се добавя следното вписване:

[Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер под функция C1]	Изискванията за постоянните магнити	Регламент (ЕС) XX/XX XX [Служба за публикации: да се добавят данни за публикуването на настоящия регламент в Официален вестник]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
--	-------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

		вестник]																	
--	--	----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Глава 10

Заключителни разпоредби

Член 42

Проследяване на напредъка

1. Комисията, като взема предвид препоръките на съвета, проследява напредъка по постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2, и публикува най-малко на всеки три години доклад, в който подробно описва напредъка на Съюза по постигането на тези цели.
Първият доклад се изготвя до [Служба за публикации: да се добави: 4 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].
2. В доклада, посочен в параграф 1, се включва количествена информация за степента на напредъка на Съюза по отношение на сравнителните показатели, определени в член 1, параграф 2, точки а) и б).

Член 43

Докладване от страна на държавите членки

1. Всяка година държавите членки изпращат на Комисията доклад, съдържащ информацията, посочена в член 18, параграф 4, член 20, параграфи 1 и 2, член 21, параграф 1, член 22, параграф 5 и член 25, параграф 6. Първият доклад се изпраща до [Служба за публикации: да се добави: една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент].
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец за докладите, посочени в параграф 1. В образца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.
3. Информацията, съдържаща се в докладите, посочени в параграф 1, се третира в съответствие с член 44.

Член 44

Третиране на поверителна информация

1. Информацията, получена в хода на прилагането на настоящия регламент, се използва само за целите на настоящия регламент и е защитена от съответното законодателство на Съюза и национално право.
2. Държавите членки и Комисията гарантират защитата на търговските и производствените тайни и на друга чувствителна, поверителна и класифицирана информация, получена и генерирана при изпълнение на

настоящия регламент, включително препоръките и мерките, които трябва да бъдат предприети, в съответствие със законодателството на Съюза и съответното национално право.

3. Държавите членки и Комисията гарантират, че не се понижава нивото на класификация или декласифицира класифицираната информация, предоставена или обменена съгласно настоящия регламент, без предварителното писмено съгласие на първоизточника.
4. Ако държава членка прецени, че представянето на обобщена информация в контекста на член 21 все пак може да застраши нейния интерес в областта на националната сигурност, тя може да възрази срещу представянето от страна на Комисията чрез обосновано уведомление.
5. Комисията и националните органи, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, гарантират поверителността на информацията, получена при изпълнението на техните задачи и дейности. Това задължение се отнася и за всички представители на държавите членки, наблюдатели, експерти и други участници, които присъстват на заседанията на съвета съгласно член 35.

Член 45

Санкции

12 месеца след влизането в сила на регламента държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на настоящия регламент, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно съобщават на Комисията тези правила и мерки и незабавно я уведомяват за всяко последващо изменение, което ги засяга.

Член 46

Оценка

1. До [Служба за публикации: да се добави: 5 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията извършва оценка на настоящия регламент с оглед на целите, преследвани с него, и представя доклад за това на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет.
2. В доклада, посочен в параграф 1, се оценява поне целесъобразността на установяването на максимални прагове на отпечатъка върху околната среда за суровините от критично значение, за които са приети правила за изчисляване и проверка.

Член 47

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответна(и) област(и) на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цел(и)

1.4.1. Обща(и) цел(и)

1.4.2. Специфична(и) цел(и)

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Основания за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за наблюдение и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение (Европейски законодателен акт за суровините от критично значение)

1.2. Съответна(и) област(и) на политиката

„Европейски зелен пакт“
„Европа, подготвена за цифровата ера“
„По-силна Европа на световната сцена“

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие**⁵⁰

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цел(и)

1.4.1. Обща(и) цел(и)

Основната цел на Европейския законодателен акт за суровините от критично значение е да се гарантира достъпът на ЕС до суровини от критично значение, като същевременно се стимулира развитието на устойчиви източници на доставки. Това в крайна сметка допринася за икономическия растеж и високия стандарт на живот в ЕС, предотвратява смущенията и проблемите в рамките на европейския единен пазар и повишава конкурентоспособността на европейските предприятия, като същевременно не пренебрегва ролята на ЕС за насърчване на устойчивото развитие и опазването на околната среда в световен мащаб.

1.4.2. Специфична(и) цел(и)

Специфична цел №

- укрепване на различните етапи на веригата за създаване на стойност в сектора за стратегически суровини;
- диверсифициране на вноса на суровини в Съюза;
- подобряване на способностите на Съюза за наблюдение и намаляване на риска от прекъсване на доставките на суровини от критично значение;
- гарантиране на свободното движение на суровините от критично значение, пуснати на пазара на Съюза, като същевременно се гарантира високо равнище на опазване на околната среда чрез подобряване на тяхната кръговост и устойчивост.

⁵⁰

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Очакваният резултат от Законодателния акт за суровините от критично значение са сигурните доставки на суровини от критично значение и укрепването на мощностите на ЕС по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Законодателният акт за суровините от критично значение ще стимулира по-нататъшното развитие на устойчиви източници на доставки за постигане на стратегическите амбиции на ЕС, по-специално екологичния и цифровия преход и засилените инвестиции в сектора на отбраната.

Наличието на допълнителни данни, програми за картографиране и проучване на минералните ресурси на ЕС ще подпомогне конкурентоспособността на веригата за създаване на стойност; снабдени с допълнителна информация, дружествата ще се възползват от намаляване на риска на ранните етапи на проучването, което след това ще подпомогне по-големите инвестиции надолу по веригата за създаване на стойност.

Определянето на стратегически проекти с рационализиран процес на издаване на разрешителни и подобрен достъп до финансиране ще доведе до по-силна подкрепа за веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение в ЕС и в трети държави, а оттам и до по-сигурни доставки на суровини от критично значение за потребителите надолу по веригата в ЕС. Това носи явна добавена стойност за функционирането на единния пазар и оказва положително икономическо въздействие за производителите на суровини от критично значение и секторите надолу по веригата чрез гарантиране на промишлена устойчивост и насърчаване на развитието на веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Социалното въздействие върху заетостта и сближаването на регионите на ЕС също ще бъде положително.

В Законодателния акт за суровините от критично значение ще бъде предвидено изграждането на капацитет за наблюдение и оценка на риска преди настъпването на кризи. Система за управление със специален Съвет за суровините от критично значение, мрежа от агенции на държавите членки и вътрешен капацитет на Комисията ще подпомогнат веригата на ЕС за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Дружествата ще се възползват пряко от редовното публикуване на актуална информация за рисковете, свързани с доставките, под формата на информационно табло за наблюдение, което ще им позволи да адаптират своите стратегии за намаляване на такива рискове. Действията по наблюдение и оценка на риска, като например изпитванията на ЕС при най-неблагоприятни условия, ще създадат търсене от страна на правителствата и дружествата за закупуване на сигурни суровини от критично значение.

Създаването на стратегически запаси е свързано с координирането на националните стратегически запаси от стратегически суровини. Координирането ще стимулира държавите членки да укрепят стратегическите си запаси, като добави допълнителен слой на сигурност за дружествата, чиято верига за създаване на стойност включва стратегически суровини.

Европейското измерение на това координиране ще гарантира избягването на припокриване и създаването на полезни взаимодействия между националните стратегически запаси. Това координиране между националните запаси преди всяка криза ще осигури и по-добра готовност за действия при криза в случай на активиране на механизъм за бдителност или реакция при кризи, който може да обхваща суровините.

За да се гарантира готовността на дружествата за реагиране на рискове, определен набор от големи дружества, засегнати от разпоредбите, ще инвестират в своята устойчивост и ще вземат предвид реалните разходи за производство на стратегически суровини, като гарантират, че редовно извършват одит и изпитвания при най-неблагоприятни условия на своите вериги на доставките, ако те съдържат определен набор от стратегически суровини.

Мерките за съвместно закупуване ще дадат възможност на националните органи или стопанските субекти да обединят усилията си при закупуването на стратегически суровини.

Изграждането на по-устойчиво производство на суровини от критично значение се подкрепя от разпоредби за развитие на кръговия характер на пазарите на суровини от критично значение. В предложението се определят правила, по-специално за оползотворяването, събирането и третирането на излезлите от употреба продукти и потоци от отпадъци, съдържащи суровини от критично значение, за да се подкрепи развитието на технологиите и пазарите за рециклиране, да се насърчи използването на вторични суровини от критично значение в производството. Действията ще се съсредоточат и върху оползотворяването на суровините от критично значение от затворени и изоставени депа за отпадъци. Включени са и разпоредби относно декларацията за отпечатъка върху околната среда на суровините от критично значение, пуснати на пазара на Съюза, или относно друга информация за тях.

С регламента ще бъде създаден Европейски съвет за суровините от критично значение, който ще обединява най-добрия експертен опит, с който разполагат Европейската комисия и държавите членки, за да се анализират и наблюдават пазарите, да се оценят рисковете и да се отправят препоръки за стратегии за намаляване на рисковете, да се оказва подкрепа по стратегически проекти и да се координират стратегическите запаси. Съветът ще обсъжда също така приоритетите и целите на стратегическите партньорства с трети държави по отношение на суровините, както и координацията на тези партньорства с подобни партньорства, сключени от държавите членки.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Да се посочат показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

— Обемът на данните и картите на минералните ресурси на ЕС, разработени в държавите членки;

— броят на стратегическите проекти, финансирани в ЕС и извън границите на ЕС, свързани с веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение;

— общият обем на инвестициите на дружествата, осъществяващи дейност в ЕС в сектора на суровините от критично значение, като се вземе предвид сегментът от веригата за създаване на стойност, в който те работят;

- данните от наблюдението относно развитието на проектите, развитието на търсенето и предлагането и търговските потоци в сферата на суровините от критично значение;
- количеството на стратегическите запаси на национално равнище;
- количеството и процентът на рециклираните суровини от критично значение. Количеството вторични суровини от критично значение, използвани в новите производствени процеси.

1.5. Основания за предложението/инициативата

1.5.1. *Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата*

Регламентът следва да бъде напълно приложим в деня, следващ деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Въпреки това е необходимо предварително да се предприемат няколко действия, за да се подготви прилагането на регламента. Съветът следва да бъде създаден, а държавите членки следва да са определили лице за контакт, което да участва в неговото заседание. Към момента на влизането в сила съветът следва да е напълно функциониращ.

Събирането на информация от представителите на дружествата по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение следва вече да е в ход, а държавите членки следва вече да са обсъдили и да са извършили наблюдение на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение.

1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Никоя от държавите членки не е способна ефективно да се справи сама с нарастващите рискове, свързани с доставките на суровини от критично значение — не на последно място поради липсата на геоложки залежи в една отделна държава членка и поради значителните икономии от мащаба във веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Включените в настоящата инициатива мерки не биха били толкова ефективни чрез самостоятелни действия от страна на държавите членки, тъй като проблемите, които се решават посредством тях, засягат целия единен пазар. Те не са ограничени до една държава членка или до група държави членки, а до промишлената база на ЕС и обхващащата целия ЕС верига за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Освен това е малко вероятно нуждите на тясно преплетени вериги на доставките в рамките на вътрешния пазар да бъдат задоволени от подходи само на равнището на държавите членки.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post)

Действия на равнището на ЕС са задължителни за осигуряването на икономии от мащаба и от обхвата, а също така за намаляването — и дори предотвратяването — на разпокъсването на усилията и свързаната с него неефективност. По тази логика предложените действия са насочени към области с видима добавена стойност от действия на равнището на Съюза поради мащаба, бързината и обхвата на необходимите усилия. Например:

— действията, насочени към мобилизиране на инвестициите в проекти за суровини от критично значение по веригата за създаване на стойност, биха могли да бъдат най-ефективни, ако са разработени и координирани на равнището на Съюза предвид мащаба на необходимите инвестиции и тъй като осигуреният от тях капацитет следва да обслужва целия вътрешен пазар;

— действията, насочени към подобряване на капацитета за наблюдение на равнището на Съюза, ще постигнат по-голяма ефективност, отколкото ако останат некоординирани. Държавите членки и Комисията ще могат по-добре да предвиждат прекъсвания на доставките заедно, отколкото с разпокъсани усилия на национално равнище. Предложената рамка следва да осигури по-ефективно разпределение на задачите и споделяне на съответната информация, за да се предотврати дублиране на усилията.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

По отношение на много от тези суровини към настоящия момент ЕС разчита почти изцяло на внос; още по-важно е да се отбележи, че в рамките на този внос доставчиците са силно концентрирани, а основните доставчици в много случаи са изложени на значителни екологични, социални и управленски рискове.

В някои случаи делът на доставките от една държава надхвърля 90 %, например Китай по отношение на леките редкоземни метали, тежките редкоземни метали, галия и магнезия; Турция по отношение на бора. За около една трета от полезните изкопаеми, оценени в рамките на оценката на критичното значение, и за половината от суровините от критично значение предлагането в ЕС е по-концентрирано от глобалното предлагане (за боксит, борат или манган). Тази концентрация се разпространява по веригата за създаване на стойност, като етапът на преработка е дори по-концентриран от етапа на добив за някои материали като литий, магнезий или германий. Китай контролира 56 % от световните мощности за рафиниран литий, 60 % от тези за рафиниран кобалт и 58 % от тези за рафиниран манган. В допълнение към концентрацията на предлагането в отделни държави някои участници разшириха позицията си на доминиращ участник в глобалната верига за създаване на стойност, като придобиха контрол върху икономически дейности и активи в трети държави, като например Китай, който контролира кобалтовите мини в Конго (китайски акционери контролират две фирми в Конго, които заедно представляват 13,8 % от световното производство на кобалт).

Тази степен на концентрация излага сигурността на доставките в ЕС на геополитически рискове.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

За да бъдат успешно изпълнени действията, предвидени в Законодателния акт за суровините от критично значение, ще продължи развитието на полезни

взаимодействия чрез действията, които понастоящем се подкрепят от Съюза и държавите членки посредством програми и дейности в областта на научните изследвания и иновациите в сферата на суровините от критично значение и в областта на развитието на част от веригата за създаване на стойност. Те включват по-специално Рамковата програма „Хоризонт Европа“, чиято цел е да подкрепя развитието в областта на научните изследвания и иновациите, насочени към въвеждането на иновативни решения във веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение.

Освен това за развитието на устойчива верига за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение в Европа възможни източници на подкрепа на европейско равнище и на равнището на държавите членки биха могли да бъдат:

- използването от страна на държавите членки на Фонда за възстановяване и устойчивост (ФВУ), за да се допринесе за необходимите инвестиции;
- програма „Хоризонт Европа“;
- фондът за иновации за действия в подкрепа на инвестициите в областта на суровините от критично значение, особено по отношение на рециклирането;
- Фондът за регионално развитие и Кохезионният фонд, както и Фондът за справедлив преход;
- Европейският фонд за устойчиво развитие плюс (ЕФУР+);
- Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (NDICI) (и по-специално механизмът за гарантиране и механизмът за смесено финансиране по ЕФУР+) и ИПП (Инструментът за предприемаческа помощ);
- Инструментът за техническа подкрепа;
- Програма „Единен пазар“.

Предложената инициатива може да бъде поставена в контекста на редица наскоро обявени европейски политики и приоритети:

- промишлената стратегия;
- плана за възстановяването на Европа;
- REPowerEU;
- Зеления пакт;
- научните изследвания и иновациите съгласно предложения стълб на програма „Хоризонт Европа“.

Клъстер 4 „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“ има за цел да даде конкретен принос към три всеобхватни политики на ЕС:

- „Европа, подготвена за цифровата ера“,
- „Икономика в интерес на хората“ и
- „Европейски зелен пакт“.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Не е приложимо

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ **ограничен срок на действие**

- ☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

☒ **неограничен срок на действие**

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета⁵¹

☒ **Пряко управление от Комисията**

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☐ от изпълнителните агенции.

☐ **Споделено управление с държавите членки**

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- ☐ публичноправни органи;
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

--

⁵¹ Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: https://ecas.ec.europa.eu/cas/index.html?loginRequestId=ECAS_LR-28894252-dhAezafnsEp4Q3PxJltY7ExOdj7mLdAF5SrvDPV86sBeJZFNrmBITjnjdyImN9ymxa8eWCBqmgUKHgvHzmkpi-jpJZscgsw0KzJTjWzyBhjkW-bjRlnjRdzigj27IA8VUFIO29plj3uJYwnjzwwgmVMT4icCLqESI1mF1kdXT4pyZyZbZPEXjgdUjGXzPO6IbRvDC

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за наблюдение и докладване

Да се посочат честотата и условията.

В регламента се предвижда установяване на съвет с консултативни функции. Комисията ще бъде част от съвета. Наблюдението, координацията на стратегическите запаси или подборът на стратегически проекти ще се осъществяват с подкрепата на съвета.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

С регламента се въвежда нова политическа рамка по отношение на привличането на инвестиции и изграждането на верига за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение в Съюза. С него се въвеждат хармонизирани правила за координиран подход към наблюдението, докладването и оценката на риска, свързани със стратегическите суровини.

Тези нови правила изискват механизъм за съгласуваност при трансграничното прилагане на задълженията по настоящия регламент и координиране на дейностите на националните органи и на Комисията посредством съвета.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Съветът, създаден с регламента, има консултативна роля. Рисковете се намаляват чрез участието на Комисията в съвета и осигуряването на неговия секретариат. Комисията ще участва в заседанията на съвета, ще допринася за изпълнението на задачите, възложени на съвета, и ще осигурява тяхното проследяване.

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Не е приложимо

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Не е приложимо

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод. ⁵²	от държави от ЕАСТ ⁵³	от държави кандидатки и потенциални кандидатки ⁵⁴	от други трети държави	други целеви приходи
	03.020101	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки и потенциални кандидатки	от други трети държави	други целеви приходи
	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

⁵² Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити

⁵³ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁵⁴ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	1	Единен пазар, иновации и цифрови технологии
--	----------	---

ГД: „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (GROW)			Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи										
03.020101 ⁵⁵	Поети задължения	(1a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Плащания	(2a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
03.0202	Поети задължения	(16)								
	Плащания	(26)								
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁵⁶										
Бюджетен ред		3)								
ОБЩО бюджетни кредити	Поети	=1a+16	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

⁵⁵ Съгласно официалната бюджетна номенклатура.

⁵⁶ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (пришни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

за ГД GROW	задължения	+3								
	Плащания	= 2a+2 6 +3	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

○ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни операции	Поети задължения	4)								
	Плащания	5)								
○ ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		6)								
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	= 4+6	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Плащания	= 5+6	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, повторете частта по-горе:

○ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	4)								
	Плащания	5)								
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		6)								
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	= 4+6								
	Плащания	= 5+6								

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
---	---	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение 5 към Решението на Комисията относно вътрешните правила за изпълнението на раздела за Комисията от общия бюджет на Европейския съюз), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ГД: „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (GROW)									
○ Човешки ресурси		1,392	2,167	3,912	3,912				11,383
○ Други административни разходи		0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
ОБЩО ГД „ВЪТРЕШЕН ПАЗАР, ПРОМИШЛЕНОСТ, ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И МСП“		1,604	2,379	4,125	4,125				12,233
ГД „Околна среда“ (ENV)									
○ Човешки ресурси		0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
○ Други административни разходи									
ОБЩО ЗА ГД „Околна среда“		0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
ГД „Международни партньорства“ (INTRA)									
○ Човешки ресурси		0,171	0,342	0,342	0,342				1,197

○ Други административни разходи									
ОБЩО ЗА ГД „Международни партньорства“		0,171	0,342	0,342	0,342				1,197

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) = Общо	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
--	---	-------	-------	-------	-------	--	--	--	---------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169
	Плащания	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
РЕЗУЛТАТИ								

↓	Вид ⁵⁷	Среде н разхо д	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Общ бр.	Общо разходи
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1 ⁵⁸ ...																		
— Резултат																		
— Резултат																		
— Резултат																		
Междинен сбор за специфична цел № 1																		
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2...																		
— Резултат																		
Междинен сбор за специфична цел № 2																		
ОБЩО																		

⁵⁷ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (например: брой финансирани студентски обмени, брой километри изградени пътища и др.).

⁵⁸ Описана в точка 1.4.2. „Специфична(и) цел(и)...”

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	-------------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси	1,734	2,851	4,767	4,767			14,119
Други административни разходи	0,212	0,212	0,213	0,213			0,850
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	1,946	3,063	4,980	4,980			14,969

Извън ФУНКЦИЯ 7 ⁵⁹ от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси							
Други разходи с административен характер							
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка							

ОБЩО	1,946	3,063	4,980	4,980			14,969
-------------	-------	-------	-------	-------	--	--	---------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

⁵⁹ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Годи на 2024	Годи на 2025	Годи на 2026	Годи на 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
О Должности по щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	8	14	22	22			
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
О Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) ⁶⁰							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)	4	5	11	11			
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 xx yy zz ⁶¹							
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	12	19	33	33			

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	Изпълнение на Законодателния акт за суровините от критично значение в пълна степен • 5 ЕПРВ за осигуряване на задачи по управление и координация: ○ 2 ЕПРВ за работа по координиране на политиката и изготвяне на делегирани актове и актове за изпълнение ○ 2 ЕПРВ за осигуряване на секретариата на
--	---

⁶⁰ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁶¹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	управленската структура ○ 1 ЕПРВ за ръководене на управлението на проучвания и договори • 10 ЕПРВ за изпълнение на задачите за наблюдение, събиране на данни и оценка на рисковете, които могат да бъдат разделени на: ○ 7 ЕПРВ за наблюдение на пазара и докладване за стратегически суровини и суровини от критично значение ○ 2 ЕПРВ за координиране на информацията от държавите членки ○ 1 ЕПРВ за изграждане и актуализиране на база данни за всички събрани данни и информация в областта на наблюдението, проектите, държавите членки и др. • 11 ЕПРВ за мерки на политиките, които могат да бъдат разделени на: ○ 2 ЕПРВ за осигуряване на изпълнението на задълженията на държавите членки по отношение на мерките за кръговост, включително мерките по Директивата за миннодобивните отпадъци ○ 2 ЕПРВ за оценяване на пригодността на метода за определяне на отпечатъка върху околната среда, разработване на методи за изчисляване и наблюдение на прилагането на мерките ○ 2 ЕПРВ за прилагане на действия по стандартизация и изготвяне на искания за стандартизация (особено по отношение на редкоземните метали) ○ 2 ЕПРВ за координиране на националните дейности по проучване ○ 3 ЕПРВ за координиране на информацията за националните запаси и за разработване на насоки, когато това е възможно • 5 ЕПРВ за подкрепа на стратегически проекти, които могат да бъдат разделени на: ○ 2 ЕПРВ за подпомагане на съвета при подбора на стратегически проекти ○ 1 ЕПРВ за проследяване на стратегически проекти, особено по отношение на процесите на издаване на разрешителни ○ 2 ЕПРВ за подпомагане на стратегическите проекти по отношение на достъпа до инвестиции • 2 ЕПРВ за подкрепа на стратегическите партньорства
Външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- ☒ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Бюджетните кредити за оперативни разходи ще бъдат преразпределени в рамките на съществуващия бюджетен пакет на програмата „Единен пазар“.

- ☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

☐ налага преразглеждане на МФР. 3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи
 да се посочи дали приходите са записани по разходни бюджетни редове
 ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата					
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).